

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད།
༢༠༢༣

BHUTAN QUALIFICATIONS FRAMEWORK 2023

འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་དུ་སྐོར་སྐྱོད་པའི་འཛིན།

**Bhutan Qualifications &
Professionals Certification Authority**

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞག་འཇུག་ལྷན་ཁག་

༢༠༢༣

Bhutan Qualifications Framework 2023

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་ཁག་གི་ཤེས་ཚད་

Bhutan Qualifications & Professionals Certification Authority

Bhutan Qualifications Framework 2023

Copyright © 2023 by Bhutan Qualifications and Professionals Certification Authority. No part of this publication may be reproduced in any form without prior permission from BQPCA.

Published by
Bhutan Qualifications and Professionals Certification Authority
Ministry of Education & Skills Development
Royal Government of Bhutan

www.bqpca.gov.bt
heqc@bqpca.gov.bt

ISBN 978-99980-41-22-6

Table of Contents

Foreword.....	i
Acronyms.....	ii
1. INTRODUCTION	1
1.1. Definition	1
1.2. Objectives	1
1.3. Scope.....	2
1.4. Principles	2
1.4.1. <i>Learning Outcomes</i>	2
1.4.2. <i>Quality Assurance</i>	3
1.4.3. <i>Need-based</i>	3
1.4.4. <i>Flexibility</i>	3
1.4.5. <i>Trust and Accountability</i>	4
1.5. Benefits	4
1.5.1. <i>Learners</i>	4
1.5.2. <i>Employing Agencies</i>	4
1.5.3. <i>Institutions</i>	4
1.5.4. <i>Qualification Agencies</i>	4
1.5.5. <i>General Public</i>	5
1.5.6. <i>International Community</i>	5
2. FEATURES OF BHUTAN QUALIFICATIONS FRAMEWORK	6
2.1. Definition of Qualification	6
2.2. Levels and Qualification Types	6
2.3. Domain Description	7
2.3.1. <i>Knowledge</i>	7
2.3.2. <i>Skills</i>	9
2.3.3. <i>Values</i>	9
2.3.4. <i>Application</i>	10
2.4. Level Descriptors	10
3. STRUCTURE OF QUALIFICATION TYPE DESCRIPTOR.....	17
3.1. Purpose.....	17
3.2. Level	17
3.3. Credit Requirements	17
3.4. Entry Requirements.....	17
3.5. Relationship to Other Qualification Types.....	18
3.6. Variations (if any)	19
3.7. Certification of the Qualification	19
3.8. Qualification Type Descriptors	19
3.8.1. <i>Doctoral Degree/Khewang</i>	19

3.8.2.	<i>Master’s Degree/Tsugla Gongma</i>	22
3.8.3.	<i>Postgraduate Diploma</i>	24
3.8.4.	<i>Postgraduate Certificate</i>	25
3.8.5.	<i>Bachelor’s Degree (Honours)</i>	26
3.8.6.	<i>Bachelor’s Degree/Tsugla Wogma</i>	27
3.8.7.	<i>Applied Degree</i>	27
3.8.8.	<i>Graduate Diploma</i>	28
3.8.9.	<i>Graduate Certificate</i>	29
3.8.10.	<i>Advanced Diploma</i>	30
3.8.11.	<i>Diploma</i>	31
3.8.12.	<i>Certificate 3</i>	32
3.8.13.	<i>BHSEC/Dringrim Gongma</i>	33
3.8.14.	<i>Certificate 2</i>	34
3.8.15.	<i>BCSE/Dringrim Barma</i>	34
3.8.16.	<i>Certificate 1</i>	35
4.	GOVERNANCE	37
4.1.	Governing Body.....	37
4.2.	Bhutan Qualifications Register	37
5.	LIFELONG LEARNING	39
5.1.	Overview.....	39
5.2.	Key mechanisms to support lifelong learning.....	39
5.2.1.	<i>Pathways</i>	40
5.2.2.	<i>Credit Transfer</i>	40
5.2.3.	<i>Recognition of Prior Learning</i>	42
6.	NATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM	43
6.1.	Overview of Quality Assurance Mechanisms	43
6.2.	External Quality Assurance Mechanisms of Qualifications.....	43
6.3.	External Quality Assurance Mechanism of Providers and Their Programmes Leading to A Qualification.....	44
6.4.	Internal Quality Assurance and Enhancement	45
6.5.	External Linkages	46
	GLOSSARY	47
	BIBLIOGRAPHY	51
	APPENDIX.....	52
	Titling of BQF Qualifications	52
	Acknowledgement	55

The process of reforming our education system must aim for standards and goals which are of the highest possible order. We cannot compare present progress with our past and celebrate it as a measure of success. We cannot compare with our neighbours and draw satisfaction from having caught up with them. Instead, we must aspire to be ahead of them and become the standard-bearers. Such an aspiration is not an expression of misplaced idealism. Rather, it is founded on the strength of conviction that our survival as a sovereign state will depend on the physical, emotional, psychological, intellectual, and moral make of our children and indeed their competencies.

-- The Royal Kasho on Education Reform, 17 December 2020

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོད་འགྲུལ་ལྷན་ཁང་།
འབྲུག་གི་མཛད་སྐབས་མཐོ་རིམ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལྷན་ཁང་།

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
BHUTAN QUALIFICATIONS AND PROFESSIONALS CERTIFICATION AUTHORITY
THIMPHU: BHUTAN

BQPCA/HEQC/BQF/01/735

7 June, 2023

Foreword

I am delighted to share the revised Bhutan Qualifications Framework 2023, a national document that will guide Bhutan's qualifications system. Bhutan Qualifications Framework (BQF) is an important component of the national regulatory and quality assurance arrangements for education and training. It ensures that the quality and relevance of education and training are maintained across various sectors.

The BQF was launched in 2012, and since then, it has undergone a comprehensive review by involving multiple stakeholders from different sectors, such as education and training providers, quality and professional councils, relevant agencies, and policymakers. The review was conducted to enhance trust, credibility, and accountability in light of the rapid development across sectors and beyond. During the review process, various national and regional qualifications frameworks were consulted to ensure alignments and comparability.

The revised BQF includes qualifications from diverse education sectors such as community, school, vocational, higher, and monastic education in a single framework, making it more inclusive. Its scope has also been expanded to consider the diversity across sectors and the rapid technological advancements, which demands the adoption of contemporary modes of delivery. It will serve as the basis for ensuring quality at the national level and comparability of Bhutanese qualifications with other national and regional qualifications frameworks. It will also support national and international mobility. The framework promotes lifelong learning through its flexible credit transfer system, multiple pathways for education and training progression, and recognition of prior learning and experiences of the learners.

The BQF consists of eight levels of learning complexity structured around four domains: knowledge, skills, values, and application. Each level is defined by a descriptor, with higher levels indicating greater challenges and expectations for the learners.

As provided under Section 25 of the Civil Service Reform Act 2022, Bhutan Qualifications and Professionals Certification Authority (BQPCA) is the competent authority of qualification accreditation, professional certification, and the national qualification framework. The Authority will ensure the implementation of the BQF in close collaboration with key stakeholders. The BQF will be a dynamic document that is responsive to changing national priorities and rapid developments in the global context.

We are confident that the implementation of this revised BQF will contribute significantly to enhancing the quality and relevance of education and training in Bhutan, and promote national and international mobility for learners and workers.

Thank you!

(Duba)
DIRECTOR

Acronyms

ALC	Advanced Learning Course
BCSE	Bhutan Certificate for Secondary Education
BCSEA	Bhutan Council for School Examinations and Assessment
BHSEC	Bhutan Higher Secondary Education Certificate
BQF	Bhutan Qualifications Framework
BQPCA	Bhutan Qualifications and Professionals Certification Authority
BQR	Bhutan Qualifications Register
EMD	Education Monitoring Division
PLC	Post Literacy Course
QA	Quality Assurance
RPL	Recognition of Prior Learning
TAC	Technical Advisory Committee
TVET	Technical and Vocational Education & Training

1. INTRODUCTION

1.1. Definition

Bhutan Qualifications Framework (BQF) is an integrated national framework that outlines all types of qualification in Bhutan. As an established and nationally accepted instrument, the BQF has been benchmarked against international practices in terms of standards.

The BQF aims to recognize all forms of learning systems, including formal, non-formal, and informal learning. It acknowledges technological advancements and recognizes contemporary modes of delivery.

The BQF outlines various Bhutanese qualifications to help learners, education and training providers, employing agencies, and the public understand the qualifications and related pathways across various education sectors.

1.2. Objectives

The objectives of the framework are to:

- i. Identify broad knowledge, skills and values a learner should be able to apply upon completing a qualification at a particular BQF level;
- ii. Facilitate and support a lifelong learning by offering flexible pathways that recognises formal and informal learning systems;
- iii. Promote equity, inclusivity, and confidence in the quality of qualifications in Bhutan;
- iv. Provide comprehensive guidelines for developing integrated and coherent qualifications which are aligned with national needs and priorities;
- v. Facilitate the recognition and comparability of qualifications offered by different providers within

- Bhutan, as well as qualifications offered by international providers; and
- vi. Promote the recognition of qualifications to enhance opportunities for learner and labour mobility.

1.3. Scope

The BQF covers a broad range of education systems, including community education, school education, higher education, Technical and Vocational Education and Training (TVET), and the monastic education system. Qualifications awarded in these systems must meet the respective learning domains, and the framework outlines its descriptors according to their levels.

The BQF clearly outlines the types of qualifications at the same level of complexity and indicates how one qualification may lead to another at the same or different level. It supports the lifelong learning goals of individuals by providing a basis for them to progress through pathways within different education and training systems. It also recognises flexible modes of delivery that leverage on rapid technological advancement.

However, the BQF does not encompass the following:

- i. Honorary symbolic awards such as honorary doctorates and degrees;
- ii. Certificate of attendance or completion; and
- iii. Professional registration and licensing, fellowships, or similar certifications.

1.4. Principles

Bhutan Qualifications Framework is founded on the following principles:

1.4.1. Learning Outcomes

Learning outcomes define what learners are expected to understand and be able to apply in terms of knowledge, skills,

values, and application. Qualifications based on learning outcomes support and facilitate a wider variety of learning pathways, enhance the transferability of formal learning (e.g., credits), and provide recognition to non-formal and informal learning.

1.4.2. Quality Assurance

The BQF aims to support and link to quality assurance arrangements and forms the basis for a systemic and sustained development of the quality of education and training. Quality assurance arrangements include the design and development of qualifications, approval of providers and their programmes that lead to the award of qualifications. Engaging external stakeholders on an ongoing basis is a critical component of quality assurance of the qualifications system.

1.4.3. Need-based

The BQF ensures that qualifications are based on the needs of the country and global demands. It also acknowledges the spiritual and rich cultural heritage of Bhutan, aligning with the Gross National Happiness policy framework and the vision of a developed Bhutan.

The BQPCA may review the BQF from time to time in consultation and agreement with stakeholders. Any changes to the BQF will be based on emerging needs and for the benefit of Bhutanese citizens.

1.4.4. Flexibility

The BQF acknowledges various forms of quality-assured learning modes gained through different modes of delivery to leverage on rapid technological advancement to promote lifelong learning. In addition to formal learning, non-formal and informal learning is recognised to allow learners to learn in ways most suited to their needs.

The BQF encourages lifelong learning and pathways are not necessarily hierarchical.

1.4.5. Trust and Accountability

The BQF is developed collaboratively through comprehensive stakeholder consultations based on active engagement, collaboration, mutual trust, and accountability.

1.5. Benefits

Bhutan Qualifications Framework will benefit the following stakeholders:

1.5.1. Learners

Learners can clearly identify the level of their qualification within the BQF. Moreover, they can evaluate their prior learning and identify potential pathways for lifelong learning.

1.5.2. Employing Agencies

Employers can identify the level of qualification held by the learner by referring to the level descriptors within the BQF and match the knowledge, skills, values and application based on their employment needs.

1.5.3. Institutions

Approved providers can develop educational and training programmes that align with the requirements of each accredited BQF qualification within the standards and processes established by the relevant competent authorities in Bhutan.

1.5.4. Qualification Agencies

Qualification agencies within and outside of Bhutan will have confidence in the award of BQF qualifications and will support the mapping of qualifications, whilst allowing them to provide qualification recognition services.

1.5.5. General Public

The general public can have access to comprehensive information on the full range of qualifications available in Bhutan, as well as equivalency mappings among different education systems and educational pathways to support lifelong learning opportunities for individuals.

1.5.6. International Community

The international community can access information on the BQF qualifications offered in Bhutan and facilitate the mobility of learners and workers across borders.

2. FEATURES OF BHUTAN QUALIFICATIONS FRAMEWORK

2.1. Definition of Qualification

A qualification is defined as the formal recognition of an individual's learning achievements, obtained when an awarding body assesses and confirms that the individual has met the required learning outcomes to a specified standard. This recognition is conferred in the form of certificates, diplomas, degrees or other titles, and provides formal acknowledgement of the value of the individual's learning outcomes in the labour market and education and training sectors.

2.2. Levels and Qualification Types

The BQF is a comprehensive framework that includes eight levels of qualifications across various education and training sectors, such as community education, school education, higher education, Technical and Vocational Education and Training (TVET), and monastic education. The levels represent the amount of learning, the complexity of knowledge, skills, values, and their application required at each level.

Each level is defined by a descriptor that indicates a hierarchy of relative learning difficulty, complexity, and depth. The higher the level, the greater the challenge and demand expected of a learner in order to be awarded the relevant qualification. A clear breakdown of the different types of qualifications and levels offered in various sectors is provided in Table 1 and 2.

2.3. Domain Description

2.3.1. Knowledge

The knowledge domain of the BQF describes the expected level of knowledge and understanding for each qualification level. The domain encompasses the following aspects:

- i. **Depth of knowledge:** It refers to the extent to which specific topics are covered in detail and explored in depth. It can be either general or specialized, and it reflects the level of understanding required to answer a question or perform an activity.

Table 1: Type of Qualifications and Levels.

BQF Level	Qualification Type
8	Doctoral Degree/ <i>Khewang</i> (མཁམ་དབང་།)
7	Master's Degree/ <i>Tsugla Gongma</i> (གཞུག་ལག་ཤོང་མ།)
	Postgraduate Diploma
	Postgraduate Certificate
6	Bachelor's Degree (Honours)
	Bachelor's Degree/ <i>Tsugla Wogma</i> (གཞུག་ལག་འོག་མ།)
	Applied Degree
	Graduate Diploma
	Graduate Certificate
5	Advanced Diploma
4	Diploma
3	Certificate 3
	Bhutan Higher Secondary Education Certificate (BHSEC)/ <i>Dringrim Gongma</i> (འབྲིང་རིམ་ཤོང་མ།)
2	Certificate 2
	Bhutan Certificate for Secondary Education (BCSE)/ <i>Dringrim Barma</i> (འབྲིང་རིམ་བར་མ།)
1	Certificate 1

Table 2: Qualification Types and Levels Based on Education Sector.

BQF Level	Community Education	School Education	TVET	Higher Education	Monastic Education	
8				Doctoral Degree	<i>Khewang</i> མཁམ་དབང་།	
7			Master's Degree Postgraduate Diploma Postgraduate Certificate	Master's Degree Postgraduate Diploma Postgraduate Certificate	<i>Tsugla Gongma</i> གཞུག་ལག་ཤོང་མ།	
6			Applied Degree	Bachelor's Degree Bachelor's Degree (Honours) Graduate Diploma Graduate Certificate	<i>Tsugla Wogma</i> གཞུག་ལག་ཤོག་མ།	
5			Advanced Diploma	Advanced Diploma		
4			Diploma	Diploma		
3			Bhutan Higher Secondary Education Certificate	Certificate 3		<i>Dringrim Gongma</i> འགྲིང་རིམ་གོང་མ།
2			Bhutan Certificate for Secondary Education	Certificate 2		<i>Dringrim Barma</i> འགྲིང་རིམ་བར་མ།
1			ALC	Certificate 1		

- ii. **Breadth:** It refers to the full range of subject knowledge, which can range from a single topic to a multi-disciplinary area of knowledge.
- iii. **Types of knowledge:** It refers to the range of knowledge types, from concrete to abstract, and from segmented to cumulative. The three core types of knowledge are explicit (documented information), implicit (applied information), and tacit (understood information).
- iv. **Complexity of knowledge:** It refers to the combination of depth, breadth, and types of knowledge.

2.3.2. Skills

The skills domain in this framework outlines the types, ranges, and complexities of skills that a learner is expected to demonstrate at each level, including:

- i. Literacy, numeracy, digital, entrepreneurial, and communication skills, and the ability to present knowledge and ideas to others.
- ii. Cognitive skills to access, record, and act on information from various sources appropriate to subject disciplines, and to move across subject disciplines to develop new expertise.
- iii. Technical, communication and creative skills specific to particular disciplines, and the ability to integrate disciplines to solve problems, support flexible and analytical thinking, and to work collaboratively with others.

2.3.3. Values

The values domain in the BQF describes what a learner is expected to demonstrate at each level in terms of civic sense, sense of community, human dignity and self-efficacy, including ability to:

- i. Show interest in learning about people’s beliefs, values, traditions, and worldviews;
- ii. Express interest in public affairs and issues, and actively participate in community issues;
- iii. Exhibit respect for other people and create space for others to express themselves;
- iv. Express belief in their ability to undertake actions to achieve goals; and
- v. Demonstrate awareness and the ability to resolve ethical and moral dilemmas.

2.3.4. Application

The application domain in this framework describes how a learner can combine the knowledge, skills, and values domains and apply them at each level, including the ability to:

- i. Demonstrate self-management and leadership skills in a profession or workplace, and assume responsibility for the performance of others;
- ii. Apply knowledge, skills, and values to specific contexts within civic life, work life, and lifelong learning;
- iii. Be confident and successful individuals, playing active and informed roles as citizens, and
- iv. Apply knowledge, skills, and values in contexts that involve taking individual responsibility, with some direction and accountability for the quality of outcomes.

2.4. Level Descriptors

Level descriptors are unique descriptions of the levels of complexity in a qualifications framework, using broad statements on knowledge, skills, and values, and applications that distinguish one level from the other. The level descriptors are presented in Table 3.

Table 3: Level Descriptor of Bhutan Qualifications Framework

	Knowledge	Skills	Values	Application
Level	Knowledge that is:	Demonstrate skills that involve:	Demonstrate values that involve:	Applied in contexts that involve:
8	Substantial in broad areas and in-depth in specialised subject areas	<p>Applying expert and advanced processes to highly complex, diverse and emergent tasks or research</p> <p>Formulating and testing of theories and processes to resolve significant, highly complex, abstract and emerging issues for the creation of new knowledge</p> <p>Communicating research findings in the field of expertise and conveying ideas effectively and coherently to peers</p>	<p>Sustained awareness of self, others, and global character; respect for divergent views of norms and values; respect for diversity and interdependence with profound belief system; and be exemplary service to humanity and well-being</p> <p>Appreciation of complex and potentially divergent ethical standards and works to resolve these and tackle emerging ethical issues</p> <p>Sustained commitment to professional integrity,</p>	<p>Highly complex tasks, specialised with new and emerging aspects</p> <p>High level of autonomy and self-direction with authoritative and expert judgement</p> <p>Significant responsibility for self, others and outcomes, and for challenging new knowledge and ideas</p>

Bhutan Qualifications Framework 2023

			knowledge creation, resilience, and demonstrate high entrepreneurial and intellectual flexibility	
7	Highly advanced or specialized	<p>Applying and evaluating various approaches/processes to highly complex tasks</p> <p>Developing and formulating processes and approaches to resolve highly complex and emergent issues and problems</p> <p>Communicating and critiquing using the language of instruction and demonstrating advanced English and Dzongkha skills</p>	<p>Advance level of awareness of self and others; role model accepted norms and values; respect for diversity and interdependence with sound belief system; and be of service to the community and its well-being</p> <p>Role modelling of ethical norms</p> <p>Demonstration of resilience and entrepreneurial skills, and a high level of commitment to profession or discipline</p>	<p>Complex tasks with some specialisation and emerging new aspects</p> <p>Significant autonomy and self-direction for expert judgement</p> <p>Responsibility to self and others to achieve sound outcomes and to seek new practice or knowledge</p>

Bhutan Qualifications Framework 2023

6	Advanced theoretical and technical	<p>Selecting and adapting processes to complex and unpredictable tasks</p> <p>Analysing and generating solutions to complex and unpredictable problems</p> <p>Conveying ideas (in written and oral formats using appropriate and different forms of presentation in both English and Dzongkha skills) confidently, accurately and coherently in a well-structured manner to varied audiences</p>	<p>High level of awareness of self and others;</p> <p>promote social norms and values; respect for diversity and interdependence with some belief system; and contribute to nation building and its well-being</p> <p>Strong commitment to ethical norms</p> <p>Strong commitment to professionalism, continuous learning, and resilience</p>	<p>Complex tasks that are subjected to change</p> <p>Acting autonomously with self-direction for significant judgement</p> <p>Responsibility for self, collective work and achievement of goals</p>
5	Specialised theoretical, technical and operational	<p>Selecting and applying standard and non-standard processes to complex tasks</p> <p>Analysing and generating solutions to complex and sometimes</p>	<p>Deep level of awareness of self and others; exhibit and represent accepted social norms and values; respect for diversity and interdependence; and</p>	<p>Stable tasks with some unpredictable changes</p> <p>Minimal guidance with self-direction or autonomy for sound and valid judgement</p>

		<p>unpredictable problems</p> <p>Communicating in a comprehensive and well-structured manner, for social, academic and professional purposes, with a high level of oral and written Dzongkha and English</p>	<p>contribute to nation building and its well-being</p> <p>Acceptance for and commitment to ethical norms</p> <p>Commitment to high quality professional work</p>	<p>Responsibility for self and collective work</p>
4	<p>Broad theoretical, technical and operational</p>	<p>Selecting and applying a range of standard processes relevant to varied and sometimes unpredictable tasks</p> <p>Selecting and applying a range of solutions involving formulation of solutions to resolve complex issues</p> <p>Demonstrating a high level of proficiency in English and Dzongkha</p>	<p>Strong level of awareness of self and others; and an appreciation of belief system, role of social norms, and the importance of relationship building</p> <p>Application of ethical norms and legal rules in decision-making; and comprehending the correlation between values and behaviour</p> <p>Commitment to own profession and quality of work</p>	<p>Stable tasks with predictable changes</p> <p>Broad guidance with some self-direction that require sound judgement</p> <p>Taking some responsibility for planning and coordination with others</p>

3	Theoretical with some technical and operational processes	<p>Applying a range of standard processes to known but varied tasks</p> <p>Selecting and applying a range of solutions to familiar and unfamiliar problems</p> <p>Communicating effectively and clearly, both oral and written, in both English and Dzongkha</p>	<p>Sound level of self-awareness and beliefs; and ability to apply social norms and build relationships</p> <p>Application of a set of ethical norms</p> <p>Commitment to own field of interest and apply self-management of learning and performance</p>	<p>Stable tasks with some aspects of change</p> <p>General guidance and supervision that require discretion and judgement</p> <p>Adapting to own behaviours to work with others</p>
2	Basic, factual and conceptual	<p>Applying standard processes relevant to carry out known tasks</p> <p>Applying a set of known solutions to solve simple and straightforward issues</p> <p>Using simple and direct exchange of information on familiar and routine matters</p> <p>developing basic proficiency in Dzongkha and English</p>	<p>Some level of self-awareness and beliefs, and appreciation of social norms; and significance of relationships</p> <p>Awareness of ethical norms, and openness to different activities</p> <p>Developing own knowledge and skills</p>	<p>Structured and stable tasks</p> <p>General support and supervision that require some discretion and judgement</p> <p>Collaboration with others to achieve goals</p>

Bhutan Qualifications Framework 2023

1	Foundational , every day and general	<p>Applying operational literacy, numeracy skills required to carry out simple tasks</p> <p>Applying simple solutions to solve simple and straightforward everyday issues</p> <p>Communicating using everyday expressions and simple phrases in Dzongkha and English</p>	<p>Basic awareness of self, beliefs, and social norms; and understand the significance of relationships</p> <p>Basic awareness of fundamental ethical norms, basic civil rights, and responsibilities</p> <p>Willingness to understand tasks and motivated to implement them successfully</p>	<p>Highly structured tasks with close support and supervision</p> <p>Minimal discretion and judgement</p> <p>Readiness to work together and share knowledge with others</p>
---	--	--	---	---

3. STRUCTURE OF QUALIFICATION TYPE DESCRIPTOR

The structure of qualification type descriptors includes the following:

3.1. Purpose

The purpose statement clearly identifies why the qualification type is a feature of Bhutan Qualifications Framework (BQF). It specifies the qualification type used and explains its relevance to Bhutanese learners, employing agencies, and communities.

3.2. Level

The BQF level indicates the complexity of learning outcomes for the qualification types.

3.3. Credit Requirements

Each BQF qualification type has a credit value that indicates the estimated learning hours required to achieve the specified learning outcomes. One credit is equivalent to ten notional learning hours. To earn the lowest level of qualification in BQF, a minimum of 40 credits is required. However, accredited qualifications may require more credits depending on the specific area of study or requirements from professional bodies. Table 4 lists the minimum credit requirements for each qualification type.

3.4. Entry Requirements

The entry requirements for qualifications are typically established as a minimum standard for eligibility, and these requirements are typically explained by the respective BQF levels.

3.5. Relationship to Other Qualification Types

The relationship to other qualification types describes the connections between BQF qualifications type and potential pathways.

Table 4: Minimum Credits required for specific qualification types

BQF Level	Qualification Type	Minimum Credit
8	Doctoral Degree/ <i>Khewang</i> (མ་ལམ་དབང་།)	360
7	Master's Degree/ <i>Tsugla Gongma</i> (གཞུག་ལག་གོང་མ།)	180
	Postgraduate Diploma	120
	Postgraduate Certificate	60
6	Bachelor's Degree (Honours) Bachelor's Degree/ <i>Tsugla Wogma</i> (གཞུག་ལག་འོག་མ།)	480/120
	Applied Degree	360
	Graduate Diploma	120
	Graduate Certificate	60
	Advanced Diploma	240/120
4	Diploma	240
3	Certificate 3 Bhutan Higher Secondary Education Certificate (BHSEC)/ <i>Dringrim Gongma</i> (འབྲིང་རིམ་གོང་མ།)	40 -
	Certificate 2 Bhutan Certificate for Secondary Education (BCSE)/ <i>Dringrim Barma</i> (འབྲིང་རིམ་བར་མ།)	40 -
1	Certificate 1	40

Note: In the case of BHSEC and BCSE, the volume of learning is a minimum of 1600 instructional hours.

3.6. Variations (if any)

Some qualification types are offered across various education and training sectors. In cases where there are differences in contextual requirements, these variations are explained.

3.7. Certification of the Qualification

A BQF qualification shall be awarded by approved providers or awarding bodies. These providers or awarding bodies are accountable for performing assessments that lead to the award of the qualification. They are responsible for ensuring that the achieved learning outcomes meet the required quality standards and verifying that the graduate has met all the qualification requirements. All qualifications that comply with the BQF must use the Titling of Qualification Awards stated in Appendix 1.

3.8. Qualification Type Descriptors

There are 16 different types of qualification in the BQF, which are briefly described in the following sections.

3.8.1. Doctoral Degree/*Khewang*

Purpose

The Doctoral Degree/*Khewang* qualification enables an individual to apply a substantial body of knowledge to undertake original, in-depth research in one of the fields of specialisation and contribute new knowledge.

This qualification is typically the culmination of study that begins at the Bachelor's level and reaches a stage beyond the Master's level. The development takes place under the guidance of recognised experts in the field of study and under circumstances that allow the individual access to appropriate research resources.

The contribution to knowledge is evaluated by independent experts who apply contemporary international standards of the discipline. The hallmark of the qualification is the individual's

ability to conduct substantial independent research or scholarly creative activity, as evidenced by their educational institution and/or demonstrated through their submitted work.

The body of work that leads to the award of a doctoral degree may consist of one or more of the following:

- i. A thesis (the PhD);
- ii. Creative work in the visual or performing arts (the PhD);
- iii. A combination of a thesis or equivalent creative work with coursework (for the named doctorate, e.g. EdD);
- iv. A combination of a creative work in the visual or performing arts with a thesis (for the named doctorate); and/or
- v. Published work (for both the PhD and named doctorate, as appropriate).

The following types of Doctoral Degree are recognised:

- i. Doctor of Philosophy (PhD/DPhil)
- ii. Doctorate in a specified field or discipline - the named doctorate (e.g., EdD or the DMus)
- iii. Higher Doctorate (e.g., the Doctor of Science (DSc) or the Doctor of Literature (DLitt))

1) Doctor of Philosophy (PhD/DPhil)

A thesis is a written document that represents the entirety of an individual's research on a particular topic. It serves as the primary means of evaluating the award of a qualification. In some cases, coursework may also be required as part of the doctoral programme, but this will mainly serve as a preparation for the research required in the thesis. Individuals may also have the option to present creative work as part of the thesis requirement, where appropriate.

2) Doctorate in a specified field or discipline - the named doctorate (e.g., EdD or the DMus).

For a doctorate in a specific field, coursework may be included as part of the assessed programme. However, research or scholarly

creative activity, along with the associated thesis, must occupy at least two full-time academic years and account for no less than two-thirds of the overall credit for the degree.

The coursework must be at a doctoral degree standard and should be part of a coherent programme associated with the research work. Generally, it should cover no more than one full-time academic year or no more than one-third of the overall credit.

In order to obtain a named doctorate, an individual must achieve a passing grade in both the coursework and the thesis or its creative work equivalent.

3) Higher Doctorate (e.g., the Doctor of Science (DSc) or the Doctor of Literature (DLitt))

Higher Doctorates are awarded for independent work of exceptional quality, as judged by leading international experts, which is completed prior to an individual's application for the degree. Applicants are typically expected to have at least ten years of independent work experience and to have published extensively. In the visual or performing arts, applicants are expected to have made equally outstanding contributions in their creative work.

Publication will normally be in scholarly books and/or in reputable international journals. Individuals in the visual or performing arts will have made equally outstanding contributions in their creative work.

BQF level

The Doctoral Degree is at level 8 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Doctoral Degree requires at least 360 credits.

Entry requirements

The minimum entry requirement for a Doctoral Degree is typically a Master's Degree that includes a research component or its equivalent. However, in certain cases, a Bachelor's Degree (Honours) may suffice as the minimum entry requirement. Approved providers are responsible for setting specific entry requirements for their qualifications.

Relationship to other qualifications

This degree is the most advanced qualification on the BQF.

Variations

The Doctoral Degree is offered in higher education as Doctoral Degree and in monastic education as *Khewang*.

3.8.2. Master's Degree/*Tsugla Gongma*

Purpose

A Master's Degree enables an individual to apply for an advanced body of knowledge in a variety of contexts for research, a pathway for continuous learning, professional practice and/or for further studies. It usually builds on a Bachelor's Degree (Honours), Bachelor's Degree, Applied Degree or Postgraduate Diploma or an equivalent qualification. They may also build on extensive professional experience from a relevant field or coherent programme of study. Master's Degrees may be undertaken through coursework, research, or a combination of both.

BQF level

The Master's Degree is at level 7 on the BQF and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Master's Degree requires a minimum of 180 credits and potentially up to 240 credits. However, if the candidate holds a Bachelor's Degree (Honours), an equivalent qualification, or has

significant relevant professional experience, the programme may require fewer than 180 credits, but not fewer than 120 credits.

- i. **Masters by Research:** This degree is achieved through a research project presented in the form of a thesis, dissertation, substantial research paper, or scholarly creative work, of at least 120 credits.
- ii. **Masters by Combination of Coursework and Research:** This degree is achieved through a thesis, dissertation, substantial research paper, or scholarly creative work, of at least 90 credits, and at least 30 credits in the form of coursework
- iii. **Masters by Coursework:** The degree is achieved through coursework consisting of courses, project work and research in varying combinations.

If a Master's Degree includes a supervised research component (i.e., Masters by Research or Masters by Combination of Coursework and Research), the research component should not be fewer than 90 credits.

The research graduate should be able to:

- i. Demonstrate a high level of skills in planning, executing and completing a piece of original research or creative scholarly work
- ii. Apply the skills learned during the programme to new situations.

The research is to be completed to internationally recognised standards, demonstrating that the graduate has the capacity for independent thinking.

Entry requirements

The entry qualification for a Master's Degree is a minimum Bachelor's Degree/Applied Degree or equivalent at level 6 or above on the BQF.

Approved providers are responsible for establishing entry requirements to qualifications. Admission to a Master's Degree

may be based on the evaluation of documentary evidence of the individual applicant's ability to undertake a Master's Degree in a specific field.

Relationship to other qualifications

An individual with a Master's Degree that includes a research component may be considered for admission to a programme leading to advanced study and/or original research leading to a Doctoral Degree.

Variations (if any)

The Master's Degree programme may be research-based, coursework, or the combination of both. The Master's Degree is offered in the higher education sector (Master's Degree) and the monastic education system (*Tsugla Gongma*).

3.8.3. Postgraduate Diploma

Purpose

The Postgraduate Diploma enables individuals to expand and deepen their theoretical knowledge, skills and other abilities relevant to the discipline to bridge the requirement gap demanded by employers. It prepares for independent research and further studies in the subject of the Postgraduate Diploma.

BQF level

The Postgraduate Diploma is typically at level 7 on the BQF and demonstrates learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Postgraduate Diploma requires at least 120 credits.

Entry requirements

Entry to Postgraduate Diploma is open to those who have achieved a Bachelor's Degree or Bachelor's Degree (Honours) or Applied Degree. Graduates of a Postgraduate Certificate may

continue into a Postgraduate Diploma with an additional 60 credits.

Relationship to other qualifications

A graduate who holds a Postgraduate Diploma may be considered for admission into a Master's Degree.

Variations (if any)

There are no variations for Postgraduate Diploma.

3.8.4. Postgraduate Certificate

Purpose

This qualification enables an individual to extend and deepen knowledge and skills to bridge the requirement gap demanded by employers. It recognises continuing professional development or academic achievement in advance of a Bachelor's Degree.

BQF level

The Postgraduate Certificate is at level 7, and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Postgraduate Certificate requires at least 60 credits.

Entry requirements

Entry to the Postgraduate Certificates is open to those who have achieved either a Bachelor's Degree/Bachelor's Degree (Honours)/Applied Degree/Diploma in a similar subject, or relevant skills and knowledge acquired through appropriate work or professional experience.

Relationship to other qualifications

A Postgraduate Certificate provides the basis for postgraduate study and may lead to a Postgraduate Diploma or Master's Degree.

Variations (if any)

There are no variations for Postgraduate Certificate.

3.8.5. Bachelor's Degree (Honours)

Purpose

The Bachelor's Degree (Honours) is designed to produce a graduate who can apply broad knowledge in a specific context to undertake professional work or who can conduct research projects or independent study and qualify for further learning.

BQF level

The Bachelor's Degree (Honours) is at level 6 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

A Bachelor's Degree (Honours) requires a minimum of 480 credits, or may be a standalone 120-credit degree following a Bachelor's Degree.

Entry requirements

Entry to the Bachelor's Degree (Honours) requires a minimum of a Bhutan Higher Secondary Education Certificate (BHSEC) or its equivalent.

For the 120-credit degree, the entry is open to those who have excelled in a Bachelor's Degree/Applied Degree.

Relationship to other qualifications

A Bachelor's Degree (Honours) provides the basis for postgraduate study at levels 6 or 7.

Variations (if any)

For the 480-credit Bachelor's Degree (Honours), an exit point option can be offered after meeting the requirements for a Bachelor's Degree.

3.8.6. Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma*

Purpose

The purpose of Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma* qualification is to prepare a graduate with a broad and coherent body of knowledge in a range of disciplines. The content is progressively developed to form a basis for postgraduate study and/or professional practice/Buddhist practice.

BQF level

The Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma* is at level 6 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

A Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma* requires at least 360 credits.

Entry requirements

Entry to the Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma* is open to those who have successfully completed Bhutan Higher Secondary Education Certificate (BHSEC) or its equivalent or a qualification at level 5 or above.

Relationship to other qualifications

A Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma* may lead to any qualification at level 6 or 7.

Variations (if any)

The Bachelor's Degree/*Tsugla Wogma* is offered in both the higher education sector (Bachelor's Degree) and the monastic education system (*Tsugla Wogma*).

3.8.7. Applied Degree

Purpose

This qualification is designed to produce graduates with focused knowledge and skills within a particular field to meet the

requirements of the labour market or to qualify for further learning.

BQF level

The Applied Degree is at level 6 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

An Applied Degree requires at least 360 credits.

Entry requirements

Entry to the Applied Degree is open to those who have completed a minimum of Bhutan Higher Secondary Education Certificate or its equivalent, Advanced Diploma, or Diploma.

Relationship to other qualifications

An Applied Degree may lead to any qualification at level 6 or 7 in either sector.

Variations (if any)

There are no variations for the Applied Degree.

3.8.8. Graduate Diploma

Purpose

A degree at the advanced undergraduate level is commonly seen as bridging qualification to postgraduate study. It also offers an opportunity to expand one's knowledge and skills in a subject or discipline already familiar, or to develop expertise in a new area.

BQF level

The Graduate Diploma is at level 6 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Graduate Diploma requires at least 120 credits.

Entry requirements

Entry into the programme is open to those who hold a Bachelor's Degree or Applied Degree Graduates or equivalent. However, in accordance with the award's regulations, applicants who can demonstrate equivalent practical, professional, or educational experience may also be considered for admission.

Relationship to other qualifications

A Graduate Diploma may provide the basis for postgraduate study at levels 6 or 7.

Variations (if any)

There are no variations for Graduate Diploma.

3.8.9. Graduate Certificate

Purpose

The purpose of this qualification is to provide individuals with the opportunity to pursue further study at an advanced undergraduate level. It is designed to provide a bridging qualification to postgraduate study for individuals who wish to develop their educational, professional, or vocational knowledge in a new discipline, profession, or subject area.

BQF level

The Graduate Certificate is at level 6 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Graduate Certificate requires at least 60 credits.

Entry requirements

Entry is open to Bachelor's Degree/Applied Degree graduates or equivalent. However, individuals who can demonstrate equivalent practical, professional, or educational experience of an

appropriate kind may also be granted entry, subject to the regulations of the award.

Relationship to other qualifications

A Graduate Certificate may provide the basis for postgraduate study and may lead to a Graduate Diploma or other qualifications at level 6 or 7.

Variations (if any)

There are no variations for Graduate Certificate.

3.8.10. Advanced Diploma

Purpose

This qualification aims to qualify individuals with theoretical and/or technical knowledge and skills in specialised areas or contexts.

BQF level

The Advanced Diploma is at level 5 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

An Advanced Diploma requires a minimum of 240 credits, or may be a standalone 120-credit degree following a Diploma.

Entry requirements

There are no specific entry requirements.

Approved providers are responsible for establishing entry requirements to qualifications. Admission to an Advanced Diploma may be dependent on previous qualifications, entry tests, or experience.

Relationship to other qualifications

The Advanced Diploma may be a standalone qualification or may build on a Diploma. It may also lead to a Bachelor's Degree or other qualifications at levels 5 or 6.

Variations (if any)

The Advanced Diploma is offered in both the higher education sector and Technical and Vocational Education and Training (TVET) sector.

3.8.11. Diploma

Purpose

The purpose of the Diploma is to qualify individuals with specialized theoretical and/or technical knowledge, as well as the skills necessary to make informed judgments and interpretations within a specific field or aspect(s).

BQF level

The Diploma is at level 4 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

The Diploma requires a minimum of 240 credits.

Entry requirements

There are no specific entry requirements for the Diploma. Approved providers are responsible for determining the entry requirements for qualifications. Admission to a Diploma may be contingent on prior qualifications, entry tests, or relevant experience.

Relationship to other qualifications

The Diploma may be considered a standalone qualification, or it can build on a Certificate 3. It may also lead to an Advanced Diploma or higher qualification.

Variations (if any)

The Diploma will be offered in both the higher education and Technical and Vocational Education and Training (TVET) sectors.

3.8.12. Certificate 3

Purpose

The purpose of Certificate 3 qualification is to qualify individuals with a wide range of knowledge and skills necessary for a field(s)/areas of work or study.

BQF level

Certificate 3 is classified as a Level 3 qualification and reflects the corresponding learning outcomes at that level.

Credit requirements

Certificate 3 requires a minimum of 40 credits but may range up to 120 credits.

Entry requirements

There are no specific entry requirements for Certificate 3. Approved providers are responsible for establishing entry requirements for qualifications. Admission to a Certificate 3 may be dependent on previous qualifications, entry tests, or relevant experience.

Relationship to other qualifications

Certificate 3 may be considered a standalone qualification or may build on Certificate 2. It may also lead to Diploma.

Variations (if any)

There are no variations for Certificate 3.

3.8.13. BHSEC/*Dringrim Gongma*

Purpose

The purpose of Bhutan Higher Secondary Education Certificate (BHSEC)/*Dringrim Gongma* is to provide individuals with the knowledge, skills, and values necessary to pursue diverse educational pathways, training, work, and effective participation in civic or monastic life.

BQF level

BHSEC/*Dringrim Gongma* is classified as a Level 3 qualification and reflects the corresponding learning outcomes at that level.

Credit requirements

A graduate of BHSEC/*Dringrim Gongma* should have approximately 1600 instructional hours, or typically 2 school years following Bhutan Certificate of Secondary Education (BCSE) or its equivalent.

Entry requirements

Entry to BHSEC/*Dringrim Gongma* is open to those who have completed Bhutan Certificate for Secondary Education (BCSE) or *Dringrim Barma* or its equivalent.

Relationship to other qualifications

BHSEC/*Dringrim Gongma* builds on BCSE or its equivalent. It may also serve as a basis for higher education or Technical and Vocational Education and Training (TVET).

Variations (if any)

The BHSEC is offered in the school education sector, and the *Dringrim Gongma* is offered in the monastic education system.

3.8.14. Certificate 2

Purpose

The purpose of Certificate 2 qualification is to qualify individuals with a range of knowledge and skills necessary for a field(s) or areas of work or study.

BQF level

Certificate 2 is at level 2 and demonstrates the learning outcomes at that level.

Credit requirements

Certificate 2 requires a minimum of 40 credits but may range up to 80 credits.

Entry requirements

There are no specific entry requirements.

Approved providers are responsible for establishing entry requirements to qualifications. Admission to a Certificate 2 may be dependent on previous qualifications, entry tests, or experience.

Relationship to other qualifications

Certificate 2 may be a standalone qualification or may build on Certificate 1. It may also lead to Certificate 3.

Variations (if any)

There is no variation for Certificate 2.

3.8.15. BCSE/Dringrim Barma

Purpose

The purpose of Bhutan Certificate for Secondary Education (BCSE)/*Dringrim Barma* is to qualify individuals with basic knowledge, skills, values, and practical application to enable them

to make informed decision about the choice of stream and career alignment or monastic life.

BQF level

BCSE/*Dringrim Barma* is at level 2 of the BQF and is designed to demonstrate learning outcomes at that level.

Credit requirements

A graduate of BCSE/*Dringrim Barma* should have approximately 1600 instructional hours, or typically two school years.

Entry requirements

Entry to BCSE/*Dringrim Barma* is open to those who have completed Lower Secondary Education or its equivalent.

Relationship to other qualifications

BCSE/*Dringrim Barma* may provide a foundation for Bhutan Higher Secondary Education Certificate (BHSEC)/*Dringrim Gongma* or Technical and Vocational Education and Training (TVET).

Variations (if any)

The BCSE is offered in the school education sector, while the *Dringrim Barma* is provided within the monastic education system.

3.8.16. Certificate 1

Purpose

The purpose of Certificate 1 is to qualify individuals with a functional and basic set of knowledge and skills for a specific field(s) or area(s) of work or study.

BQF level

Certificate 1 is at level 1 of the BQF, and demonstrates learning outcomes at the foundational level.

Credit requirements

To obtain Certificate 1, a minimum of 40 credits is required.

Entry requirements

No specific entry requirements are needed for Certificate 1.

Relationship to other qualifications

Certificate 1 is an entry qualification and may lead to Certificate 2 or Certificate 3.

Variations (if any)

Certificate 1 will be offered by the TVET and the community education sectors.

The community education sector offers the Advanced Learning Course (ALC) at BQF level 1, which is a vocational skills programme that prepares individuals for entry-level jobs. The ALC programme is one and a half years in duration and involves approximately 900 instructional hours. While completion of a Post Literacy Course (PLC) is not a requirement for entry into ALC, the ALC programme may build on the foundation of literacy and numeracy skills acquired during a PLC programme, which is a one-year literacy and numeracy programme that involves approximately 600 instructional hours. Upon completing ALC, graduates may apply for Recognition of Prior Learning (RPL) for their vocational skills at level 1 that they gained during the programme. Graduates of ALC may also advance to BQF level 2 or higher.

4. GOVERNANCE

4.1. Governing Body

Bhutan Qualifications and Professionals Certification Authority (BQPCA) was established in 2023, with its scope and remit governed by legislation. As the guardian of Bhutan Qualifications Framework (BQF), the BQPCA is the competent authority for quality assurance, qualifications accreditation, and professional certification. Currently, the BQPCA is comprised of four Councils: The Higher Education Quality Council, the Technical and Vocational Education and Training (TVET) Quality Council, the Medical and Health Professionals Council, and the Engineering Professionals Council. Additional councils may be established in response to national needs.

Each council is supported by a Technical Advisory Committee (TAC) consisting of members with expertise and experience in their respective sectors. The TACs provide technical advice to their respective councils and the BQPCA as a whole.

4.2. Bhutan Qualifications Register

All accredited BQF qualifications are listed on Bhutan Qualifications Register (BQR). Basic information on the qualifications, programmes, awarding providers and accreditation duration are stated in the BQR to assist learners and other global stakeholders to obtain the key information of a qualification.

Only qualifications that are approved as meeting the requirements of the BQF and relevant quality standards are listed on the BQR. The register also contains the details of providers and their programmes leading to a BQF qualification.

All accredited qualifications are listed in Bhutan Qualifications Register (BQR). The BQR provides basic information about each qualification, including the programme details, awarding institution, and accreditation period, to help students and

stakeholders worldwide understand the qualification's key features.

Qualifications are only listed on the BQR if they have been approved as meeting the requirements of the BQF and relevant quality standards. Additionally, the BQR includes information on providers and their programmes that lead to accredited qualifications.

5. LIFELONG LEARNING

5.1. Overview

The BQF recognises learning gained through different ways. It acknowledges the importance of prior learning and aims to facilitate progression pathways between higher, vocational, monastic, community, and school education sectors. The BQF has three primary education pathways: Individual Development, Credit Transfer, and Recognition of Prior Learning.

Competent authorities are responsible for implementing mechanisms that promote lifelong learning, such as designing and developing lower-level qualifications that can serve as a pathway to higher qualifications, recognizing prior learning, and establishing a flexible credit transfer system.

5.2. Key mechanisms to support lifelong learning

The BQF makes lifelong learning a reality by encouraging greater collaboration between public, private, and institutional sectors within and among education sectors. This is achieved through articulation arrangements that facilitate advanced placement for learners. The BQF's level descriptors and credit system play a crucial role in determining comparability between qualifications, enabling the determination of parity at the same level across different sectors. Additionally, the BQF's accreditation of qualifications ensures that there is consistency and quality across different types of BQF qualifications awarded by different sectors at the same level.

By linking qualifications, the BQF supports learners by indicating all possible opportunities and learning pathways for individual progress. The BQF acknowledges the recognition of prior learning which provides opportunities for individuals with

knowledge and skills acquired from work or life experience and self-learning to be assessed and attain qualifications.

The BQF recognizes credit transfer for the purpose of accessing and attaining higher-level qualifications, which reduces duplication of learning and learning time. This widens access and progression to learners who actively seek to upgrade their qualifications and acquire advanced skills and competencies for career development, thus fulfilling industry needs and providing better life opportunities

5.2.1. Pathways

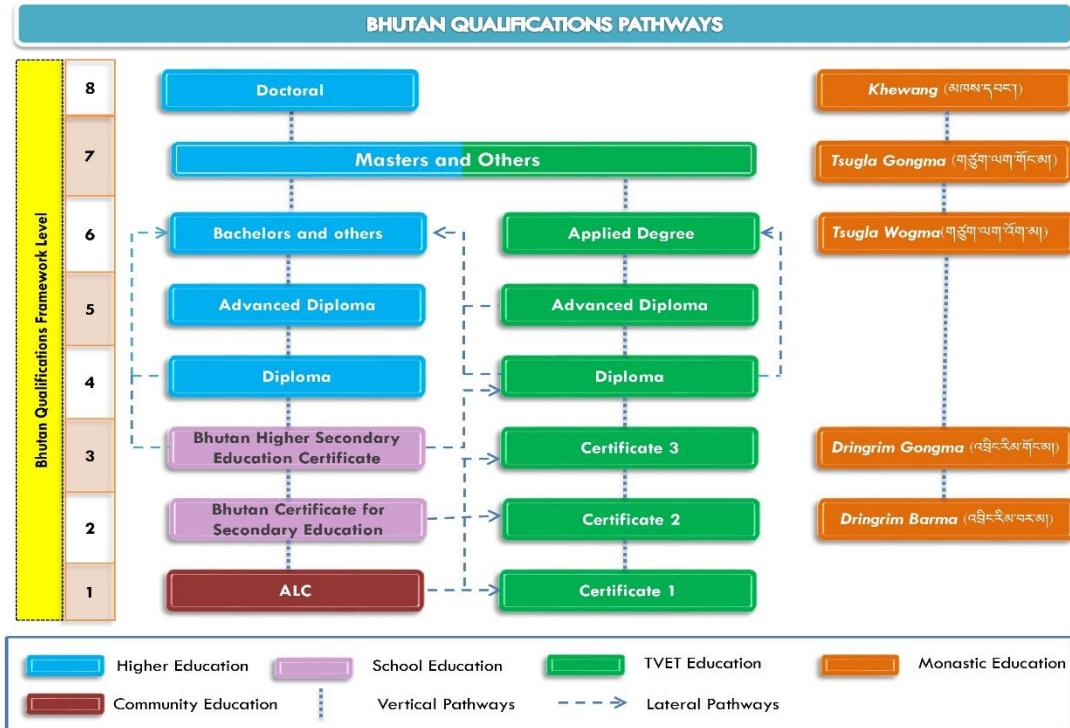
The BQF fosters links between qualifications across various education sectors and provides flexible learning pathways and opportunities for learners with diverse backgrounds and needs. It also promotes collaboration between QA agencies and education and training providers, with the goal of facilitating lifelong learning and cultivating a culture of learning. Accredited qualifications will include information on pathways, credit transfer, and recognition of prior learning.

Since the BQF encourages lifelong learning, the learning pathways are not necessarily hierarchical, and the pathways illustrated in Figure 1 below are only indicative.

5.2.2. Credit Transfer

The BQF provides guidance on the minimum credit required for each qualification type, but it does not regulate the transfer of credits. Credits can be obtained through formal learning and assessment, as well as recognition of prior learning.

Figure 1: Bhutan Qualifications Pathways

Credit transfer is a process that enables learners to have credits earned in one context recognized in another context. Further, this is a way to accept components of a previous qualification as meeting the learning outcomes for components in another qualification, so the learner need not take it as part of that qualification. This reduces the number of components (and the length of time) required to complete a qualification.

To support this, there should be a flexible credit transfer system in place that can quantify and record learning achievements. This includes information on credit transfer within the design of qualifications and processes within education and training providers.

5.2.3. Recognition of Prior Learning

Recognition of Prior Learning (RPL) refers to a systematic process that involves the identification, documentation, and assessment of prior experiential learning, including knowledge, skills, values, and application. The RPL process aims to determine the extent to which an individual has achieved the desired learning outcomes, irrespective of time and place, and is certified accordingly.

RPL can enable individuals to gain entry to a qualification or acquire a formal qualification that matches the required competencies, contributing to enhancing their employability, mobility, lifelong learning, social inclusion, and self-esteem.

6. NATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM

The BQF is supported by the following national quality assurance mechanisms.

6.1. Overview of Quality Assurance Mechanisms

The BQF is supported by both external and internal quality assurance mechanisms. These mechanisms are managed by competent authorities responsible for each sector, including:

- i. Bhutan Qualifications and Professionals Certification Authority (BQPCA) is responsible for the sectors under respective councils.
- ii. Bhutan Council for School Examinations and Assessment (BCSEA), the Education Monitoring Division (EMD), and School Curriculum Division under the Ministry of Education and Skills Development are responsible for the school sector.
- iii. The Programme Coordination Division, Department of Education Programme is responsible for the community sector.
- iv. The Dratshang and Chhoedey Lhentshog are responsible for the monastic sector.

The internal quality assurance of education and training providers is a shared responsibility between the providers and the relevant operational departments.

6.2. External Quality Assurance Mechanisms of Qualifications

The BQPCA is the apex body responsible for the quality of BQF qualifications through mechanisms that guarantee:

- The need for the qualification;
- The design of qualifications meets the requirements of the BQF;

- The promotion of pathways and credit transfer;
- The recognition of non-formal and informal learning; and
- The maintenance of Bhutan Qualifications Register (BQR).

6.3. External Quality Assurance Mechanism of Providers and Their Programmes Leading to A Qualification

The relevant Ministries are responsible for the approval and establishment of providers to operate in Bhutan. If a Ministry determines that there is no national need for a provider or receives a recommendation from the competent authority of the relevant sector, it may choose to close the provider.

Each sector has its own competent authority responsible for ensuring the quality of education and training providers and their programmes leading to a qualification.

- i. The Higher Education Quality Council is responsible for overseeing the design and development of higher education qualifications, as well as the education and training providers offering programmes leading to a qualification in the higher education sector.
- ii. In the case of specialised fields of study, e.g., medical education, BQPCA draws on the expertise of respective professional councils to ensure the quality of qualifications and the programmes leading to a qualification and based on the specific standards. For example, the Medical and Health Professionals Council ensures the fulfilment of requirements for medical and health education.
- iii. For TVET, the TVET Quality Council shall provide oversight of qualifications design and development, providers and programmes leading to a qualification.

In addition, currently the agencies with relevant authority are:

- i. In absence of a Council under BQPCA, the Dratshang and Chhoe dey Lhentshog are responsible for quality assurance in the monastic education system. This includes the establishment of the monastic institutions, and of programmes leading to a qualification.
- ii. For the community education sector, the Programme Coordination Division, Department of Education Programme is responsible for ensuring the provision of community programmes across Bhutan starting from the establishment of centres until the completion of the course.
- iii. For school qualifications, the Education Monitoring Division is responsible for conducting monitoring of schools to assess their performance, while Bhutan Council for School Examinations and Assessment is responsible for conducting national-level assessments to ensure that learners achieve learning outcomes at the specific level. The School Curriculum Division is responsible for developing the curriculum and providing the necessary support for curriculum implementation in schools.

6.4. Internal Quality Assurance and Enhancement

Operational departments or providers are responsible for Internal Quality Assurance, which will focus on the following aspects:

- i. Designing and developing qualifications and curriculum that meet the current and emerging needs of the nation;
- ii. Developing quality programmes that lead to a BQF qualification;
- iii. Implementing appropriate teaching, learning and assessment approaches;
- iv. Ensuring that learners achieve the desired learning outcomes for each qualification;

- v. Promoting a culture of quality and values among the learners; and
- vi. Creating an environment where accountability is valued and autonomy is earned.

6.5. External Linkages

Establishing linkages between education and training providers is a beneficial approach to improving the quality of education and training, as well as serving wider social objectives. Internationalization initiatives encourage collaboration among providers and promote mutual understanding, facilitating the mobility of learners and workers. The increasing focus on internationalization and quality assurance in education and training is shaping the global development of education and training. This involves a deliberate and continuous effort to make education and training more responsive to the demands and opportunities associated with globalization, including changes in societies, economies, and labour markets.

Internationalization can improve the quality of education and training, including:

- i. Enhancing international cooperation, networking and capacity building;
- ii. Fostering the internationalisation of curriculum and qualification recognition;
- iii. Improving graduate employability by providing international experience and exposure;
- iv. Increasing global awareness and understanding; and
- v. Benchmarking institutional performance against international best practices.

GLOSSARY

Accreditation of a qualification means approval by the competent authority that the qualification meets the requirements of Bhutan Qualifications Framework (BQF) and any quality standards set by the relevant competent body.

Approved providers are those approved by the competent authority based on the quality standards within the respective sector. These providers deliver programmes leading to an accredited BQF qualification.

Awarding body is a body that issues qualifications (certificates, diplomas or other titles) formally recognizing the learning outcomes (knowledge, skills, values and their applications) of an individual, following an assessment process.

Bhutan Qualifications Framework (BQF) is an integrated national framework that outlines all qualification types according to the various education sectors in Bhutan. The BQF, an established and nationally accepted instrument, has been benchmarked against international practices in terms of standards.

Community education is the creation of lifelong learning opportunities for community members to improve their quality of life, and promote entry into further education and training (e.g., non-formal and continuing education).

Comparability of qualifications is the comparison of one qualification with another to determine the degree of similarity of qualifications (including the purpose, level, credit requirement, learning outcomes, and quality assurance) issued at sectoral, national, regional, or international levels.

Competence is the proven ability to apply knowledge, skills and values in a defined context, such as education, work, personal or professional development.

Competent authority is a relevant organisation empowered and/or approved to execute various functions including external quality assurance.

Components of a qualification are known as units, courses, modules, competencies, or units of competency. They are the smallest part of a qualification that can be individually assessed and certified.

Credit is a quantitative measurement that represents the volume of learning based on the estimated learning hours to attain the learning outcomes. One credit is equivalent to 10 notional learning hours.

Credit transfer is a process that allows individuals who have achieved credit in one context to have it valued and recognised in another context.

Formal learning refers to learning that occurs in an organised and structured environment (such as in an education or training provider or on the job) and is explicitly designated as learning (in terms of objectives, time or resources) that is intentional and leads to certification.

Higher education refers to all types of study at post-secondary education which are recognized by competent authorities and offered by institutions belonging to the higher education system in the host country.

Informal learning refers to learning resulting from daily activities related to work, family or leisure. It is not organised or structured in terms of objectives, time or learning support. Informal learning is in most cases unintentional from the learner's perspective.

Instructional hours are used within the school and community education sectors to describe the timetabled hours required for the programme.

Learning outcomes are statements that describe what a learner is expected to know, understand, and be able to do after completing a course or programme. Learning outcomes are references for

standard and quality, as well as for developing and delivering curriculum in terms of teaching and learning that determines the credits and the assessment of students.

Level descriptors are unique descriptions of the levels of complexity of a qualifications framework, using broad statements on knowledge, skills and values, and their application to distinguish one level from another.

Lifelong learning means all learning activities undertaken throughout one's life, with the aim of improving competences and/or qualifications for personal, social and/or professional reasons.

Monastic education refers to the traditional Buddhist form of education and remains the central form of spiritual learning and development in Bhutan. Monastic education provides a distinct medium of acquiring knowledge, skills, and values, and their applications. There are a number of public and private monastic education systems within Bhutan, each with their own established governance arrangements.

Non-formal learning refers to learning which is embedded in planned activities not explicitly designated as learning (in terms of learning objectives, learning time, or learning support), but which contain an important learning element. Non-formal learning is intentional from the learner's point of view.

Notional learning hours include all the learning and assessment activities required to achieve the learning outcomes, such as lecture, tutorial, seminar, research, practical, project work, clinical practice, studio work, fieldwork, work-based learning, as well as preparing for and undertaking assessment.

Programme is an approved course of study that provides a structured learning experience leading to a Bhutan Qualifications Framework (BQF) qualification.

Providers may include centres, schools, colleges, institutions, and universities across the various sectors in Bhutan.

Qualification refers to the formal outcome of an assessment process, in which an awarding body determines that an individual has achieved the desired learning outcomes to a given standard. It confers official recognition of the value of the individual's learning outcomes in the labour market and in education and training. Qualifications can take the form of certificates, diplomas, degrees, or other titles, depending on the level and nature of the learning achieved.

Recognition of prior learning refers to a systematic process that involves identifying, documenting, and assessing an individual's prior experiential learning, including, knowledge skills, and values and their applications. RPL's purpose is to determine the extent to which an individual has achieved the desired learning outcomes through formal, technical and vocational education and training (TVET), and community education, irrespective of time and place. The assessment of prior learning can provide access to a programme of study leading to a qualification

Technical and Vocational Education and Training (TVET) refers to education and training that aims to equip individuals with the competencies required in a particular occupation or more broadly on the labour market.

BIBLIOGRAPHY

- Association of South East Nations (ASEAN) Secretariat (2015). *ASEAN Qualifications Reference Framework*. <https://asean.org/wp-content/uploads/2017/03/ED-02-ASEAN-Qualifications-Reference-Framework-January-2016.pdf>
- Australian Qualifications Framework Council (AQFC) (2013). *Australian Qualifications Framework* (2nd ed). <https://www.aqf.edu.au/framework/australian-qualifications-framework>
- Bhutan Accreditation Council (2012). *Bhutan Qualifications Framework*. Quality Assurance and Accreditation Division. <http://www.dahe.gov.bt/images/pdf/Bhutan%20Qualifications%20Framework%20Inside%20Content.pdf>
- European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP). (2011). *Glossary: Quality in Education and Training*. European Union: Luxembourg.
- European Union. (2017). *European Qualifications Framework*. <https://europa.eu/europass/en/europass-tools/european-qualifications-framework>
- Malaysian Qualifications Agency. (2017). *Malaysian Qualifications Framework*. (2nd. ed.) <https://www.mqa.gov.my/pv4/mqf.cfm>
- New Zealand Government. (2016). *New Zealand Qualifications Framework*. <https://www.nzqa.govt.nz/assets/Studying-in-NZ/New-Zealand-Qualification-Framework/requirements-nzqf.pdf>
- Quality Assurance Agency. (2014). *UK Quality Code for Higher Education*. <https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/quality-code/qualifications-frameworks.pdf>
- Sławiński, S., et al. (2017). *The Polish Qualifications Framework*. Instytut Badań Edukacyjnych.
- University Grants Commission. (2015). *Sri Lanka Qualifications Framework*. https://www.ugc.ac.lk/attachments/1156_SLQF_2016_en.pdf

APPENDIX

Titling of BQF Qualifications

Qualification Titles

All BQF qualifications shall adhere to the following titling conventions.

Qualifications listed on the BQF are identified by a generic title, followed by a designator that specifies the main discipline or subject area. Additional qualifiers or subject areas may be included in brackets after the qualification field.

The titling conventions of BQF accredited qualifications and awards are:

1. Doctor of Philosophy/Doctor of *broad field of study*
2. Master of *broad field of study*
3. Postgraduate Diploma of *broad field of study*
4. Postgraduate Certificate of *broad field of study*
5. Bachelor of *broad field of study* (Honours)
6. Bachelor of *broad field of study* (which may be followed by the name of a major)
7. Graduate Diploma of *broad field of study*
8. Graduate Certificate of *broad field of study*
9. Advanced Diploma of *field of study/Occupation*
10. Diploma of *field of study/Occupation*
11. Certificate 3 in *field of study/Occupation*
12. Certificate 2 in *field of study/Occupation*
13. Certificate 1 in *field of study/Occupation*
14. Bhutan Higher Secondary Education Certificate
15. Bhutan Certificate for Secondary Education

Monastic titling

1. མཁམ་དབང། Doctor of Buddhist Studies
2. གཙུག་ལག་ཤོད་མ། Master of Buddhist Studies
3. གཙུག་ལག་འོག་མ། Bachelor of Buddhist Studies
4. འབྲིང་རིམ་ཤོད་མ། Certificate in Higher Secondary Education
5. འབྲིང་རིམ་བར་མ། Certificate in Middle Secondary Education

BQF qualifications awarded must adhere to these conventions.

Conventions for post nominal

Providers are required to provide details of the post-nominal associated with each qualification.

Abbreviations for qualifications should conform to international conventions, recognizing that there may be variations in the titles and descriptions of some qualifications across nations.

Graduates who have earned a BQF award may use the approved abbreviation for the qualification as a post-nominal, in accordance with accepted conventions for qualifications.

An example would be 'Jigme Dorjee, BA'. Other examples are:

BSc (Geology) Bachelor of Science, majoring in Geology

BEng, Bachelor of Engineering

MBBS, Bachelor of Medicine, Bachelor of Surgery

PGradCertIT, Postgraduate Certificate in Information Technology

PGradDipSusDev, Postgraduate Diploma in Sustainable Development

MBA, Master of Business Administration

PhD, Doctor of Philosophy

Protected terms

An approved provider must seek approval from the relevant competent body before using the following terms, including their vernacular translations, for the purpose of

- i. Using such words for the purpose of naming the provider, or
- ii. Using such words for the purpose of naming a qualification to be awarded.

However, if a provider is established by an Act of Parliament or Royal Charter, they are exempt from this requirement.

The protected terms include:

- i. Bhutan
- ii. Bhutanese
- iii. Royal
- iv. National
- v. University
- vi. All BQF qualification type titles
- vii. Others terms or names that are under the authority of the Department of Media, Creative Industry and Intellectual Property.

Acknowledgement

Working Members for Finalizing Bhutan Qualifications Framework

1. Nar B Raika, Specialist, Higher Education Quality Council (HEQC), Bhutan Qualifications & Professionals Certification Authority (BQPCA)
2. Sangye Choden, Chief Programme Officer, HEQC, BQPCA
3. Karma Loday, Specialist, Technical and Vocational Education and Training Quality Council (TVET QC), BQPCA
4. Prakash Pradhan, Principal Counselor, Medical and Health Professionals Council (MHPC), BQPCA
5. Ugyen Lhendup, Lecturer, Royal Institute of Management (RIM), Thimphu
6. Lam Ngodup Dorji, Representative, Chhoedey Lhentshog
7. Diki Wangmo, Registrar, Khesar Gyalpo University of Medical Sciences of Bhutan (KGUMSB), Thimphu
8. Bhoj Raj Rai, Specialist, School Curriculum Division (SCD), Department of School Education (DSE)
9. Tshering Choden, Chief, Programme Quality Assurance, Royal University of Bhutan (RUB).

BQF Review Taskforce members

1. Nar B Raika, Specialist, HEQC, BQPCA
2. Sangye Choden, Chief Programme Officer, HEQC, BQPCA
3. Prakash Pradhan, Principal Counsellor, MPHC, BQPCA
4. Ugyen Lhendup, Lecturer, RIM, Thimphu
5. Pelden, Deputy Chief Programme Officer, Department of Education Programme
6. Tandin Dorji, Deputy Chief Programme Officer, TVET QC, BQPCA
7. Kesang Wangmo, Lecturer, Jigme Singye Wangchuck School of Law
8. Sangay Tenzin, Chief, Exam Cell, KGUMSB
9. Dr Sonam Tobgay, Chief, Quality Assurance & Evaluation, RUB
10. Gaga Dukpa, Deputy Registrar, MHPC, BQPCA
11. Lam Ngodup Dorji, Representative, Chhoedey Lhentshog
12. Karma Tshering, Deputy Chief PO, HEPD, DAHE, MoE
13. Chhimi Wangmo, Training Developer, DCPD, MoE

14. Ugyen, Private representative
15. Dorji Khandu, Dratshang Lhentshog
16. Nima Lham, Programme Officer, HEQC, BQPCA
17. Sherab Jatsho, Programme Officer, HEQC, BQPCA

Advisor

1. Duba, Director, BQPCA

Lead International Expert

1. Andrea Bateman, Private Consultant

Supporting International Experts

1. Dr Eddy Chong Siong Choy, Executive Dean, Faculty of Business and Law, Taylor's University, Malaysia
2. Lilian Kek Siew Yick, Senior Director, Malaysian Qualifications Agency, Malaysia
3. Dr Libing Wang, Chief, Section for Educational Innovation and Skills Development, UNESCO Multisectoral Regional Office, Bangkok
4. Dr Wesley Teter, Senior Consultant, UNESCO Multisectoral Regional Office, Bangkok

Copy editing

1. Department of Research & Consultancy, the Royal Institute of Management, Thimphu.

Layout Assistance

1. Sonam Dorji, ICT Technical Associate, BQPCA

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད།

༢༠༢༣

འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།

དཀར་ཆག

སྲོན་བརྗོད།.....	viii
བསྟུ་ཚིག།.....	x
དོན་ཚན་དང་པ། རོ་སྲོད།.....	༡
༡.༡ དེས་ཚིག།.....	༡
༡.༢ དམིགས་ཡུལ།.....	༡
༡.༣ ལྷབ་ཚད།.....	༢
༡.༤ གཞི་ཙ།.....	༣
༡.༤.༡ སྲོབ་སྲོད་ལྷབ་འབྲས།.....	༣
༡.༤.༢ ལྷབ་ཚད་ལས་ལེན།.....	༤
༡.༤.༣ དགོས་མཁོ་གཞིར་བཞག།.....	༤
༡.༤.༤ ལྷབས་བདེ་མཐུན།.....	༤
༡.༤.༥ སྲོ་གཏད་དང་འགན་འཁུ།.....	༥
༡.༥ ལེ་ཡན།.....	༥
༡.༥.༡ སྲོབ་སྲོད་པ།.....	༥
༡.༥.༢ གཞི་གསུམ་སྲོད་ལས་སྲེ།.....	༥
༡.༥.༣ གཞི་གསུམ་སྲེ།.....	༤
༡.༥.༤ ལེས་ཚད་ལས་སྲེ།.....	༤
༡.༥.༥ སྲིར་བཏང་མི་མང།.....	༤
༡.༥.༦ ལྷལ་སྲིའི་མི་སྲེ།.....	༤

དོན་ཚན་གཉིས་པ། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཁྱད་རྣམ།.....	ཉ
༡.༡ ཤེས་ཚད་ཀྱི་རེས་ཚིག་.....	ཉ
༡.༢ གནས་རིམ་དང་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ།.....	ཉ
༡.༣ ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད།.....	༤
༡.༣.༡ ཤེས་བྱ།.....	༤
༡.༣.༢ རིག་རྩལ།.....	༡༣
༡.༣.༣ བསམ་སྦྱོང།.....	༡༣
༡.༣.༤ ལག་ལེན།.....	༡༣
༡.༤ གནས་རིམ་འགྲེལ་བཤད།.....	༡༣
དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་དང་བཀོད་རིམ།.....	༡༥
༣.༡ དགོས་དོན།.....	༡༥
༣.༢ གནས་རིམ།.....	༡༥
༣.༣ སློབ་ཚད་དགོས་མཁོ།.....	༡༥
༣.༤ འཇུལ་ལྷགས་ཁྱད་ཚད།.....	༢༡
༣.༥ གཞན་གྱི་ཤེས་ཚད་ཚུའི་དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ།.....	༢༡
༣.༦ ཁྱད་པར།.....	༢༡
༣.༧ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ལག་ཁྱེར་སྦྱོང་ཞི།.....	༢༡
༣.༨ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག།.....	༢༡
༣.༨.༡ མཁས་དབང།.....	༢༣
༣.༨.༢ གཞུགས་ལག་གོང་མ།.....	༢༥
༣.༨.༣ གཞུགས་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།.....	༢༤

3-1.4	གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གྱི་ལག་བྱེད།.....	28
3-1.5	གཙུག་ལག་གཞི་མཚོགས།.....	30
3-1.6	གཙུག་ལག་འོག་མ།.....	32
3-1.7	ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མ།.....	33
3-1.8	གཙུག་ལག་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།.....	35
3-1.9	གཙུག་ལག་འོག་མའི་ལག་བྱེད།.....	36
3-1.10	བྱད་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།.....	37
3-1.11	གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།.....	38
3-1.12	ལག་བྱེད་ 3 པ།.....	39
3-1.13	འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད།.....	40
3-1.14	ལག་བྱེད་ 2 པ།.....	41
3-1.15	འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད།.....	42
3-1.16	ལག་བྱེད་ 1 པ།.....	43

དོན་ཚན་བཞི་པ། གཞུང་སྐྱོད།..... 44

4.1	གཞུང་སྐྱོད་བཀོད་ཚོགས།.....	44
4.2	འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་ཐོ་དེབ།.....	45

དོན་ཚན་ལྔ་པ། རང་རྩོད་ལྟ་བུ།..... 46

4.1	བརྩུབ་དོན།.....	46
4.2	རང་རྩོད་ལྟ་བུ་སྐྱབ་གྱི་ལྟ་བུ་ཐབས་གཙོ་བོ།.....	46
4.2.1	འཇུག་སྐྱོད་ལམ།.....	47
4.2.2	སྐྱོབ་ཚད་སྐྱོ་སོང།.....	48
4.2.3	སྐྱོན་སྐྱུང་ཤེས་ཡོན་དོས་འཛིན།.....	49

དོན་ཚན་དུག་པ། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་རིམ་ལུགས།.....	40
6.1 སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་ཐབས་ལུགས་ལྟར་དོན།.....	40
6.2 ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་ཐབས་ལུགས།.....	40
6.3 སྤེལ་ཁང་དང་ཚོས་ཚན་གྱི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་ཐབས་ལུགས།.....	41
6.4 རང་འཁོད་སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་དང་རྒྱ་སྤྱོད།.....	43
6.5 ཕྱི་ལོ་མཐུན་འབྲེལ།.....	43
ཚོགས་དོན་འབྲེལ་བཤད།.....	44
རྒྱལ་ཉེན་ཡིག་ཆ།.....	60
རྒྱུ་རྒྱུགས།.....	61
ཤེས་ཚད་ཀྱི་མཚན་གཞན།.....	61
བཀའ་དྲིན་དགའ་ཚོར།.....	64

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ “ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་དང་སྐྱིག་བཀོད་འདི་ བསྐྱར་གསོ་བལྟ་ཞིབ་འབདལ་ད་ གནས་ཚད་དང་སྤྱི་ཚད་འདི་ འགྲུབ་པའི་ནང་ལས་འགྲུབ་ཤོས་ལུ་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དགོ། ཉེ་མ་དང་ཕྱད་པ་ད་ ད་རེས་ལེ་ཤ་གིས་འགྲུབ་ཟེར་བའི་དཔའ་ཉམས་བསྐྱེད་དེ་སྔོན་ནི་དང་ རྒྱུ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་དང་དོ་འགྲན་འབད་ཚུགས་པའི་གནས་ཚད་ཡོད་ཟེར་ བསམ་པ་རྗེགས་ཉེ་སྔོན་པ་གིས་མ་པ་ལས་ར་མི་བཏུབ། སྤར་ལས་ལྷག་པ་གིས་མ་ཚད་ རྒྱུ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ལས་ལྷག་སྟེ་ གོམས་པ་མདུན་དུ་སྟོ་དགོ་པའི་ཁར་ ང་བཅས་འདི་གཞན་གྱིས་དཔེ་བལྟ་བཏུབ་པའི་གནས་ཚད་ཁར་སྐྱེལ་ཞིའི་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དགོ། འདི་བཟུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་དཔང་མཐོ་བའི་ རེ་འདོད་བསྐྱེད་ཞིའི་སེམས་ལྷགས་ལུ་ རོར་བ་དང་འཛོལ་བ་ཡོད་པ་མེན་པར་ ང་བཅས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ རང་དབང་སྲོག་ཤིང་གཅིག་པོ་འདི་ མ་འོངས་ན་གཞོན་ཚུ་གི་གཟུགས་ཁམས་ སེམས་ཁམས་དང་སྤྱིང་ཁམས་ ལྷོ་རིག་ བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ སྤང་སྤང་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལུ་རག་ལས་ཟེར་བའི་ རེས་ཤེས་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཉེ་ཨིན།”

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༩༠ ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་དུས་ཆེན་གྱི་ ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་ བསྐྱར་གསོ་དང་ལེགས་སྐྱར་གྱི་བཀའ་ཤོག།

བསྐྱེད་ཚིག་

ALC :	ལྷན་འཇོག་སློབ་སྦྱོང་ཚོས་ཚན།
BCSE:	འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ལག་ཁྲེར།
BCSEA:	འབྲུག་གི་སློབ་གྲའི་ཚོས་རྒྱུགས་དང་བརྟག་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ།
BHSEC:	འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ལག་ཁྲེར།
BQF:	འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞོན།
BQPCA:	འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
BQR:	འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་ཐོ་དེབ།
EMD:	ཤེས་རིག་ལྟ་རྟོག་སྡེ་ཚན།
PLC:	འབྲི་ལྷག་སྦྱང་བྱལ་སློབ་ཚན།
QA:	སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན།
RPL:	སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་དོས་འཛིན།
TAC:	ལྷན་རིག་གོས་སློབ་བཞོན་ཚོགས།
TVET:	བཟོ་རིག་དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྒྱུ་

དོན་ཚན་དང་པ། རོ་སྤོང།

༡.༡ རེས་ཚིག་

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཚུ་ དོན་ འབྲེལ་འབད་དེ་ གཟིག་སྒྲིལ་བཟོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ཅིག་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་རོ་སྤོང་ ལེན་ཡོད་པའི་ཡིག་ཚམ་ཅིག་སྤེལ་གཞི་ཚུ་ཚར་མི་ཅིག་ཨིནམ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་ བཀོད་ཀྱི་གནས་ཚད་ཐང་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་ལུགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ ཚད་གཞི་ལྡན་མ་སྤེལ་བཟོ་སྟེ་ཡོད།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་དམིགས་གཏང་དེ་ ལུགས་མཐུན་ཤེས་ཡོན་དང་ ལུགས་འདས་ཤེས་ ཡོན་ དེ་ལས་ ལུགས་ཡངས་ཤེས་ཡོན་བརྩི་སྟེ་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ རོ་སྤོང་ འབད་ནི་འདི་ཨིན། འདི་གིས་ འཕུལ་རིག་འཕེལ་འགྱུར་དང་ ཏུས་རབས་གསར་པའི་སློབ་སྦྱོན་ཐབས་ ལམ་ཚུ་ཡང་ རོ་སྤོང་འབད་མ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ སློབ་སྦྱོང་པ་དང་ ཤེས་རིག་དང་སྦྱོང་བཅར་སྤེལ་ཁར་ དེ་ ལས་ གཤམ་སྦྱོང་ལས་སྤེལ་ཚུ་ལུ་ བན་ཐོགས་ནིའི་ཕྱིར་དུ་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་ཁག་མ་འདྲམ་ཚུ་འདི་ རྫོང་ལས་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྤེལ་ཁག་མ་འདྲམ་ཚུ་འདི་ནང་ མི་མང་ གིས་ ཉ་གོ་ཐབས་ལུ་ ཤེས་ཚད་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ཤེས་ཡོན་འཇུག་སློབ་ལམ་ཚུ་གི་རྫོང་ལས་ཁ་ གསལ་བཀོད་དེ་ཡོད།

༡.༢ དམིགས་ལུལ།

གཞི་བཀོད་འདི་གི་དམིགས་ལུལ་ཚུ་ཡང་།

༡. གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་གཟིག་མཐར་འཁྲོལ་བའི་བྱལ་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་པ་གིས་ ལག་ ལེན་དངོས་སུ་འཐབ་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ གཉིང་ཟབ་ཆེ་བའི་ཤེས་བྱ་དང་ རིག་ཅུལ་ དེ་ལས་ བསམ་སྦྱོང་ཚུ་རོ་སྤོང་འབད་ནི།

2. ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ཡངས་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིམ་ལུགས་ཚུ་རོས་འཛིན་འབད་དེ ལྷབས་བདེ་མཐུན་གྱི་ཤེས་ཡོན་འཇུག་སྒྲིའི་ལམ་སྟོན་ཐོག་ལས་ རང་ཚུའི་ལྷབ་སྦྱང་འབད་ནི་ལུ་ ལྷན་རུབ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ནི།
3. འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་ཤེས་ཚད་གྱི་སྤྲུལ་ཚད་ལུ་ རྫོང་གཏང་དང་ འབྲུ་མཉམ་ ཀྱུ་ཚང་སྤེལ་ཐབས་སྒྲིག་ནི།
4. རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་གཙོ་རིམ་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གཅིག་སྒྲིལ་དང་དངས་གསལ་ཅན་གྱི་ཤེས་ཚད་གསར་བཟོ་འདོད་ལུ་ ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་ཚུ་བྲིན་ནི།
5. འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ སྤེལ་ཁང་མ་འབྲམ་ཚུ་གིས་བྱིན་པའི་ཤེས་ཚད་གྱི་མ་ཚད་པར་ རྒྱལ་སྤྱི་སྤེལ་ཁང་ཚུ་ལས་བྱིན་པའི་ཤེས་ཚད་ཚུ་ཡང་རོས་འཛིན་དང་ དོ་མཉམ་བཟོ་ཐབས་སྒྲིག་ནི།
6. སློབ་སྦྱོང་པ་དང་ ལཱ་གཡོག་སློབ་བཤུད་གྱི་གོ་སྐབས་རྒྱ་སྐྱེད་གཏང་ཐབས་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཚུ་རོས་འཛིན་འབད་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནི།

2.3 ལྷབ་ཚད།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞག་འདི་གིས་ ཤེས་རིག་གི་རིམ་ལུགས་མ་འབྲམ་ཚུ་ རྒྱ་ཆེམ་སྤེལ་ལྷོ་ལོད། འདི་ནང་ མི་སྤེལ་ཤེས་ཡོན། སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན། བཟོ་རིག་དང་འཕྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་ རྒྱལ་པའི་ཚོས་གྱི་ཤེས་ཡོན་རིམ་ལུགས་ཚུ་རྒྱ་དེ་ཡོད། ཤེས་ཡོན་གྱི་རིམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཤེས་ཚད་སྒྲིབ་ཐབས་ལུ་ རང་སོའི་ལྷབ་སྦྱང་གི་ཚོས་ཚན་ཚུ་མཐར་འཁྲོལ་དགོ་པའི་ཁར་ གཞི་བཞག་ནང་ལུ་ ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རིག་གནས་གྱི་འབྲེལ་བཤུད་རྒྱབ་ཡོད་མི་ཚུ་ཚང་དགོཔ་ཡིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞག་འདི་ནང་ གནས་རིམ་འཇམ་ཉིང་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཤེས་ཚད་མ་འབྲམ་ཚུ་བཞག་དེ་ཡོད་པའི་ཁར་ གནས་རིམ་གཅིག་པའི་ ཤེས་ཚད་གཅིག་ལས་གཅིག་གྱུར་སྒོ་སོར་འབད་ཐངས་དང་ ཡང་ན་ གནས་རིམ་མ་གཅིག་པའི་ཤེས་ཚད་འོག་མ་ལས་ གོང་མ་ལུ་ཡར་སེང་འབད་ཐངས་གྱི་རིམ་པ་ཚུ་ཡང་སྟོན་ཏེ་ཡོད། མི་རོམ་རང་སོའི་ རང་ཚུའི་ལྷབ་སྦྱང་གི་དམིགས་གཏང་

སྐྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཡོན་ཡང་འཕར་གྱི་རྟེན་གཞི་སྒྲིབ་ཐོག་ལས་ ཤེས་ཡོན་དང་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་རིམ་
ལུགས་མ་འདྲམ་ཚུ་གིས་འཇུག་སྒྲིབ་འཕམ་སྟོན་ཐོག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཚུ་ཕུལ་ཏེ་ཡོད། དེ་མ་ཚད་ འཕུལ་
རིག་འཕེལ་འགྱུར་དང་མཐུན་པའི་ ལྷབས་བདེ་མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་སྟོན་འབད་བཅས་ཚུ་ཡང་ རོས་འཛིན་
འབད་མ་ཨིན།

ཨིན་རུང་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ ག་ཤམ་ལུ་འཁོད་མི་ཚུ་མི་ཚུ་ད། དེ་ཡང་

1. གཞེངས་བསྟོན་གྱི་བར་མཚོན་ལུ་ཐོབ་པའི་ གཞེངས་ཐོན་མཁས་དབང་དང་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ཚུ།
2. གཤམ་གཏོགས་དང་ ཡང་ན་ མཇུག་བསྐྱའི་ལག་ཁྱེར་ཐོབ་མི་ཚུ།
3. རྒྱད་རིག་ལུ་གི་ཐོ་བཀོད་དང་ ཚོག་ཐམ་ དེལས་ དུས་སྤུང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལག་ཁྱེར་ཐོབ་མི་ཚུ་དང་
རིགས་བསྐྱེ་སྟེ་ ལག་ཁྱེར་གཞན་གྱི་རིགས།

1.2 གཞི་ཙ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་ ག་ཤམ་གསལ་གྱི་ གཞི་ཙ་ཚུ་གྱུར་གཞིར་བཞག་པ་ཨིན།

1.2.1 སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐྱབ་འབྲས།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐྱབ་འབྲས་འདི་གིས་ སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ཚུ་གིས་ ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་ བསམ་སྒྲིབ་དང་ལག་ལེན་
གྱི་ཐང་ཁར་ ག་ཅི་ཤེས་དགོས་ཨིན་ན་དང་ ག་ཅི་འབད་ཚུགས་དགོས་ཨིན་ན་ཚུ་ གསལ་ཏོག་
ཏོ་སྟེ་བཀོད་དེ་ཡོད། སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྐྱབ་འབྲས་གྱུར་གཞིར་བཞག་པའི་ཤེས་ཚད་གྱིས་ ལྷབ་སྐྱབ་གི་འཇུག་
སྒྲིབ་འཕམ་སྟོན་ཚུ་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཕན་ཐོགས་འབད་ཡོད་པ་ད་ ལུགས་མཐུན་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲིབ་ཚད་
སྒོ་སོར་འབད་ནི་ནང་ ལུགས་འདས་དང་ ལུགས་ཡངས་ཤེས་ཡོན་ལྷབ་སྐྱབ་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་མ་
ཨིན།

1.6.2 སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་རིམ་སློབ་ཀྱི་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་མཐུན་ འབད་དེ་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཤེས་རིག་དང་སྦྱོང་བཟུང་གི་སྤྱི་ཚད་ ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ ཏེ་ ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གི་དོན་ལུ་ རྟེན་གཞི་བཟོ་མི་དམིགས་གཏང་ཨིན། སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་ རིམ་སློབ་དེ་ནང་ལུ་ ཤེས་ཚད་གསར་བཟོ་དང་བཀོད་རིམ་ སྲེལ་ཁང་དང་ ཤེས་ཚད་ཐོབ་འགྱུར་གི་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཚན་ཚུ་ གནང་བ་ཤོལ་མི་དེ་རིམ་པ་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད། འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱི་འི་ ལས་སྡེ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་གྲུལ་གཏོགས་འབད་བཅུག་ནི་འདི་ ཤེས་ཚད་རིམ་ ལུགས་འདི་ནང་ སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་གི་ཆ་ཤས་ གལ་གནང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན།

1.6.3 དགོས་མཁོ་གཞིར་བཞག།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་འཁོད་དོད་ཚུ་ དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཤེས་ཚད་ཚུ་རིམ་བརྟན་བཟོ་མ་ཨིན། དེ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་ འཛོམས་གི་སྲིད་བྱུས་གཞི་བཀོད་དང་ ཡར་འཕྱོག་ཅན་གི་འབྲུག་ཡུལ་ཟེར་བའི་ཕུགས་འཆར་ཚུ་དང་ ཡང་མཐུན་མ་སྡེ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་ཚོས་དང་སྲར་སྲོལ་ལམ་ལུགས་ཚུ་དོས་འཛིན་འབད་མ་ཨིན། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ གོས་ བརྟན་དང་མོས་མཐུན་གི་སྐོ་ལས་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་བརྒྱུར་ཞིབ་འབད་ བློ། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ འཕྲི་སྟོན་དང་བརྒྱུར་བཅོས་ག་ཅིར་ཨིན་རུང་ དགོས་མཁོ་ གསར་དང་ འབྲུག་མི་ཡོངས་གི་ཁེ་ཕན་ལུ་གཞིར་བཞག་སྡེ་འབད་ནི་ཨིན།

1.6.4 ལྷབས་བདེ་མཐུན།

གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་དང་ལྷན་པའི་ལྷབ་སྦྲུང་གི་ཐབས་ལམ་མ་འདྲམ་ཚུ་དོས་ལེན་ འབད་མ་མ་ཚད་ འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་སྐྱ་ཚོགས་འཐབ་སྡེ་སྲོབ་སྲོན་གི་ཐབས་ཤེས་དང་ རང་རྩོལ་ ལྷབ་སྦྲུང་གི་རིགས་ཚུ་ལུ་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་པ་ཨིན། ལུགས་མཐུན་ཤེས་ཡོན་གི་མ་ཚད་པར་ ལུགས་འདས་དང་ལུགས་ཡངས་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ཡང་དོས་ལེན་འབད་དེ་ སྲོབ་སྲོང་པ་རང་སོའི་དགོས་

མཁོ་དང་འཁྲིལ་ཉེ་ ལྟ་བུ་སྤྱང་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟེན་མ་ཡིན། གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ རང་རྩོལ་ལྟ་བུ་
ལུ་ སེམས་བྱུགས་བསྐྱེད་བརྟུག་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ ཤེས་རིག་འཇུག་སྒྲིའི་ལམ་དེ་ཡང་གོ་རིམ་སྟེ་གནས་དགོ་
པའི་ངེས་པ་མེད།

༡.༤.༥ གློ་གཏང་དང་འགན་འཁུན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་ བན་ཚུན་གློ་གཏང་དང་འགན་འཁུན་ཚུ་གུར་གཞིར་བཞག་སྟེ་ ལས་
སྟེ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ མྱོས་བསྐྱུན་མཐེལ་ཕྱིན་སྟེ་འབད་དེ་བཟོ་བཟོམ་ཡིན།

༡.༥ ལེ་ཡན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ ག་ཤམ་འཁོད་ཀྱི་སྟེ་ཚན་ཚུ་ལུ་ བན་ཐོགས་ཡོད།

༡.༥.༡ གློ་བ་སྦྱོང་བ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་དང་འཁྲིལ་ཉེ་ གློ་བ་སྦྱོང་བ་རང་སོའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་གནས་རིམ་ཚུ་གསལ་
ཉོག་ཉོ་སྟེ་ རོས་འཛིན་འབད་ཚུགས། དེ་མ་ཚད་ རང་སོའི་སྦྱོན་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་ཚུ་བརྟུག་ཞིབ་འབད་ནི་
དང་ རང་རྩོལ་ལྟ་བུ་སྤྱང་གི་འཇུག་སྒྲིའི་ལམ་ཚུ་ཡང་རོས་འཛིན་འབད་ཚུགས།

༡.༥.༢ གཞི་གསལ་སྦྱོང་ལས་སྟེ།

གཞི་གསལ་སྦྱོང་ལས་སྟེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་གནས་རིམ་
འབྲེལ་བཤད་ཚུ་ལུ་བཟླ་སྟེ་ གློ་བ་སྦྱོང་བ་ཚུ་གིས་འཆང་བའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་གནས་རིམ་ཚུ་རོས་འཛིན་
འབད་ཚུགས་པའི་ཁར་ ལཱ་གཞི་གསལ་དང་བསྐྱུན་པའི་ ཤེས་བྱ་ རིག་རྩལ་ བསམ་སྦྱོང་དང་ལག་ལེན་ཚུ་
ཡོད་མེད་བཟླ་ཞིབ་འབད་ཚུགས།

1.4.3 གཙུག་སྡེ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པའི་གནས་ཚད་དང་
བྱ་རིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཚའཛོག་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁའ་རེ་རེ་བཞིན་དང་མཐུན་མ་སྡེ་ ཚ
གནས་ཡོད་པའི་སྡེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྗེས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཚུ་བརྩམ་ཚུགས།

1.4.4 ཤེས་ཚད་ལས་སྡེ།

འབྲུག་ནང་འཁོད་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་ཚད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞེད་དང་འཁྲིལ་
ཏེ་ ཤེས་ཚད་སྦྱོང་ནི་ལུ་སློབ་སྦྱོར་འཐོབ་ཚུགས་པའི་ཁར་ ཤེས་ཚད་མཐུན་སྲིག་འབད་ནི་ལུ་རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་ནི་ ཤེས་ཚད་ལོ་འཛིན་གྱི་ཞབས་ཏོག་སྦྱོང་ཚུགས།

1.4.5 སྤྱིར་བཏང་མི་མང།

མི་མང་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ལ་གསལ་སྡེ་ཤེས་ཚུགས་པའི་
ཁར་ ཤེས་ཡོན་རིམ་ལུགས་མ་འདྲཱ་ཚུ་གི་བར་ན་ ཤེས་ཚད་དོ་མཉམ་གྱི་མཐུན་སྲིག་དང་ མི་ལོ་
རང་སོའི་ ཤེས་རིག་འཇུག་སློབ་ལམ་གྱི་ཐོག་ལས་ རང་ཚུའི་ལྟ་བུ་སྦྱང་གི་གོ་སྐབས་ཚུ་ཤེས་ཚུགས།

1.4.6 རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྡེ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་བྱིན་པའི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞེད་ཀྱིས་
ཤེས་ཚད་ཀྱི་བརྗེས་ཚུ་འཐོབ་ཚུགས་ནི་དང་ སློབ་སྦྱོང་པ་དང་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་མི་ཚུ་ལུ་ ལཱ་གཞི་ག་སློ་
བཟུང་འབད་ནི་ནང་ བཞག་སྐོག་ལས་འབད་འོང།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ།

༡.༡ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་

ཤེས་ཚད་ཟེར་མི་འདི་ ཤེས་ཚད་བྱིན་མི་འདུས་ཚོགས་ཅིག་གིས་ མི་ངོམ་གང་རུང་ཅིག་ སློབ་སྦྱོང་གུ་བ་འབྲས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ མི་ངོམ་དེ་གིས་ སློབ་སྦྱོང་གུ་བ་འབྲས་ཚུ་ དགོས་མཁོའི་གནས་ཚད་ཁར་བསྐྱབས་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ གཞུང་འབྲེལ་དུ་ལྷབ་སྦྱང་ངོས་འཛིན་འབད་མི་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཨིན། དེ་ཡང་ ལག་ཁྱེར་གྱི་རིགས་དང་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་ གཙུག་ལག་འོག་མ་ཡང་ན་ མཚན་གནས་གཞན་ཚུ་གི་སྒོ་གུ་ལས་ གཞུང་འབྲེལ་དུ་ངོས་འཛིན་འབད་མ་ཨིན། གཡོག་སློབ་ལས་སྡེ་ཁག་དང་ ཤེས་རིག་དང་སྦྱོང་བཟུང་གི་ལས་སྡེ་ཚུ་ནང་ཡང་ མི་ངོམ་རང་སོའི་སློབ་སྦྱོང་གུ་བ་འབྲས་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབད་མ་ཨིན།

༡.༢ གནས་རིམ་དང་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་ ཤེས་རིག་དང་སྦྱོང་བཟུང་གི་ལས་སྡེ་ཁག་མ་འདྲམ་ མི་སྡེའི་ཤེས་ཡོན། སློབ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན། བཟོ་རིག་དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་ རང་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚུ་བརྩི་སྡེ་ ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་ཚུ་དེ་ཡོད་པའི་གཞི་བཀོད་ཅིག་ཨིན། གནས་རིམ་དེ་གིས་ ལྷབ་སྦྱང་གི་ཚད་གཞི་སྟོན་མ་ཨིན། དེ་ཡང་ ཤེས་བྱའི་གཏིང་། རིག་ཚུལ་མཐོ་དམན་དང་ བསམ་སྦྱོང་འཇམ་རྒྱབ་ཚུ་སྟོན་མ་ཨིན། དེ་དང་བསྐྱབ་ཏེ་ གནས་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་ལུ་ དགོ་པའི་ ལག་ལེན་ཚུ་ཡང་སྟོན་མ་ཨིན།

གནས་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ འབྲེལ་བཤད་རྒྱབ་སྡེ་ གནས་རིམ་གོང་འོག་ཚུ་ གསལ་བཀོད་འབད་ཡོད་མི་འདི་ནང་ ལྷབ་སྦྱང་གི་དཀའ་ཚེགས་དང་ལཱ་ཁག་ དེ་ལས་ གཏིང་ཟབ་ཉིང་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད།

གནས་རིམ་གོང་མ་ལུ་ ཤེས་བྱ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་སུ་སྡེ་འོང་དགོ་པ་ད་ གདོང་ལེན་ཡང་སློམ་ཤོས་སེལ་ཚུགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་པ་ཚུ་འཐོན་ནིའི་རེ་འདོད་ཨིན། ཤེས་ཚད་དང་གནས་རིམ་མ་འདྲམ་ཚུ་གི་སློབ་ལས་འོག་གི་སྒོ་གུ་ཁྱེར་པ་དང་། པའི་ནང་ཡོད།

१.३ ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད།

१.३.१ ཤེས་བྱ།

འདི་ནང་ ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་ལུ་དགོ་པའི་ ཤེས་བྱའི་ཚད་གཞི་དང་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ ཚུ་ཡོད། ཤེས་བྱ་འདི་ནང་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཆཤམ་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

१. **ཤེས་བྱའི་གཏྱིང་**: འདི་ནང་ ཐང་ཀར་གྱི་དོན་ཚན་ཚུ་ལ་གསལ་སྤྲེ་ཚུད་དགོ་པའི་ཁར་ ཤེས་བྱའི་ གཏྱིང་དཔོག་ཞིའི་དོན་ལུ་འཚེལ་ཞིབ་ཀྱི་སྐྱར་ལས་ཡོད། ཇི་བའི་ལན་བཀོད་ནི་དང་ ཡང་ན་ ལུ་ འབད་ཚུགས་ཞིའི་དོན་ལུ་ ཟུན་མོང་དང་ ཟུན་མོང་མེན་པའི་ཤེས་བྱ་ཚུ་གི་སྐྱར་ལས་ ཤེས་རྟོགས་ ཀྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་སྟོན་མ་ཡིན།
२. **ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཚད་**: འདི་ནང་ རང་གི་དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཚད་དགོ་པའི་ ཁར་ དོན་ཚན་གཞན་ག་ཅི་གི་ཐང་ལས་འབད་རུང་ ཤེས་བྱའི་རྒྱ་ཚད་སྐྱོམ་དགོ་པའི་སྐྱར་ལས་ སྟོན་མ་ཡིན།
३. **ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་**: འདི་ནང་ ཤེས་བྱའི་དབྱེ་ཁག་མ་འདྲམ་ཚུ་གི་སྐྱར་ལས་སྟོན་མ་ཡིན། དེ་ཡང་ དངོས་ཅན་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ། རྒྱལ་བསྐྱུལ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཚུ་ཡིན། ཤེས་བྱའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ གསུམ་པོ་དེ་ གོ་རྟོགས་མུང་ཚོར་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཚུ་ཡིན། གོ་རྟོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་གནས་ཚུལ་ཐོག་ ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་བྱ། མུང་བ་ ཀྱི་མི་ཚེའི་གནས་སྤངས་ ཡང་ན་ ཉམས་མུང་ལས་ཐོབ་ པའི་ཤེས་བྱ། ཚོར་བ་ ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ལུ་འཆར་བའི་ཤེས་བྱ། བཅས་ཡིན།
- ॣ. **ཤེས་བྱའི་སྟོན་ཚད་**: འདི་ནང་ ཤེས་བྱའི་གཏྱིང་ཟབ་དང་རྒྱ་ཚད་ ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་ཚུ་གི་ར་གཅིག་ ཁར་བསྐྱེམས་ཞིན་མ་ལས་ སྟོན་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཡིན།

ཐིག་ལྷན་ ༡ པ། ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་གནས་ཤིང་།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཤོད་ཀྱི་གནས་ཤིང་།	ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ།
༡	མཁས་དབང།
༡	གཙུག་ལག་གོང་མ།
	གཙུག་ལག་མཐོ་ཤིང་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
	གཙུག་ལག་མཐོ་ཤིང་ལག་ཁྱེར།
༤	གཙུག་ལག་གཞི་མཚོགས།
	གཙུག་ལག་འོག་མ།
	ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མ།
	གཙུག་ལག་འོག་མའི་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
	གཙུག་ལག་འོག་མའི་ལག་ཁྱེར།
༥	བྱང་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
༥	གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
༣	ལག་ཁྱེར་ ༣ པ།
	འབྲུག་གི་འབྲིང་ཤིང་སློབ་གྲྭ་གོང་མའི་ལག་ཁྱེར།
༣	ལག་ཁྱེར་ ༣ པ།
	འབྲུག་གི་འབྲིང་ཤིང་སློབ་གྲྭ་བར་མའི་ལག་ཁྱེར།
༡	ལག་ཁྱེར་ ༡ པ།

ཐོག་མཐུན་ ༡ ས། ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་གཞིར་བཞག་གི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་གཞན་རིམ།

ཤེས་ཚད་གཞི་ བཀོད་ཀྱི་གཞན་ རིམ།	མི་སྡེ་ཤེས་ཡོན།	སློབ་གྲྭའི་ཤེས་ཡོན།	བཞོ་རིག་དང་འཕུལ་ རིག་ཤེས་ཡོན།	མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན།	ནང་ཚོས་ཤེས་ཡོན།
༤			<p>ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་ གཞུག་ལག་གོང་མ།</p>	<p>མཁམས་དབང། གཞུག་ལག་གོང་མ། གཞུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་ འཚོའི་ཤེས་ཡོན། གཞུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་ ལྷན།</p>	<p>མཁམས་དབང། གཞུག་ལག་གོང་མ།</p>
༥			<p>ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་ གཞུག་ལག་འོག་མ།</p>	<p>གཞུག་ལག་གཞི་མཚོགས། གཞུག་ལག་འོག་མ། གཞུག་ལག་འོ་ག་མའི་གཞི་ འཚོའི་ཤེས་ཡོན། གཞུག་ལག་འོ་ག་མའི་ལག་ ལྷན།</p>	<p>གཞུག་ལག་འོག་མ།</p>

༥			ལྷན་ཐོན་གཞི་འཛིན་ ཤེས་ཡོན།	ལྷན་ཐོན་གཞི་འཛིན་ ཤེས་ཡོན།		
	༤		གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།	གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།		
	༣	འབྲུག་གི་འབྲིང་རིམ་ སློབ་སྐབས་ལྷན་འཇོག་གི་ལྷན་ ཁྲུང་།	ལག་ཁྲུང་ ༩ པ།			འབྲིང་རིམ་གོང་མ།
	༢	འབྲུག་གི་འབྲིང་རིམ་ སློབ་སྐབས་ལྷན་འཇོག་གི་ལྷན་ ཁྲུང་།	ལག་ཁྲུང་ ༩ པ།			འབྲིང་རིམ་བར་མ།
	༡	ལྷན་འཇོག་སློབ་སློང་ ཚུལ་ཚོན།	ལག་ཁྲུང་ ༡ པ།			

१.३.१ རིག་ཚུལ།

འདི་ནང་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་པ་གིས་ གནས་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་ལུ་ ལག་ཚུལ་དང་རིག་ཚུལ་མ་འདྲམ་ཚུ་
དང་ དེ་བུ་ལག་སྐྱོན་གསལ་གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་དགོ་པའི་སྐྱོར་ཚུ་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་

1. འབྲི་ལྷག། ཚིས་རིག། འཕྲུལ་རིག། ཚོང་རིག་དང་བདེ་སློང་རིག་ཚུལ་ཚུ་ཚང་དགོ་པའི་ཁར་ རང་གི་རིག་པ་དང་གནས་སྐབས་ཚུ་ གཞན་ལུ་འགྲེམ་སྟོན་འབད་ཚུགས་པའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་དགོ་པ་སྤེ་ཚུ་དེ་ཡོད།
2. རང་གི་ཚོས་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ བདེ་དོན་ཚུ་འཚོལ་ནི་དང་ ཐོ་བཀོད་བཞག་ནི་ དེ་ལས་ ལག་ལེན་འབབ་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུལ་འབྱུང་ཁུངས་ཚུ་ལས་ཐོབ་ཐབས་སྐྱིག་ནི་གི་ རིག་པའི་ནུམ་དཔྱད་ལྡན་དགོ་པ་ད་ ཚོས་ཚན་སོ་སོར་ནང་ཡང་ རིག་ཚུལ་གསར་པ་ལྡན་དགོ།
3. འཕྲུལ་རིག་དང་ བདེ་དོན་ གསར་གཏོང་གི་རིག་ཚུལ་ཚུ་ རང་སའི་ཚོས་ཚན་དང་འབྲེལ་ཏེ་འོང་དགོ་པ་ད་ དཀའ་ངལ་ལུ་གཏོང་ལེན་འབད་ནི་དང་ དེ་བུ་དཔྱད་གྱི་བསམ་ལུགས་ དེ་ལས་ གཞན་དང་གཅིག་ཁར་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལཱ་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཨིན།

१.३.२ བསམ་སྦྱོང།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ སློབ་སྦྱོང་པ་གིས་ གནས་རིམ་དང་བསྐྱུན་པའི་ མི་སྡེའི་འགོ་
ཐངས། མི་སྡེ་ལུ་ཕན་སེམས། འགོ་བམི་ལུ་བརྩི་མཐོང་དང་ རང་གིས་ཕན་ལུ་ཚུ་གི་ནང་ལུ་
གསལ་སྟོན་འབད་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་བཤད་པ་ཨིན། འདི་ནང་ཚུ་དེ་གོ་པའི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ཡང་།

1. མིའི་མཚན་ལུགས། བསམ་སྦྱོང། ལུགས་སོལ་དང་ འཛམ་གླིང་འགོ་ལུགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་ཚུགས་པ།
2. མི་མང་ལས་དོན་དང་ མི་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ནང་ བཅའ་མར་གཏོགས་ཚུགས་པ།
3. གཞན་ལུ་གུས་ཞབས་དང་ བསམ་འཆར་བཀོད་ནིའི་གོ་སྐབས་ཚུ་བྱིན་ཚུགས་པ།

- ༤. དམིགས་ཡུལ་ཚུ་བསྐྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རང་གི་སྤྱོད་སྲུང་གྲུབ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཚུགས་པ།
- ༥. ཀུན་སྨོན་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྨོན་ཚུ་སེལ་ཚུགས་པ།

༡.༡.༤ ལག་ལེན།

འདི་ནང་ སློབ་སྦྱང་པ་གིས་ གནས་རིམ་རེ་རེ་བཞེན་ལུ་ ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་དང་བསམ་སྦྱོང་ཚུ་ལག་ལེན་ག་དེ་སྟེ་འཐབ་ནི་ཡིན་ན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཚུད་དེ་ཡོད། འདི་ནང་ཚུད་དགོ་པའི་ སྤྱོད་སྲུང་གྲུབ་ཚུ་ཡང་

- ༡. ལཱ་དང་གཡོག་ག་ཅི་ནང་ཡིན་རུང་ འགོ་ཁྲིད་པ་གི་སྦྱོང་གཞག་དང་ རང་སྦྱོང་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་པའི་ཁར་ གཞན་གྱིས་ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་སྟོན་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ འགན་ཁག་འབག་ཚུགས་པ།
- ༢. རང་གི་ཚོ་ལུ་ནང་ གཡོག་ལཱ་རྒྱག་བཞེན་པའི་སྐབས་དང་ རང་ཚོ་ལ་ལྷབ་སྦྱང་གི་དོན་ལུ་ ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་དང་བསམ་སྦྱོང་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ།
- ༣. ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མི་ཁྲུངས་ཅིག་སྟེ་ མི་སྟེ་ནང་སློབ་པ་ལེན་ཏེ་ འགན་ཁུར་ལེན་ཚུགས་པའི་ཁར་ མཐར་འཁྲུལ་ཅན་དང་སློབ་སྟོན་ཚུ་ཆེ་བའི་མི་ངོམ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ཚུགས་པ།
- ༤. རང་རྒྱུད་གི་འགན་ཁུར་དང་ གཞན་གྱི་ལཱ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ལམ་སྟོན་བྱིན་ཏེ་ འགན་འཁྲིའི་འབག་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་དང་བསམ་སྦྱོང་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ།

༡.༤ གནས་རིམ་འགྲེལ་བཤད།

གནས་རིམ་གྱི་འགྲེལ་ཚེག་ཡང་ གནས་རིམ་གོང་འོག་དང་ གནས་རིམ་གཅིག་གིས་གཅིག་ སོ་སོར་སྟེ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟེ་ ངོས་འཛིན་འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་ བསམ་སྦྱོང་དང་ལག་ལེན་ཚུ་ རྒྱ་ཆེས་སྟེ་བཀོད་ཐོག་ལས་ ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་ཚུ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱབ་སྟེ་ཡོད།

གནས་རིམ་འགྲེལ་ཚེག་ཚུ་ ཐིག་ཁྲུམ་ ༣ པའི་ནང་ཡོད།

ཐིག་ལྷན་ ༩ ལ། གནས་རིམ་འབྲེལ་བཤད།

གནས་རིམ	ཤེས་བྱ།	རིག་ཚུལ།	བསམ་སྟོན།	ལུག་ལེན།
	<p>ཤེས་བྱ་ཤེས་དགོས་ དེལང་།</p> <p>ཐུན་ཚོང་གི་གནད་དོན་ ཚུན་དང་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ ངགས་དང་ཐུན་ཚོང་ མལུན་པའི་དོན་ཚན་ཚུ་ བར་ཤེས་བྱ་གཏིང་ཟབ་ ལྷན་ལ།</p>	<p>རིག་ཚུལ་གསལ་ལྟོན་འབད་དགོས་དེལང་།</p> <ul style="list-style-type: none"> • ལྷན་ཏུ་འབགས་པའི་མཁམ་མཚོག་གི་རིག་པ་དང་མཁམ་པའི་ལུ་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ ལུ་ལག་མ་འབྲམ་ཚུ་ནང་ ལུག་ལེན་འབབ་ཚུ་གསལ་པ་ཡང་ན་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ཚུ་གསལ་ལ། • ལྷན་མཐའ་དང་བྱ་རིམ་གསར་ཚུ་མ་འབད་དེ་བརྟམ་དུ་ལྷན་གཏང་ཐོག་ལས་ གོ་དང་ལེན་ཚུ་སེལ་ཏེ་ རིག་པ་གསར་གཏོང་འབད་ཚུ་གསལ་ལ། • རང་གི་དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་སྐབས་ལྷན་ཚུ་དང་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ མཉམ་སྦྲེན་གྱི་གསལ་ལྟོག་ཏེ་སྐོག་བརྟེན་ཚུ་གསལ་ལ། 	<p>བསམ་སྟོན་ཐུན་དགོས་དེལང་།</p> <ul style="list-style-type: none"> • རང་གཞན་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྤངས་སྤོངས་ལས་ཤེས་པ། མིའི་བསམ་ལུགས་དང་རིགས་སྤུ་ལུ་འདུ་ཤེས་དང་གསལ་ཞབས་ལྷན་ལ། འགྲོ་བམི་དང་བདེ་སྤྱི་དྲ་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་དཔེ་བཅུ་བ་དང་ལྷན་ལ། • ཀྱན་སྟོང་རྩིས་གཞུག་ལས་འགལ་བའི་བྱ་སྟོན་མ་འབྲམ་སེལ་ནི་ལུ་བརྟེན་ལ། བཟང་སྟོང་གི་གནས་ཚད་ལུ་ཡིད་ཆེས་འདྲོངས་ལ། • ལྷན་རིག་ལུ་ལུ་ལུན་བརྟན་དང་སྤྱོད་གྱི་ཁས་བླངས་དང་ཤེས་བྱ་གསལ་ལྟོག་། རང་ལྷན་གསལ་དང་སྤོ་ཞིག་ལའས་པ་ཚོང་རིག་དང་རྩིས་བྱོན་ཡངས་ལ། 	<p>ལུག་ལེན་འབབ་དགོས་དེལང་།</p> <ul style="list-style-type: none"> • ལྷན་འདུས་ཆེ་བའི་ལུ་དང་འབྲེལ་བཞེན་པའི་ལུ་ཚུ་ནང་ ལུག་ལེན་འབབ་ཚུ་གསལ་ལ། • རང་བཅོན་དང་རང་སྤྱོད་ལྷན་ཏེ་ མཁམ་པའི་གྲུ་མ་ཐག་ཚད་ཚུ་གསལ་ལ། • རང་གཞན་གྱི་སྐབས་ལྷན་འབྲམ་ལྷན་ནི་ལུ་འགན་ཁུར་ཆེ་བ་དང་གནས་སྐབས་དང་རིག་པ་གསལ་ལུ་གཏོང་ལེན་འབད་ཚུ་གསལ་ལ།

	<p>མཚོག་འགྲུང་ ཡང་ན་ མཁམས་མཚོག་ཚན།</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ལྷ་འདུས་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུ་ནང་ ཐབས་ལམ་ནང་ བྱ་རྒྱུ་མཁམས་འདྲ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ དབྱིལིབ་འབབ་ནི། • ལྷ་འདུས་ཆེ་བ་དང་ འཕྱོག་པའི་བསྐང་ཡོད་ པའི་བྱ་སྟབས་མ་བདེ་མཚུ་སེལ་ནི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་ནང་བྱ་རྒྱུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དང་དབྱིལིབ་འབབ་ནི། • ལ་སྐང་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ བད་སྟོད་དང་ དུབ་དབྱེད་འབབ་ཚུ་གསུ་པའི་ཁར་ ཨིང་ སྐང་དང་སྒྲོང་ལའི་རིག་ཟུལ་ མཚོག་འགྲུང་ གསལ་སྟོན་འབབ་ཚུ་གསུ་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • ལྷ་འདུས་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུ་ལམ་སྒྲིལ་ མཁམས་མཚོག་གི་ལྷ་ཡལ་དུམ་ ག་རེ་ལྟན་པ། • རང་བཙུན་དང་རང་རྟོག་ལྟར་ ཉེ་ མཁམས་པའི་སྟོན་ཐག་རྒྱུ་ ཚུ་གསུ་པ། • ལྷ་བ་འབྲས་ལེགས་ཤེས་འཕྲོན་ བོད་དོན་ལུ་འགན་ཁུང་ལེན་ ཚུ་གསུ་པའི་ཁར་ ཐབས་ལམ་ དང་ཡོན་ཏེན་གསུ་པམ་རལ་ཐོབ་ ཐབས་སྟོན་ཚུ་གསུ་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • འཕེལ་སྐྱེར་ཆེ་བའི་ལྷ་སྟོན་ལག་ ལྟན་པ། • རྟོན་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ཐག་ ཚུ་དོན་དོན་ལུ་ རང་བཙུན་ དང་ རང་བཙུན་གི་སྟོན་ལམ་ ལྷ་འབབ་ཚུ་གསུ་པ། • རང་རྟོག་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ ཐོག་ལམ་ ལྷ་གི་སྟོན་འབྲས་ འཕྲོན་ནི་དོན་ལུ་ འགན་ ཁུང་ལེགས་ཚུ་གསུ་པ།
	<p>ལྷ་འདུས་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུ་ རིག་གཉིས་ཆ་ར་ནང་ མཚོག་གྲུང་།</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ལྷ་འདུས་ཆེ་བའི་ལྷ་ཚུ་གསུ་པའི་ ལྷ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ བྱ་རྒྱུ་ལམ་སྟོན་ སྟོན་གཉིས་འབབ་ཚུ་གསུ་པ། • ལྷ་འདུས་ཆེ་བའི་དུང་ སེལ་ཐབས་དབྱི་ དྲུང་འབབ་དྱི་ གསུ་པ་བཟོ་འབབ་ཚུ་གསུ་པ། • འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་གསུ་ཀུགས་ལག་ཚུ་ རང་ གནས་སྐབས་དང་ཐབས་ཤེས་ ཚུ་རྒྱང་ལང་དང་ཨིན་སྐད་གཉིས་ཆ་ར དི་ནང་ ཡིག་སྟོན་དང་རག་བརྒྱུད་སྟོན་ དེས་ལྟན་མ་འདྲ་བའི་སྟོན་ལམ་གསལ་ཀུགས་ རིག་ཟུལ་ དཔལ་ལུང་ལེགས་ལེགས་ལུ་ གསལ་སྟོན་སྟོན་ཚུ་འབབ་ཚུ་གསུ་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་དང་གཤམ་ལྟོ་སྐྱོར་ལམ་སྟོན་གསུ་ཆེ་བ། སྟོན་ ཚུ་གསུ་གི་འགྲོ་ལུ་གསུ་དང་ལྟ་དེས་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ ཚུ་གསུ་པ། མའི་བསམ་ལུགས་དང་རིག་སྟེན་ཚུ་ལུ་འདུ་ ཤེས་དང་གུས་ཞབས་ལྟན་པ། ཚུ་ལུ་འབབ་ཡང་རྒྱས་དང་ ཞི་བའི་ལུ་ལམ་སྟོན་གསུ་ཚུ་གསུ་པ། • བྱ་སྟོན་གི་ལེན་ཟུལ་ སྟོན་སྟོན་གུ་ལུ་ཚུ་གསུ་པ། • ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་ཟུལ་དང་ འཕྲོན་ཐུབ་ལྡང་ རྟོན་ལམ་ བཟོ་དབུག་དང་བཙུན་ལུ་གཚུ་བར་ བཏོན་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་དང་གཤམ་ལྟོ་སྐྱོར་ལམ་སྟོན་གསུ་ཆེ་བ། སྟོན་ ཚུ་གསུ་གི་འགྲོ་ལུ་གསུ་དང་ལྟ་དེས་ཚུ་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ ཚུ་གསུ་པ། མའི་བསམ་ལུགས་དང་རིག་སྟེན་ཚུ་ལུ་འདུ་ ཤེས་དང་གུས་ཞབས་ལྟན་པ། ཚུ་ལུ་འབབ་ཡང་རྒྱས་དང་ ཞི་བའི་ལུ་ལམ་སྟོན་གསུ་ཚུ་གསུ་པ། • བྱ་སྟོན་གི་ལེན་ཟུལ་ སྟོན་སྟོན་གུ་ལུ་ཚུ་གསུ་པ། • ལྷ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་ཟུལ་དང་ འཕྲོན་ཐུབ་ལྡང་ རྟོན་ལམ་ བཟོ་དབུག་དང་བཙུན་ལུ་གཚུ་བར་ བཏོན་པ།

	<p>གྲུབ་མཐའ་ འཕྲུལ་ རྒྱུ་དང་ལྷག་ལེན་གྱི་ མཁམས་མཚོགས།</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ལྷ་འདུས་ཆེད་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྩྭ་ནང་ ཚད་ལྡན་དང་ཚད་ལྡན་ལྷན་མིན་པའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ གཤམ་ལ་ རྒྱབ་ནི་དང་ལྷག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ། • ལྷ་འདུས་ཆེད་གསུམ་དང་ རིས་པ་མེད་པའི་དཀར་ལའ་ལ་ རྒྱུ་དང་ གསུང་བཟོ་འབད་ཚུགས་པ། • རྫོང་ལ་དང་ཨིང་རྟེན་གཉིས་ཆེན་ ལུགས་ཤོམ་སྤེ་ སྤྲིབ་ཚུགས་པ་ འབྲི་ཚུགས་པའི་གྲུབ་ལས་ མི་སྤྲི་དང་ སྤོབ་སྤྱོད་ དེ་ལས་ ལྱུང་རྒྱུ་གི་དོན་ལུ་ རྒྱ་ཆེད་གསུམ་སྤེ་བདེ་དོན་སྤོད་ཚུགས་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་ལཱ་ལཱ་གྱི་རྟེན་ལས་ ཤེས་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་ལྡན་པ། མི་སྤེ་ནང་རིམ་ལེན་ཡོད་པའི་ འབྲོ་ལུགས་དང་ལྱུང་ཚུམ་ཚུ་འབྲམ་སྤོན་འབད་དེ་ རྫོང་བའམ་འཐོན་ཚུགས་པ། • རྒྱུ་ལས་སྤྲི་དང་ལན་ཚུན་རྟེན་འབྲུང་ལུ་འདུ་ཤེས་དང་གྲུས་ཞབས་ལྡན་པ་ཀློལ་ཁབ་ལུ་འབྲུང་ལུ་འབྲུང་ཞི་བདེ་དོན་ལུ་སྤོགས་རམས་འབད་ཚུགས་པ། • ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཚུམ་ལེན་དང་ ཚུལ་བཞིན་གཏམ་ནི་ལུ་བཙོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པ། • ལྷ་སྤྲིས་ཚད་ཅན་འཐོན་ནི་ལུ་བཙོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • ལྷ་ལུ་འཕེལ་སྤྱོད་འོང་སྤོད་པ། • རང་སྤྱོད་གི་ཐོག་ལས་ལུ་འབད་དེ་དོན་དང་ ཆག་ནས་ཅན་གྱི་སྤོམ་ཐག་ཚུད་ཚུགས་རུང་ལས་ཚུགས་པ། • རང་སྤྱོད་དང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལྷ་གི་འགན་ལུ་རང་ལག་ཚུགས་པ།
	<p>རྫོང་བཤང་ གྲུབ་མཐའ་ འཕྲུལ་རྒྱུ་དང་ལྷག་ ལེན།</p>	<ul style="list-style-type: none"> • རིས་པ་མེད་པའི་ལུ་དང་ ལྷ་ལག་མང་བའི་ལྷ་རྩྭ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ཚད་ལྡན་གྱི་བྱ་རིམ་ཚུ་གཤམ་ལ་ རྒྱབ་ནི་དང་ ལྷག་ལེན་འཐབ་ནི། • ལྷ་འདུས་ཆེད་གསུམ་སྤེ་ཡོད་པའི་ ལྷ་སྤེའམ་མ་བཟོ་མ་བཟོ་མ་བཟོ་དགོ་པའི་ཐབས་ལས་ཚུ་གཤམ་ལ་ རྒྱབ་ནི་དང་ ལྷག་ལེན་འཐབ་ནི། • རྫོང་ལ་དང་ཨིང་རྟེན་གཉིས་ཆེད་འི་ལྱུང་ཚད་མཐོང་གསུམ་སྤེ་བཟོ་ནི། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་དང་གཤམ་གྱི་གཉིས་རྒྱུད་ ལུགས་ཤོམ་སྤེ་ཤེས་པ། མིའི་བསམ་ལུགས་དང་མི་སྤེའི་འབྲོ་ལུགས་ལུ་ཡོད་ཆེས་བསྐྱེད་པ། མཐུན་འབྲེལ་བཟོ་ནི་ལག་ཆེད་ཚུ་ལུ་རྫེས་སུ་རངས་པ། • ལྷ་སྤོད་ཀྱི་གཞི་ཚུ་དང་ རྒྱམས་མཐུན་གྱི་ལས་ལུགས་ཚུ་སྤོམ་ཐག་ཚུད་ནི་ལུ་ལྷག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ། བསམ་སྤོད་དང་སྤོད་ལས་གཉིས་ཀྱི་བཟན་ འབྲེལ་བཟོ་དགོ་ཚུགས་པ། • རང་གི་ལྱུང་རྒྱུ་དང་སྤྲིས་ཚད་ལུ་ བཙོན་ཤུགས་བསྐྱེད་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • འཕེལ་སྤྱོད་དུམ་ལྷ་འཕྲོད་པའི་ རྒྱུ་བཟོ་བཟོ་གྱི་ལྷ། • རང་སྤྱོད་དུམ་ལྷ་འཕྲོད་པའི་གྲུབ་ལས་ལུ་འབད་དེ་དོན་ ཆེ་གཏམ་ཅན་གྱི་སྤོམ་ཐག་ཚུད་ཚུགས་རུང་ ལས་སྤོན་ལུ་གཏམ་ཚུགས་པ། • གཤམ་ལུ་དང་ལཱ་ལཱ་ལུ་འབྲེལ་ལུ་འབྲེལ་དང་འཆར་གཞི་བཟུམ་ཤིའི་འགན་ལུ་དུམ་ལྷ་འཕྲོད་པའི་འབག་ཚུགས་པ།

<p>༡</p>	<p>འཕྲུལ་རིག་དང་ལྟག་ ལེན་གྱི་ཕྱི་རིམ་ཏུ་མ་གྱི་ རིམ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ཉམ་ལམ་ཤེས་རྒྱུ་དང་སྤྲོ་ལག་མང་བའི་ལྷ་ཚུ་ ནང་ཚོ་དཔྱད་གྱི་ཕྱི་རིམ་མ་འདྲ་མཚུ་ལག་ ལེན་འཐབ་ཚུགས་ལ། • རིམ་བཟང་དང་རིམ་བཟང་མེད་པའི་དཀའ་ ངལ་ཚུ་སེལ་ཐབས་ལུ་ཐབས་ཤེས་ གནས་ལ་ཀློང་བྱི་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ལ། • རྫོང་ལ་དང་མིང་རྒྱུ་ལྟར་ལག་ལེན་ འཐབ་ཐོག་ལས་གཞན་དང་བརྗེས་ གསལ་ཉེ་ཉེ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཚན་སྡེ་ འབད་ནི། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་ཚུ་ལ་དང་བསམ་ལུགས་ལྟགས་ཤོམ་སྤྲོ་ཤེས་པ་མི་ སྤེའི་འགྲོ་ལུགས་དང་མཐུན་ཚུགས་པའི་ཁར་མཐུན་ འབྲེལ་བ་ཚོ་ཚུགས་ལ། • བཟང་སྤྱོད་ཚུ་འོན་ཏེ་འཐབ་ཚན་པ་ཚུ་ག་ལྟོ་ག་ལྟོ་ ཚུགས་ལ། • རང་གི་སྤྱོད་ལུ་འདྲི་ཚེས་ཚན་ནང་བཟོན་ཕྱགས་བསྐྱེད་ ནི་དང་རང་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལག་ ལེན་འཐབ་ཚུགས་ལ། 	<ul style="list-style-type: none"> • འཕྲུལ་སྤྱོད་ཏུ་མ་གྱི་རེ་འབྲུང་ སྤོང་པའི་སྤྱོད་པ་རྟོག་ཅི་ལྟོ། • དབང་ཚོད་དང་སྤོམ་ཐག་ཚོད་ དགོ་པའི་རིགས་ལུ་སྤོམ་ ལས་སྤོན་དང་ལྟོག་ཏུ་འོག་ལུ་ གནས་ཚུགས་ལ། • གཞན་དང་པའི་ཉེ་ཉེ་ལུ་ འབད་ཚུགས་ཀྱི་འོ་དོན་ལུ་རང་ གི་སྤྱོད་ལམ་བཟུང་ཚུགས་ལ།
<p>༢</p>	<p>གཞི་རྒྱུ་ རྫོང་བདེན་ དང་ བསམ་གཞི་ཚན།</p>	<ul style="list-style-type: none"> • རིམ་བཟང་ཚན་གྱི་ལུ་འབད་ཚུགས་ཀྱི་འོ་དོན་ ལུ་འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུ་ཚན་གྱི་ཕྱི་རིམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ལ། • དཀའ་ངལ་ཚུ་དགོ་དང་འཇམ་ཉེ་ཉེ་ཚུ་སེལ་ ཐབས་ལུ་རང་གིས་ཚུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ལ། • རྫོང་ལ་དང་མིང་རྒྱུ་ལྟར་ཚོད་ཚོད་གཞི་རྒྱུ་ ཐོབ་ཐབས་ལུ་འཇམ་མམ་གྱི་ཚུགས་ཚུ་ལག་ ལེན་འཐབ་སྤོ་ཏུ་མ་གྱི་བརྗེས་དོན་བཟུ་ སྤོང་འབད་ཚུགས་ལ། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་ཚུ་ལ་དང་བསམ་ལུགས་ཏུ་མ་གྱི་རེ་ཤེས་པ་མི་སྤེའི་ འགྲོ་ཐངས་ལུ་ཡིད་ཚེས་བསྐྱེད་པ། མཐུན་འབྲེལ་ལག་ཚུ་ ཉིད་སྤྱོད་ལས་ཤེས་ལ། • བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཁར་ལུ་ལག་མ་འདྲམ་ ཚུ་འབད་ནི་ལུ་སྤོམ་གྱི་ལུགས་ལ། • རང་གི་ཤེས་བྱ་དང་རིག་ཚུ་ལུ་ཚུ་སྤྱོད་གཞི་རྒྱུ་དང་ཚུགས་ལ། 	<ul style="list-style-type: none"> • རྟོག་བརྟན་དང་རིམ་སྤྱོད་ ལུན་པའི་ལྟོ། • དབང་ཚོད་དང་སྤོམ་ཐག་ཚོད་ དགོ་པའི་རིགས་ལུ་སྤོམ་ སྤོན་དང་ལྟོག་ཏུ་འོག་ལུ་ གནས་ཚུགས་ལ། • རྟོག་འབྲས་འཐོན་ཀྱི་འོ་དོན་ ལུ་གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ་ འབད་ཚུགས་ལ།

	<p>གཞི་འབྲམས་ ཉིན་ བཟུང་དང་ སྤྱིར་བཏང་།</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ལྷ་འཇམས་ཏྲང་ཏྲ་ཚུ་འབད་འི་དེ་ནུ་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་གནས་སྐབས་དང་ ཅིས་རིག་དང་འབྲི་ལྷག་གི་རིག་ཙམ་ཚུ་ གཤམ་གཤམ་བཀོལ་ཚུགས་པ། • ཏུས་རྒྱན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚུང་ལུ་ཚུ་སེལ་འི་དེ་ དེ་ནུ་ལུ་ ཐབས་ཤེས་འཇམས་ཏྲང་ཏྲ་ཚུ་ ལག་ ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ། • ཏུས་རྒྱན་མཁོ་བའི་ ཚོགས་དང་ཚོགས་པ་བཅད་ ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཏུ་ མིང་སྤྲོད་དང་རྗོངས་ ལ་གཉིས་ཆ་རའི་ཐོག་ལས་ གཞན་དང་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ཚུགས་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • རང་ཚུ་ལ་དང་བསམ་ལུགས་ཉུང་མཐའ་ཅིག་ཤེས་པ་མི་ སྤེའི་འགོ་ཐངས་ལུ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ། མཐུན་འབྲེལ་གྱི་ དགོས་པ་ཏུ་གོ་ཚུགས་པ། • ལག་ཆེ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་རྩ་དང་ མི་དེ་དབང་ཆ་དང་ འགན་ཁུང་ཚུ་ཉུང་མཐའ་ཅིག་ཏུ་གོ་ཚུགས་པ། • ལྷ་གི་སྤོང་ལས་ཏུ་གོ་ནི་ལུ་ དང་འདྲོད་བསྐྱེད་དེ་ མཐའ་ འཁྲུལ་ཅན་ཅིག་སྤོང་སྤྲོད་འབད་ནི་ལུ་སེམས་ལུགས་ བསྐྱེད་ཚུགས་པ། 	<ul style="list-style-type: none"> • ཏུས་རྒྱན་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལྷ་ཏྲུ་ག་ འོག་ལུ་གནས་ཏེ་ རིམ་རྒྱིག་ ཅན་གྱི་ལུ་འབད་ཚུགས་པ། • དབང་ཆ་དང་དུ་ལྷ་གི་གྲོས་ཐག་ ཚོད་ནི་ཚུ་ཉུང་སུ་ཡོད་པ། • གཞན་དང་གཅིག་ཁར་ལུ་ འབད་ནི་དང་ ཡོན་ཏན་བཟུང་ སོང་འབད་ནི་ལུ་དང་འདྲོད་ ཡོད་པ།
--	---	--	---	---

དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་དང་བཀོད་རིམ།

ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ནང་གསུམ་འཁོད་ཚུ་རྒྱུད་པ་ཡིན།

༣.༡ དགོས་དོན།

དགོས་དོན་འདི་ནང་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ ག་ཅི་འབད་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ ཡིན་ན་ཁ་གསལ་སྡེ་སྟོན་མ་ཡིན། འདི་གིས་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལག་ལེན་འཐབ་སྡེ་ཡོད་མི་རྒྱ་དང་ ལྷག་པར་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་དང་ ལཱ་གཡོག་སློབ་མི་ དེ་ལས་ མི་སྡེ་རྒྱ་ དང་འབྲེལ་བ་ ག་དེ་སྡེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཚུ་ གསལ་ཉོག་ཉོ་སྟོན་མ་ཡིན།

༣.༢ གནས་རིམ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་འདི་གིས་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བསྟུན་པའི་ སློབ་སྦྱོང་ གི་སྲུབ་འབྲས་ ལྷ་ལག་མ་འབྲས་ཚུ་ཁ་གསལ་རྒྱུ་ཡིན།

༣.༣ སློབ་ཚད་དགོས་མཁོ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གེ་ར་ལུ་ སློབ་ཚད་ཀྱི་ ལྷབ་སྦྱང་དུས་ ཚོད་རྒྱ་ཡོད། སློབ་ཚད་ཟེར་མི་འདི་ གསལ་བཀོད་ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་སྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དུས་ ཚོད་སྟོན་ཚུ་སྟོན་པའི་སྲུབ་ཚད་ཡོད་པའི་ཚད་གཞི་ བད་སྟོན་འབད་མིའི་ རྩལ་ ཁའི་འཇལ་ཚད་ཅིག་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་གཅིག་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་དུས་ལུ་རྒྱ་རྒྱ་ཚོད་ ༡༠ འབྲུག་འབྲེལ་ཡིན། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་དམའ་ཤོས་ཐོབ་ནིའི་དོན་ ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་ཤོས་ ༤༠ དགོ། ཆ་འཛོག་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་རྒྱ་གི་དོན་ ལུ་ རྩལ་རིག་དང་ལྷན་པའི་ འདུས་ཚོགས་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ སློབ་སྦྱོང་གི་སློབ་གཞི་དང་ དགོས་མཁོ་ ཚུ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ ཉུང་ཤོས་ལས་ལྷག་སྟེ་དགོས་ཡང་ འཐོན་འོང། ཐིག་ཁམ་ ༤ པ་འདི་གིས་ ཤེས་ཚད་རེ་རེ་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་ ཤོས་ག་དེམ་ཅི་རེ་དགོས་ཡིན་ན་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན།

ཐེག་ལྷན་ ༤ པ། ཤེས་ཚད་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ལུ་དགོ་པའི་སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་ཤོས།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཤིང་།	ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་ཤོས།
༡	མཁས་དབང།	༣༦༠
༢	གཙུག་ལག་གོང་མ།	༡༥༠
	གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།	༡༥༠
	གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་ཁྲེར།	༦༠
༤	གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག	༤༥༠/༡༥༠
	གཙུག་ལག་འོག་མ།	༣༦༠
	ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མ།	༣༦༠
	གཙུག་ལག་འོག་མའི་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།	༡༥༠
	གཙུག་ལག་འོག་མའི་ལག་ཁྲེར།	༦༠
༥	བྱང་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།	༥༥༠/༡༥༠
༤	གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།	༥༥༠
༣	ལག་ཁྲེར་ ༣ པ། འབྲུག་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མའི་ལག་ཁྲེར།	༥༠
	ལག་ཁྲེར་ ༢ པ། འབྲུག་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མའི་ལག་ཁྲེར།	༥༠
༡	ལག་ཁྲེར་ ༡ པ།	༥༠

ཐོན་གསོ། འབྲུག་གི་འབྲིང་རིམ་གོང་མ་དང་ འབྲུག་གི་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཐད་ཁར་ སློབ་སྦྱོང་དུས་ལུ་ལུ་ལུ་འདི་ ཉུང་མཐའ་ ལྷོ་ཚེད་ ༡༦༠༠ ཡིན།

३.८ འཇུལ་ལུགས་ལྱད་ཚད།

ཤེས་ཚད་ཚུའི་ནང་ལུ་འཇུལ་ལུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཅིམ་
དང་བསྟུན་འགྲེལ་བཤད་རྒྱབ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ཤེས་ཚད་གཅིག་གི་དོན་ལུ་ཉུང་མཐའ་ཅིག་སྟེ་བཀོད་
དེ་ཡོད།

३.༥ གཞན་གྱི་ཤེས་ཚད་ཚུའི་དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ།

གཞན་གྱི་ཤེས་ཚད་ཚུའི་དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་
ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ དེ་ཚུ་དང་བསྟུན་པའི་ ཤེས་རིག་འཇུག་སྟོའི་ལམ་ཚུ་སྟོན་མ་ཡིན།

३.༦ ལྷན་པར།

ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ལུ་ཅིག་ ཤེས་རིག་དང་སྤྱོད་བརྟེན་བྱིན་སའི་ ས་ཁོངས་སོ་སོར་ཚུ་ནང་ལུ་སྟོན་པ་
ཡིན། དགོས་མཁོ་གི་ཐད་ཁར་མ་འདྲུལ་ཡོད་པ་ཅིན་ ལྷན་པར་དེ་གིས་བཤད་པ་རྒྱབ་ཡིན།

३.༧ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ལག་ལྷེད་སྟོན་ནི།

ཆ་འཇོག་དང་དོས་ལེན་ཡོད་པའི་ འདུས་ཚོགས་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་
ཤེས་ཚད་ཚུ་བྱིན་མ་ཡིན། ཤེས་ཚད་སྟོན་ནིའི་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་འགན་ཁུར་འདི་ ཤེས་ཚད་སྟོན་
མི་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན། ཤེས་ཡོན་སྤྱད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཚད་དང་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་
རིགས་ གོ་ར་ཚང་མ་སྟེ་ཡོད་པ་བཟོ་ནིའི་འགན་ཁུར་ཡང་ ཤེས་ཚད་སྟོན་མི་ཚུ་ལུ་ཕོག་པ་ཡིན། འབྲུག་
གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་དང་མཐུན་པའི་ ཤེས་ཚད་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མིང་གནས་ཚུ་བྱུར་སྤྲུགས་ ། པའི་
ནང་ཡོད་མི་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

३.༨ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ ༡༤ ཡོད་མི་ཚུ་གི་བཤད་པ་མདོར་བསྟུས་རེ་
གཤམ་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

3.1.2 མཁམས་དབང་།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་ནང་ མི་ངོམ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བྲགས་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ མཁམས་ མཚོག་ལྟན་པའི་གནད་དོན་གཅིག་གྱར་ གཞན་ལས་འདྲ་བཤུས་མ་རྒྱབ་པར་ རང་གིས་ཞིབ་འཚོལ་ གཏིང་ཟབ་བྲགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་འབད་དེ་ ཡོན་ཏན་གསར་པ་ཕན་འདེབས་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་འདི་ གཞུག་ལག་གཞི་མཚོག་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ གཞུག་ལག་གོང་མ་ལས་ལྷག་པའི་ སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཚད་ མཐར་ཐུག་ས་ཅིག་ཨིན། མཁམས་དབང་སྦྱིད་དང་བྲེ་བྲག་གི་དོན་ལུ་ སློབ་ སྦྱོང་ཡར་འཕེལ་ཚུ་ དམིགས་བསལ་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ས་ཁོངས་ནང་ རོམ་ལེན་ཡོད་པའི་མཁམས་མཚོག་གི་ ལམ་སྟོན་དང་ དོན་ཚན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་ཚང་ཡོད་པའི་ཐོག་ ལས་འབད་མ་ཨིན།

ཤེས་བྱ་ལུ་ཕན་འདེབས་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤེས་ཡོན་སློག་གཞིའི་གནས་ཚད་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ རང་ དབང་ཅན་གྱི་ མཁམས་མཚོག་ཚུ་གིས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་ཨིན། ཤེས་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་ རྟགས་ དེས་ཚུ་ མི་ངོམ་རང་སོའི་ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནིའི་ལུ་གསུབ་དང་ ཡང་ན་ ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གསར་ཚུམ་གྱི་སྐོར་ རང་སོའི་སློབ་སྦྱོང་སྟེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ རོ་སྦྱོར་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ཨིན། མཁམས་ དབང་གི་ལག་ཁྱེར་བྱིན་ནི་འདི་ གཤམ་འཁོད་ལུ་གཞིར་བཞག་དགོ།

1. ཞིབ་འཚོལ་རྩོམ་ཡིག།
2. བརྟན་སྟོན་ ཡང་ན་ དངོས་སུ་འབད་བའི་རྒྱ་རྩལ་ནང་ གསར་གཏོང་གི་ལཱ།
3. སློབ་སྦྱོང་སྐབས་ཀྱི་ཞིབ་འཚོལ་གི་རྩོམ་ཡིག་ ཡང་ན་ དེ་བསྟུན་གྱི་གསར་བཟོའི་ལཱ་དང་ སློབ་ ཚན་གཅིག་ཁར་བསྟོམས་པ། ། རྒྱ་མཁམས་དབང་གི་མིང་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་།
4. བརྟན་སྟོན་ ཡང་ན་ དངོས་སུ་འབད་བའི་རྒྱ་རྩལ་ནང་ གསར་གཏོང་གི་ལཱ་དང་ ཞིབ་འཚོལ་ རྩོམ་ཡིག་གཅིག་ཁར་བསྟོམས་པ། ། རྒྱ་མཁམས་དབང་གི་མིང་གནས་ཀྱི་དོན་ལུ་། དང་ཡང་ན་

4. པར་སྐྱོན་འབད་ཡོད་པའི་ལཱ། ། རྒྱུ་འབབ་དང་བསྐྱུན་ མཁས་དབང་དང་ མཁས་དབང་གི་མིང་
གནས་གཉིས་ཆ་རའི་དོན་ལུ།

གཤམ་འཁོད་ཡོད་པའི་ མཁས་དབང་གི་དབྱེ་བ་ཚུ་ རོམ་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

1. གཞུང་དོན་རིག་པའི་མཁས་དབང།

2. དམིགས་བསལ་དོན་ཚན་མཁས་དབང།

3. ཆེས་མགོ་མཁས་དབང། ། རྒྱ་དཔེ་ན་ ཚན་རིག་མཁས་དབང་དང་ ཚུམ་རིག་མཁས་དབང། །

1. གཞུང་དོན་རིག་པའི་མཁས་དབང།

ཞིབ་འཚོལ་རྩམ་ཡིག་ནང་ ཤེས་ཚད་ལག་ཁྱེར་བྱིན་ཞིའི་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གཞི་གོ་ར་ཚུད་པ་ཨིན།
མི་རོམ་རང་སོའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལཱ་ཚུ་ཚུད་རུང་ འདི་གིས་མཁས་དབང་
གི་སློབ་སྦྱོང་ནང་ འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ཞིའི་ལུ་རྒྱུང་མ་གཅིག་ ལྷན་ཐབས་
འབད་མ་ཨིན། ག་རྒྱུ་འབབ་ཡོད་སར་ མི་རོམ་རང་སོ་གིས་ ཞིབ་འཚོལ་རྩམ་ཡིག་གི་
གངས་སུ་ གསར་གཏོང་གི་ལཱ་ཚུ་བཙུགས་ཚོག།

2. དམིགས་བསལ་དོན་ཚན་མཁས་དབང། ། རྒྱུ་འབབ་ཀྱི་མཁས་དབང། །

དམིགས་བསལ་དོན་ཚན་ནང་ མཁས་དབང་སྐྱེད་ཞིའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལཱ་གི་
གནས་ཕྱིས་བཏོན་ཡོད་པའི་ སློབ་སྦྱོང་རིམ་པ་ནང་ བན་འདེབས་འབད་ཚུགས་རུང་ ཞིབ་འཚོལ་
ཡང་ན་ ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་ གསར་གཏོང་གི་ལཱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཞིབ་འཚོལ་རྩམ་ཡིག་
ཚུ་ དུས་རྒྱུན་སློབ་སྦྱོང་ ལོ་རྒྱུ་ཀྱི་རིང་འབད་ནི་དང་ ཤེས་ཚད་དེའི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ སློབ་སྦྱོང་
འབད་བའི་སློབ་ཚད་ 3 ལས་ 2 དཔུ་ དེ་གིས་ཕན་འདེབས་འབད་དགོ།

མཁས་དབང་གི་ གནས་ཚད་དང་མཐུན་པའི་ སྦྱོང་ལཱ་འདི་ ཞིབ་འཚོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ ལུངས་
གསལ་ཚན་གྱི་བྱ་རིམ་གྱི་གངས་སུ་ཚུད་དགོ། དེ་མ་ཚད་ འདི་གིས་སློབ་སྦྱོང་གི་དུས་ཡུན་ ལོ་རྒྱུ་
གཅིག་དང་ ཡང་ན་ སློབ་ཚད་གསུམ་དཔུ་གཅིག་ལས་ ལྷག་ཞིམ་འོང།

མིང་ཅན་གྱི་མཁམ་དབང་སྐྱེད་མི་ཅིག་གིས་ སློབ་ལུ་དང་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུ་མ་ཡིག་ ཡང་ན་ གསར་ཅུལ་
གྱི་ལུ་ཚུ་ནང་ མཐར་ཁྲོལ་གྱི་སློབ་ཚད་ཐོབ་དགོ།

༣. ཆེས་མཐོ་མཁམ་དབང་། རྒྱ་དཔེར་ན་ ཚན་རིག་མཁམ་དབང་ ཚུ་མ་རིག་མཁམ་དབང་།

ཆེས་མཐོ་མཁམ་དབང་འདི་ མི་ངོམ་གཅིག་གིས་ སློབ་སློབ་གི་དོན་ལུ་ འཇུལ་ཞུགས་མ་འབད་བའི་
རྟེ་མ་ལས་ རང་རྒྱུད་གི་ཐོག་ལས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ རྒྱུད་ཏུ་འཕགས་པའི་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་མཁམ་
མཚོག་ཏུ་གོས་ཚུ་གིས་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་བྱིན་མ་ཨིན། མི་ངོམ་འདི་ཚུ་ ཉུང་མཐའ་ ལོ་
ངོ་བཅུ་ཐམ་གྱི་རིང་ རང་རྒྱུད་གི་ཐོག་ལས་ ལུ་འབད་འབད་མ་དང་ པར་སྐྱུན་ལེ་ག་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་
ལས་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཨིན།

པར་སྐྱུན་གྱི་རིགས་ཚུ་མང་ཤོས་ ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་གི་དེབ་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ཡོངས་ལྷགས་
ཡོད་པའི་ཚུ་མ་དེབ་ཚུ་ནང་ཚུད་དགོ། བརྟན་སྟོན་དང་ ཡང་ན་ དངོས་སུ་སྐྱུ་ཅུལ་ནང་གི་ མི་ངོམ་ཚུ་
གིས་ གསར་གཏོད་ལུ་ནང་ ཕན་འདེབས་འབྲུན་འབྲུན་འབད་དགོ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞོན་གྱི་གནས་རིམ།

མཁམ་དབང་གི་ཤེས་ཚད་འདི་ གནས་རིམ་ ༥ པ་ནང་ཨིན་ནང་ སློབ་སློབ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་
གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སློབ་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

མཁམ་དབང་གི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སློབ་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༣༦༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ལུ་ཚད།

མཁམ་དབང་ཤེས་ཚད་ནང་ འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཉུང་མཐའ་ར་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ཚན་དང་
ཡང་ན་ དེ་དང་མཚུངས་པའི་ གཞུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་དགོ། གནས་སྐྱངས་ལ་ལུ་ཅིག་ནང་
ཉུང་མཐའ་རང་ གཞུག་ལག་གཞི་མཚོག་གི་ཤེས་ཚད་དགོ། ཆ་འཛོག་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་བྱིན་མི་ཚུ་

ལུ་ འཇུལ་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ཉུང་མཐའ་གི་ཤེས་ཚད་ཚུ་ ལ་གསལ་སྟེ་བཀོད་ནིའི་འགན་ཁུར་
ཕོག།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

མཁས་དབང་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ ཤེས་ཚད་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཡིན།

བྱད་པར།

མཁས་དབང་གི་ཤེས་ཚད་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ནང་ Doctoral Degree དང་
ནང་པའི་ཚོས་སྟེ་ཚུ་ནང་ མཁས་དབང་སྟོན་པ་ཡིན།

༣.༡.༢ གཞུག་ལག་གོང་མ།

དགོས་པ།

གཞུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཡོན་འདི་གིས་ མི་ངོམ་གཅིག་ལུ་ གནས་ཚད་མཐོ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་
ཚན་ནང་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནི་དང་ སློབ་སྦྱང་གོང་འབེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་ བྱད་ཚོས་ཚང་
བའི་ སྤྱད་བ་དང་ ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་མཐུན་སྤྱད་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཡིན། དེ་ཡང་ སྤྱིར་བཏང་གཞུག་ལག་
གཞི་མཚོག་ གཞུག་ལག་འོག་མ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཞུག་ལག་འོག་མ་ གཞུག་ལག་མཐོ་རིམ་
གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་ ཡང་ན་ དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཤེས་ཚད་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ཐོབ་ཡིན། ཡང་ན་ མཁས་
མཚོག་ཡོད་པའི་ཉུམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུ་དགས་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་མཉམ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ཐོབ་ཡིན། དེ་
ཡང་ ཞིབ་འཚོལ་དང་སྦྱོང་ལུ་ ཡང་ན་ གཤམ་ལུ་འཁོད་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ དེ་གཉིས་བསྟོམས་པའི་
ཐོག་ལས་འབད་མ་ཡིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

གཞུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ གནས་རིམ་ ཨ་ བ་ནང་ཡིན་པ་ད་ སློབ་
སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༡༥༠ དང་ མང་མཐའ་ ༢༤༠ ཚུན་དགོས་ཨིན་རུང་ གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་མཉམ་ ཡང་ན་ འབྲེལ་ཡོད་མཁུམ་མཚོག་གི་ཉམས་སྦྱང་གི་ཐོག་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༡༥༠ ལས་མ་ལྷག་པ་ཅིག་དང་ སློབ་ཚད་ ༡༥༠ ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་ དགོ།

༡. ཞིབ་འཚོལ་གི་ཐོག་ལས་ཐོབ་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མ : ཤེས་ཚད་འདི་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུམ་ཡིག་དང་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུམ་ཡིག་རྒྱུ་པ་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུམ་ཤོག་དང་ ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་གཏོང་གི་ལཱ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༡༥༠ གིས་ཐོབ་ཨིན།

༢. ཞིབ་འཚོལ་དང་ སྦྱང་ལཱ་བསྐྱམས་ཐོབ་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་: ཤེས་ཚད་འདི་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུམ་ཡིག་དང་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུམ་ཡིག་རྒྱུ་པ་ ཞིབ་འཚོལ་ཚུམ་ཤོག་དང་ ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་གཏོང་གི་ལཱ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༧༠ དང་ སྦྱང་ལཱ་འདི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༩༠ གི་ཐོག་ལས་ཐོབ་ཨིན།

༣. སྦྱང་ལཱ་གི་ཐོབ་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་: ཤེས་ཚད་འདི་ སློབ་སྦྱང་གི་རིམ་པ་ ལས་འགུལ་དང་ཞིབ་འཚོལ་ལག་མ་འབྲེལ་ཚུ་གཅིག་ཁར་བསྐྱམས་ཏེ་ཐོབ་ཨིན།

གལ་སྲིད་གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་ནང་ ལྷ་རྟོག་ཅན་གི་ཞིབ་འཚོལ་ ། ཞིབ་འཚོལ་གི་ཐོག་ལས་ཐོབ་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མ། ཞིབ་འཚོལ་དང་ སྦྱང་ལཱ་ བསྐྱམས་ཐོབ་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་། ཡོད་པ་ཅིན་ ཞིབ་འཚོལ་གི་ནང་གསེས་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༧༠ ལས་མ་ཉུང་མ་ཅིག་དགོ། ཞིབ་འཚོལ་སློབ་སྦྱང་མཐའ་འཁྲུལ་མི་འདི་གིས།

༡. ཞིབ་འཚོལ་གི་ལཱ་རྩིས་ཅིག་གི་ འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི་དང་ ལཱ་དོན་སྲུ་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ལཱ་མཇུག་བསྟུ་ནི་དང་ རིག་ཚུལ་ཆེ་སྲུ་སྟེ་གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།

༡. གནས་སྤངས་གསར་པ་ནང་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པའི་སྐབས་ སྤང་ཡོད་པའི་གོང་འཁོད་ཀྱི་རིག་
ཚུལ་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་དགོ།

ཞིབ་འཚོལ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱི་གིས་ཚགས་ཡོད་པའི་ གནས་ཚད་དང་བསྟུན་མཇུག་བསྟུ་ནི་དང་ ཞིབ་
འཚོལ་འདི་གིས་ ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྱོལ་མི་འདི་ལུ་ རང་དབང་གི་ཐོག་ལས་ མནོ་བསམ་གཏང་ནིའི་
ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ཡོད་པ་སྟེ་གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།

འཇུལ་ལྷགས་ལྷན་ཚད།

གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་ནང་ འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷང་མཐའ་གཙུག་ལག་འོག་མ་དང་
ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཚད་ གང་རུང་ཅིག་ ཡང་ན་ གནས་རིམ་དུག་པ་
དང་འབྲན་འབྲ་ ཡང་ན་ གནས་རིམ་དུག་པ་ལས་མཐོ་བའི་ཤེས་ཚད་དགོ།

ཆ་འཛོག་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་སློད་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཚད་ནང་འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བཟོ་ནིའི་འགན་
ཁུར་ཕོག་པ་ཨིན། གཙུག་ལག་ཤེས་ཚད་ནང་ འཇུལ་ལྷགས་འདི་ མི་ངོམ་རང་སོའི་ དམིགས་བསལ་
ཀྱི་ཚེས་ཚན་ཅིག་ནང་ གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་སྦྱང་ནིའི་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་མེད་ རང་སོའི་ཡིག་
ཆ་གི་ དབྱེ་ཞིབ་གྲུབ་འབྲས་གྲུར་གཞིར་བཞག་ནི།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡོད་པའི་ གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འཆང་མི་ མི་ངོམ་ག་ཅིག་གིས་
མཁུལ་མཚོག་སྦྱང་ནིའི་ཚེས་ཚན་དང་ མཁུལ་དབང་གི་ཤེས་ཚད་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འཇུལ་ལྷགས་འབད་
ཚོག།

ལྷན་པར།

གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ ཞིབ་འཚོལ་གཞིར་བཞག་དང་ སྦྱོང་ལུ་ དེ་ལས་ དེ་གཉིས་
ག་ཅིག་ཁར་བསྐྱོམས་ཞིན་མ་ལས་ གང་རུང་ཅིག་ཨིན་དགོ། གཙུག་ལག་གོང་མ་འདི་ མཐོ་རིམ་ཤེས་
ཡོན་གྱི་ས་ཁོངས་ནང་ (Masters Degree) དང་ རང་པའི་ཚེས་སྟེ་ཚུ་ནང་ གཙུག་ལག་གོང་
མ་སྟེ་སློད་པ་ཨིན།

3.1.3 གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།

དགོས་དོན།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འདི་གིས་ མི་ངོམ་རང་སེའི་ ཐོས་བསམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
རིག་ཅུལ་ དེལས་ སློག་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཉིང་ཟབ་པ་སླེ་བཅོ་སླེ་
ལྷ་གཡོག་སློང་མི་ཚུ་གིས་ མཁོ་འདོད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་ ས་སློང་ཚུ་བསུབ་ཨིན། འདི་གིས་ རང་རྒྱུང་
གི་ཐོག་ལས་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་ལཱ་འབད་ནི་དང་ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གྱི་ཚོས་ཚན་ནང་ ཤེས་ཡོན་ལ་སློང་
སླུང་ནི་ལུ་ ག་སློག་འབད་མ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་གྱི་གནས་རིམ།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འདི་ ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་གྱི་གནས་རིམ་ ༡ པ་ཨིནམ་
དང་ སློབ་སློང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སློང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་གྱི་དགོས་མཁོ།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སློང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༡༩༠
དགོ།

འཇུལ་ལུགས་ལྷན་ཚད།

གཙུག་ལག་འོག་མ་གི་ཤེས་ཚད་ ལག་མ་འདྲམ་མཐར་འཁྲུལ་མི་ཚུ་གིས་ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་
འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཤེས་ཚད་གྱི་དོན་ལུ་ འཇུལ་ལུགས་འབད་ཚོགས། གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་ལྷན་
(Post Graduate Certificate) འཚང་མི་ཚུ་གིས་ སློབ་སློང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༤༠ ཡོད་
མི་ཚུ་གིས་ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འཕྲོ་མཐུད་འབད་ནི།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཤེས་ཚད་འཆང་མི་ མི་ངོམ་ཚུ་གིས་ གཙུག་ལག་གོང་
མའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཆོག།

བྱད་པར།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་ལུ་བྱད་པར་མེད།

༣.༡.༤ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གྱི་ལག་བྱེད།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ མི་ངོམ་རང་སེའི་ཡོན་ཏན་དང་ དེག་རྩལ་ཚུ་ རྒྱ་ཆེད་གས་དང་གཏིང་ཟབ་དྲགས་
བཟོ་སྟེ་ ལཱ་གཡོག་སྤོད་མི་ཚུ་གིས་ མཁོ་འདོད་བསྐྱེད་དོ་བཟུམ་ དགོས་མཁོའི་ས་སྤོང་ཚུ་བསུབ་ཨིན།
ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ བྱད་ཆོས་ཡར་རྒྱས་འཕྲོ་མཐུད་དང་ ཡང་ན་ གཙུག་ལག་འོག་མ་ལས་ལྷག་པའི་
འཕྲོ་མཐུད་སློབ་སྦྱོང་གོང་འཕེལ་ཚུ་ ངོས་འཛིན་འབད་མ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་བྱེད་འདི་ ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ལྷ་ པ་ནང་ཨིན་མ་ད་ སློབ་
སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༤༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་བྱད་ཚད།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཆོས་ཚན་འབྲ་བའི་ནང་ལུ་ གཙུག་ལག་འོག་
མ་ ཡང་ན་ གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མ་ ཡང་

ན་ གཙུག་ལག་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་ མཐར་འཁྱོལ་མི་དང་ ཡངན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱད་རིག་
གི་ལུ་དང་ ཉམས་སྲོང་སྲོག་ལས་སློབ་པའི་རིག་ཅུལ་དང་ ཤེས་བྱ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ འཇུལ་ཞུགས་
འབད་ཚོགས།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་བྱེད་འདི་ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་ ཡངན་ གཙུག་
ལག་གོང་མའི་ ཤེས་ཚད་སྤྱད་ནིའི་གཞི་འགྲུམ་དང་ གཙུག་ལག་གོང་མའི་ སློབ་སློང་འབད་ནི་ལུ་
ཡང་ཕན་ཐོགས།

བྱད་པར།

གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་བྱེད་ལུ་བྱད་པར་མེད།

༣.༢.༥ གཙུག་ལག་གཞི་མཚོགས།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ མི་ངོམ་གཅིག་གིས་ བྱད་རིག་གི་ལུ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་
སྐབས་དོན་ཅིག་ནང་ ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེད་གས་སྟེ་ གཡོག་བཀོལ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དང་ ཡངན་ ཞིབ་
འཚོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་ཚུགས་ནི་དང་ རང་རྒྱུད་གི་སློབ་ལས་ སློབ་སློང་
འབད་ཚུགས་ནི་ དེ་ལས་ ལ་སྐྱོང་སློབ་སློང་གི་དོན་ལུ་ མཐར་འཁྱོལ་ཚུགས་པ་བཟོ་ཕྱིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

གཙུག་ལག་གཞི་མཚོགས་འདི་ ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༤ པ་ནང་ཡིན་པ་དང་ སློབ་སློང་
གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༤༥༠ དང་ ཡང་ན་ གཙུག་ལག་འོག་མ་ མཇུག་བསྟུ་བའི་ཤུལ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༡༥༠ ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་ དགོ།

འཇུལ་ལྷགས་ལྷན་ཚད།

གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་ནང་ འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཉུང་མཐའ་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་ མའི་ལག་ཁྱེར་དང་ ཡང་ན་ དེ་དང་འབྲ་མཉམ་ཅིག་དགོ།

གོང་ལུ་བཞོད་ཡོད་པའི་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༡༥༠ འབད་མི་སློབ་སྦྱོང་འདི་ གཙུག་ལག་ འོག་མ་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མའི་ནང་ གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མི་ཚུ་ ལུ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་འདི་ གནས་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༧ པ་ནང་ཡོད་པའི་ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ གཞི་འགྲུམ་ཨིན།

ལྷན་པར།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༤༥༠ འབད་མི་གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་གི་དོན་ལུ་ གཙུག་ལག་འོག་ མའི་ དགོས་མཁོ་ཚང་བའི་ཤུལ་ འཐོན་འགྲོ་ནིའི་གདམ་ལ་བྱེན་མ་ཨིན།

3.1.6 གཞུག་ལག་འོག་མ།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་ སློབ་སྦྱང་མཐར་འཁྱེལ་མི་ མི་ངོམ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལུ་ སློབ་ཚན་སྣ་ལག་མ་འབྲམ་
ནང་ རྒྱ་ཆེད་ག་དང་ བྱང་ས་གསལ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ ཡོད་པ་བཟོ་ནི། ཤེས་ཚད་འདི་གི་ རྣམ་དོན་
ཚུ་ གཞུག་ལག་མཐོ་རིམ་དང་ ཡང་ན་ བྱང་རིག་ཅན་གྱི་ལག་ལེན་དང་ ཉམས་ལེན་གྱི་གཞི་འགྲུམ་
སྟེ་ བཟོ་བཟོམ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

གཞུག་ལག་འོག་མ་འདི་ ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༤ པ་ནང་ཨིན་མ་དང་ སློབ་སྦྱང་གི་
གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

གཞུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ 360 དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་བྱུང་ཚད།

གཞུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཚད་ནང་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་མི་དང་ དེ་དང་ འབྲ་
མཉམ་ ཡང་ན་ གནས་རིམ་ 4 པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཡོད་མི་ཚུ་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཚོགས།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

གཞུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཚད་ལུ་བརྟེན་ གནས་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༧ པ་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་
འཐོབ་ཚུགས།

བྱད་པར།

མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱང་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལས་ གཞུག་ལག་འོག་མ་ (Bachelors Degree) དང་ནང་
པའི་ཚོས་སྟེ་ཚུ་ནང་ལས་ གཞུག་ལག་འོག་མ་སྟེ་གནང་མ་ཨིན།

३.१.७ ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མ།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཚོས་ཚན་ཅིག་ནང་ ལྷ་གཡོག་ས་ཁོངས་ཀྱི་མཁོ་འདོད་དང་
ཁ་སྐོང་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཅུལ་ཅན་གྱི་ མི་ངོམ་ཚུ་འཐོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་གནས་རིམ།

ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༤ པ་ནང་ཨིན་མ་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་
གྲུབ་འབྲས་ཚུ་གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༣༦༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ཁྱད་ཚད།

ཤེས་ཚད་འདི་ནང་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ལག་ཁྱེར་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་མཉམ་ཡོད་པའི་ལག་ཁྱེར་
ཡང་ན་ ཁྱད་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་དང་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ཤེས་ཚད་འཆང་མི་ཚུ་གིས་
འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཚོགས།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ཤེས་ཚད་འདི་ལུ་བརྟེན་ གནས་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༭ པའི་ཤེས་ཚད་ཚུ་ འཐོབ་ཚུགས།

ཁྱད་པར།

ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ལུ་ ཁྱད་པར་མེད།

3-1-1 གཙུག་ལག་འོག་མའི་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ མི་ངོམ་གཅིག་ལུ་ གཙུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཡོན་ རྒྱ་འཕགས་ཅན་སྤྱོད་
ཞིའི་གོ་སྐབས་བྱིན་མ་ཡིན། ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ གཙུག་ལག་འོག་མའི་སློབ་སྦྱོང་ སྤྱང་ཞིའི་དོན་ལུ་
ལྷན་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དང་ རྒྱུ་ཆ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཚན་གྱི་རིགས་ནང་ ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེད་གས་དང་རིག་
ཅུལ་ ཐོབ་ཐབས་བཟོ་ཞིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༤ པ་ནང་ཡིན་མ་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་
གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༡༥༠ དགོས་ཡིན།

འཇུག་ལུགས་ལྟད་ཚད།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དོན་ལུ་ གཙུག་ལག་འོག་མ་ ཡང་ན་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མའི་གཙུག་ལག་འོག་མ་རྒྱ་
གིས་ འཇུག་ལུགས་འབད་ཚོགས། དེ་འབད་མ་ད་ ཤེས་ཚད་སྟོན་ཞིའི་ཐད་ཁར་ འོས་འབབ་ལྷན་པའི་
ཚོས་ཚན་ཅིག་ནང་ སྦྱང་ལཱ་དང་ རྒྱ་རིག་ ཡང་ན་ ཤེས་ཡོན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་ འབྲེལ་ཉམས་སྤོང་ གསལ་
སྟོན་འབད་ཚུགས་མི་རྒྱ་ལུ་ འཇུག་ལུགས་བྱིན་ཅི།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ གནས་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༡ པ་ནང་ཡོད་པའི་གཙུག་ལག་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་ སྤྱང་
ཞིའི་གཞི་འབྲེལ་སྤོང་བཟུབ་ཡིན།

ལྷན་པར།

ཤེས་ཚད་འདི་ལུ་ལྷན་པར་མེད།

༣.༤.༧ གཙུག་ལག་འོག་མའི་ལག་ལྗེར།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ མི་ངོམ་གཅིག་ལུ་ གཙུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཡོན་ ལྷན་འཕགས་ཅན་སྤེ་སྤྱོད་
ཅི་འདི་ གོ་སྐབས་བྱིན་མ་ཡིན། ཤེས་ཚད་འདི་ ཚོས་ཚན་དང་ ལཱ་གཡོག་ དེ་ལས་ དོན་ཚན་སོ་སོ་ཚུ་
ནང་ ཤེས་བྱ་དང་ ལྷན་རིག་ ལག་ཕུལ་སོགས་ཀྱི་ ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོ་པའི་ མི་ངོམ་ཚུ་
ལུ་ གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གྱི་ཤེས་ཚད་ཐོབ་ཅི་འདི་ལྷན་ཐབས་སྤེ་བཟོ་བཟོས་ཡིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༤ པ་ནང་ཡིན་མ་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་
གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༦༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ལྷན་ཚད།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དོན་ལུ་ གཙུག་ལག་འོག་མ་/གཙུག་ལག་གཞི་མཚོག་ཚུ་གིས་འཇུལ་ཞུགས་འབད་
ཚོག། དེ་འབད་མ་ད་ ཤེས་ཚད་སྟོན་ཅི་འདི་ཐང་ཁར་ གོ་སྐབས་བྱིན་ཅི་འདི་ལས་ལུགས་དང་འཇུལ་ འོས་
འབབ་ལྷན་མི་ ཚོས་ཚན་ཅིག་ནང་ སྦྱོང་ལཱ་ ལྷན་རིག་ ཡང་ན་ ཤེས་ཡོན་གྱི་ཉམས་སྦྱོང་ འདྲ་མཉམ་
སྤེ་ གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་ འཇུལ་ཞུགས་བྱིན་ནི།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ གཙུག་ལག་འོག་མའི་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ གཞི་འབྲམ་སླེ་བརྟུབ་ནི་
དང་། འདི་ལུ་བརྟེན་ གཙུག་ལག་འོག་མ་མཐར་འཁྱོལ་ནི་དང་ གནས་རིམ་ ༤ པ་དང་ ༧ པ་ནང་
ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་ཚུ་འཐོབ་ཚུགས་ནི།

ལྷན་པར།

ཤེས་ཚད་འདི་ལུ་ལྷན་པར་མེད།

༣-༡-༡༠ ལྷན་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཚོས་ཚན་ཅིག་ནང་ ཐོས་བསམ་རྒྱུ་མ་གཅིག་དང་ ཡང་ན་ ལྷན་
རིག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་རྩལ་ཡོད་མི་ཚུ་ མཐར་འཁྱོལ་ཅན་སླེ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

ལྷན་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༥ པ་ནང་ཨིན་མ་
ད་ སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ལྷན་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༣༤༠ དང་ ཡང་
ན་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཤུལ་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ ༡༢༠ ཡོད་པའི་
སློབ་སྦྱོང་དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ལྷན་ཚད།

དམིགས་བསལ་གྱི་འཇུལ་ཞུགས་ལྷན་ཚད་མེད།

ཆ་འཛིག་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་སྲོད་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཚད་འདི་ནང་འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི་
གི་འགན་ཁུར་པོ་གོ། རྒྱ་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཇུལ་ཞུགས་འདི་ སྤར་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་
འཇུལ་ཞུགས་ཚེས་རྒྱགས་ དེ་ལས་ ཉམས་སྲོད་ཚུ་ལུ་ཡང་ རག་ལས་ནི་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

རྒྱ་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འདི་ རང་རྒྱུད་གི་ཤེས་ཚད་ཅིག་ཨིནམ་དང་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་
ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་སྡེ་ ཐོབ་ཚུགས། འདི་ལུ་བརྟེན་ གཞུག་ལག་འོག་མའི་ཤེས་ཚད་ཡང་ཐོབ་
ཐངས་ཡོད།

ལྷན་པར།

རྒྱ་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འདི་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱང་སའི་ས་ཁོངས་ དེ་བརྒྱུམ་སྡེ་ བཟོ་རིག་
དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་སྲོད་བརྟེན་སྡེལ་ཁང་གི་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལས་ཐོབ་ཨིན།

༣-༤-༡༡ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དགོས་པ་ཡང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོས་བསམ་དང་ རྒྱ་རིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་མི་ མི་
ངོམ་ཚུ་ གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཤད་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ དེ་ལས་ དམིགས་བསལ་ས་ཁོངས་གཅིག་གི་རིག་
ཅུལ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ མཐར་འཁྲུལ་ཅན་སྡེ་བཟོ་མ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཤིང་།

གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཤིང་ ༤ པ་ནང་
ཚུད་པ་ཨིནམ་ད་ སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་ཤིང་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༣༤༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ཁྱད་ཚད།

དམིགས་བསལ་གྱི་ འཇུལ་ཞུགས་དགོས་མཁོ་མེད།

ཆ་འཛོག་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་སློབ་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཚད་འདི་ནང་འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི་གི་
འགན་ཁུར་པོག། གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འཇུལ་ཞུགས་འདི་ སྤར་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་ འཇུལ་ཞུགས་ཚེས་
རྒྱགས་ དེ་ལས་ ཉམས་སྦྱོང་ཚུ་ལུ་ཡང་རག་ལས་ནི་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་འདི་ རང་རྒྱུང་གི་ཤེས་ཚད་ཅིག་ཨིནམ་དང་ ལག་ཁྱེར་ ༣ པ་གི་ཐོག་ལུ་སླེ་
ཐོབ་རྒྱགས། འདི་ལུ་བརྟེན་ ཁྱད་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་དང་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ཐོབ་ནིའི་
གོ་སྐབས་ཡོད།

ཁྱད་པར།

ཤེས་ཚད་འདི་ མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ས་ཁོངས་དང་ དེ་བཟུམ་སླེ་ བཟོ་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་
སྦྱོང་བཅའ་སྤྱོད་ཁང་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལས་ཐོབ་ཨིན།

༣-༤-༡༩ ལག་ཁྱེར་ ༣ པ།

དགོས་དོན།

ལག་ཁྱེར་འདི་གི་དགོས་པ་ནི་ སློབ་སྦྱོང་དང་ལཱ་གི་མངའ་ཁོངས་གཅིག་ལུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ རྒྱ་ཆེ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་རིག་རྒྱུལ་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་གཅིག་ མཐར་འཁྲུལ་ཅན་སླེ་བཟོ་བཏང་ནི་འདི་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཤིང་།

ལག་ཁྱེར་ ༩ པ་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཤིང་ ༩ པ་ནང་ཚུད་པ་ཡིན་མ་དུ་
སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ཡང་ གནས་ཤིང་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ལག་ཁྱེར་ ༩ པ་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༤༠ ལས་ ༡༢༠ ཚུན་དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ཁྱད་ཚད།

དམིགས་བསལ་གྱི་འཇུལ་ཞུགས་ཁྱད་ཚད་མེད།

ཆ་འཛིག་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་སློང་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཚད་འདི་ནང་འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི་གི་
འགན་ཁུར་ཕོག། ལག་ཁྱེར་ ༩ པའི་འཇུལ་ཞུགས་འདི་ སྤར་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་ འཇུལ་ཞུགས་ཚོས་
རྒྱགས་ དེ་ལས་ ཉམས་ཚུང་ཚུ་ལུ་ཡང་རག་ལས་ནི་ཡིན།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ལག་ཁྱེར་ ༩ པ་འདི་ རང་རྒྱུད་གི་ཤེས་ཚད་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ ལག་ཁྱེར་ ༩ པ་གི་ཐོག་ལུ་སྤྲེ་ཐོབ་
ཚུགས། འདི་ལུ་བརྟེན་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཤེས་ཚད་ཐོབ་ནི་འོག་སྐབས་ཡོད།

ཁྱད་པར།

ལག་ཁྱེར་ ༩ པ་འདི་ལུ་ཁྱད་པར་མེད།

3-1-13 འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དགོས་པ་ནི་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཕུལ་ དེལས་ རྒྱ་ཚོས་ཡོད་པའི་མི་ངོམ་ཚུ་ ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཤེས་ཡོན་ལ་སྐྱོད་དང་ སྐྱོང་བརྟེན་ དེལས་ ལྷ་དང་ མི་སྡེ་དང་ཚོས་སྡེ་ ཚུ་ནང་ བན་ཏུ་ཕན་སྡེ་བཅའ་མར་གཏོགས་ཚུགས་པ་བཟོ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཞེད་ཀྱི་གནས་ཤིང།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞེད་ཀྱི་གནས་ཤིང་ 3 པ་ནང་ ཨིན་པ་ད་ སྐྱོབ་སྐྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་ཤིང་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཨིན།

སྐོབ་སྐྱོང་འབད་བའི་སྐོབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འཆང་ནིའི་དོན་ལུ་ སྐོབ་སྐོན་དུས་ཡུན་ཚུ་ཚེད་ 1000 དང་ ཡང་ བ་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྲོལ་བའི་ལུལ་ལུ་ ལོ་ངོ་ 3 ཀྱི་རིང་སྐོབ་གྲ་ནང་ ཤེས་ཡོན་སྐྱོང་དགོ།

འཇུལ་ལུགས་ལུང་ཚད།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་འཆང་མི་དང་ ཡང་བ་ དེ་དང་འབྲེན་མཉམ་གྱི་ཤེས་ཚད་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ འཇུལ་ལུགས་འབད་ཚོགས།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་མཐར་འཁྲོལ་བའི་ཐོག་ ལུ་ཐོབ་ཨིན་པ་དང་ ཤེས་ཚད་འདི་ལུ་བརྟེན་ གཞུག་ལག་འོག་མ་དང་ འཇུལ་རིག་དང་ལག་ཕུལ་ སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོང་བརྟེན་གྱི་རིགས་ཚུ་འབད་བཏུབ་ཨིན།

ལྷན་པ་པ།

ཤེས་ཚད་འདི་ཤེས་རིག་སློབ་གྲུ་ཚུ་ནང་ལུ་སློབ་དོ་ཡོད་པ་དང་ ནང་པའི་ཚོས་སྡེ་ཚུ་ནང་ལས་ཡར་ འབྲིང་
རིམ་གོང་མའི་ལག་ཁྱེར་སྡེ་ག་ནང་མ་ཡིན།

༣-༡-༡༥ ལག་ཁྱེར་ ༡ པ།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དགོས་པ་ནི་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཚུལ་ རྒྱ་ཆེ་བྲགས་ཡོད་པའི་མི་རོམ་ཚུ་ ས་ཁོངས་
ག་ཅིག་ནང་ སློབ་སྦྱོང་དང་ ཡང་ན་ ལཱ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ མཐར་འཁྱོལ་ཚན་སྡེ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ཡིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༡ པ་ནང་ཡིན་པ་དང་ སློབ་སྦྱོང་
གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༤༠ དང་མཐོ་ཤོས་ ༥༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ལཱ་ཚད།

དམིགས་བསལ་གྱི་འཇུལ་ཞུགས་དགོས་མཁོ་མེད།

ཚ་འཛོག་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་སློབ་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཚད་འདི་ནང་ འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བཀོད་ནི་
གི་འགན་ཁུར་ཕོག། ལག་ཁྱེར་ ༡ པའི་འཇུལ་ཞུགས་འདི་ སྤར་གྱི་ཤེས་ཚད་དང་ འཇུལ་ཞུགས་
ཚོས་རྒྱགས་ དེ་ལས་ ཉམས་སྦྱོང་ཚུ་ལུ་ རག་ལས་ནི་ཡིན།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་འདི་རང་རྒྱུད་གི་ཤེས་ཚད་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་གི་ཐོག་ལུ་སྡེ་ཐོབ་
ཚུགས། འདི་ལུ་བརྟེན་ལག་ཁྱེར་ ༣ པ་ཐོབ་ནི་དེ་གོ་སྐབས་ཡོད།

བྱད་པར།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་འདི་ལུ་བྱད་པར་མེད།

༣-༡-༡༥ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མ།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དགོས་པ་ནི་ གཞི་རིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ རིག་ཚུལ་དང་བྱད་ཚོས་ཚུ་དང་ དངོས་སུ་སྡེ་
ལག་ལེན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མི་ཚུ་ ཚོས་ཚན་གདམ་འཇུག་དང་ ལཱ་གཞི་ག་དང་བསྐྱུན་པའི་ཤེས་ཚད་
དེ་བརྒྱུ་སྡེ་ཚོས་བསྐྱབ་སྟེ་ མི་ཚེ་མཐར་འཁྲུལ་ཅན་སྡེ་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཡིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཞོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༡ པ་ནང་
ཡིན་མ་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་མ་ཡིན།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་འཆང་མི་གཅིག་ལུ་ སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ སློབ་སྟོན་དུས་ཡུན་ཚུ་
ཚོད་ ༡༦༠༠ དང་ ཡང་ན་ ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་བྱད་ཚད།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་ནང་ འབྲིང་རིམ་འོག་མ་དང་ དེ་དང་འབྲེལ་ཉམ་གྱི་ཤེས་ཚད་
མཐར་འཁྲུལ་མི་ཚུ་གིས་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཚོགས།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་གིས་ འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མ་དང་ འབྲུག་རིག་དང་ལག་
རྩལ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་ གཞི་འགྲུམ་འབདམ་ཨིན།

ལྟངས་པ།

འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ཤེས་ཚད་འདི་ ཤེས་རིག་ལས་སྡེ་རྩུ་དང་ རྒྱུ་ལས་སྡེ་རྩུ་རྒྱུ་ལས་ཡང་
གཞན་མ་ཨིན།

༣-༡-༡༤ ལག་ཁྱེར་ ༡ པ།

དགོས་དོན།

ཤེས་ཚད་འདི་གི་དགོས་པ་ནི་ ཤེས་ཡོན་ཉུང་སྲུ་སྡེ་ཡོད་མི་རྩུ་ ས་ཁོངས་/ཚོས་ཚན་གཅིག་ནང་ སློབ་
སློང་དང་ལཱ་འབད་ནི་འདོན་ལཱ་ མཐར་འཁྲོལ་རྩུ་གསལ་བཟོ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་གཞི་བཞོད་ཀྱི་གནས་རིམ།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༡ པ་ནང་ཨིན་མ་དུ་ སློབ་སློང་
གི་སྐབས་འབྲས་རྩུ་ གནས་རིམ་འདི་ནང་སྟོན་ཨིན།

སློབ་སློང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་གི་དོན་ལཱ་ སློབ་སློང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་མཐའ་ ༤༠ དགོ།

འཇུལ་ཞུགས་ལྟངས་ཚད།

དམིགས་བསལ་གྱི་འཇུལ་ཞུགས་དགོས་མཁོ་མེད།

ཤེས་ཚད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

ལག་ཁྱེར་ ༡ པ་འདི་ འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཡིན་པ་དང་ འདི་ལུ་བརྟེན་ལག་ཁྱེར་ ༢ པ་དང་
༣ པ་ཐོབ་ནི་དེ་གོ་སྐབས་ཡོད།

ཟུང་པར།

ཤེས་ཚད་འདི་ བཟོ་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་གཤེས་ཡོན་ལས་སྡེ་དང་ སྦྱོང་བརྒྱུ་ས་ཁོངས་ཚུ་དང་ མི་སྡེ་དེ་
ཤེས་ཡོན་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་བྱིན་པ་ཡིན།

མི་སྡེ་དེ་ཤེས་ཡོན་ལས་སྡེ་གིས་ གནས་རིམ་ ༡ པ་ནང་ཡོད་པའི་ ཟུང་ཐོན་སློབ་སྦྱོང་རིམ་པ་ཚུ་
བྱིན་པ་ཡིན། ཟུང་ཐོན་སློབ་སྦྱོང་གི་བྱ་རིམ་ནང་ སློབ་སྟོན་དུས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་ ༧༠༠ དང་ ཡང་ན་ དུས་
ཡུན་ལོ་ངོ་ ༡ དང་ཕྱེད་དགོ། ཟུང་ཐོན་སློབ་སྦྱོང་འདི་ འབྲི་ལྷག་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ བྱུང་མ་ཐོབ་
ཚུགས་རུང་ འབྲི་ལྷག་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་འདི་ ཤེས་ཚད་འདི་ནང་ འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མེན།
འབྲི་ལྷག་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་འདི་ འབྲི་ནི་དང་ལྷག་ནི་ རེ་ལས་ ཕྱིས་རིག་གི་སློབ་སྦྱོང་ དུས་ཡུན་ཚུ་
ཚོད་ ༤༠༠ དང་ ཡང་ན་ ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རིང་ལུ་འབད་མ་ཡིན། ཟུང་ཐོན་སློབ་སྦྱོང་རིམ་པ་མཐར་
འབྲེལ་མི་ཚུ་གིས་ སྡེ་གོང་གི་སློབ་སྦྱོང་ངོས་འཛིན་ལག་ལེན་ཐོག་ གནས་རིམ་ ༡ པ་ནང་ཡོད་པའི་
ལག་ཅུལ་སོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ འཇུལ་ཚོགས། ཟུང་ཐོན་སློབ་སྦྱོང་རིམ་པ་མཐར་འབྲེལ་མི་ཚུ་
གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ ༢ པ་དང་ རེ་ལས་མཐོ་བའི་རིམ་པ་ཚུ་ནང་
ཡར་འཕར་འབད་ཚུགས།

དོན་ཚན་བཞི་པ། གཞུང་སྐྱོད།

༤༡ གཞུང་སྐྱོད་བཀོད་ཚོགས།

འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷི་ཟླ་ ༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༧ ལུ་ གཞི་བཅུགས་འབད་འབདམ་ཨིན། དབང་འཛིན་འདི་གི་ལྷན་ཚད་དང་ དབང་ཚད་ཚུ་སྐྱོད་བཞག་ འབདམ་ཨིན། དབང་འཛིན་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་པ་ཨིནམ་དང་ སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་དང་ ཤེས་ཚད་ཆ་འཛོག་ དེ་ལས་ ལྷན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷི་ཟླ་ ༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༧ ལུ་ སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་ཨིན། ད་ལྟོ་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཚད་ཁས་ལེན་ དབང་འཛིན་འདི་ལུ་ ཚོགས་སྡེ་བཞི་ཡོད། དེ་ལས་ མཐོ་ དེ་ལས་ལོན་སྤྱི་ཚད་ཚོགས་སྡེ། བཟོ་རིག་དང་འབྲུག་རིག་ཤེས་ལོན་སྤྱི་ཚད་ཚོགས་སྡེ། གསོ་བ་ དང་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཚད་ཚོགས་སྡེ། བཟོ་ལས་ལྷན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་སྡེ་ཚུ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ དང་བསྟུན་ ཚོགས་སྡེ་གཞན་ཡང་གཞི་བཅུགས་འབད་ཚོགས་ཨིན།

ཚོགས་སྡེ་རེ་རེ་ལུ་ རང་སོའི་ལས་སྡེ་དང་བསྟུན་པའི་ མཁས་མཚོ་ག་དང་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་མི་ བསྐྱབ་སྟོན་ མཁས་ཚོ་གསུམ་ཚུ་ལོན་པ་དང་ ཚོགས་སྡེ་དེ་གིས་ རང་སོའི་ཚོགས་སྡེ་དང་ འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ ལྷན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷི་ཟླ་ ༡ པའི་སྤྱི་ཚེས་ ༧ ལུ་ ལྷན་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་སྟོན་ཚུ་བྱིན་མ་ཨིན།

༤༢ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་ཐོད་བཤེད།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ ཆ་འཛོག་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ འབྲུག་གི་ཤེས་ ཚད་ཐོད་བཤེད་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད། ཤེས་ཚད་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ དེ་ལས་ རོ་སྦྱོང་དང་ ཆ་འཛོག་ བྱིན་མི་གི་ལ་གསལ་ཚུ་གེ་ར་ ཐོད་བཤེད་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ད་ འདི་གིས་ སློབ་སྦྱོང་དང་ རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ལ་གསལ་ ལག་ཚུ་གསལ་ཚུ་འཐོབ་ནི་ནང་ རྒྱགས་རམ་འབདམ་ ཨིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ཚང་ཡོད་པ་སྟེ་ ཆ་འཛོག་འབད་མི་ཤེས་ཚད་རྒྱུང་མ་ གཅིག་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་གཞི་བཀོད་རིམ་པ་ལོན་པའི་ཚུ་ ཐོད་བཤེད་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ ཨིན། ཐོད་བཤེད་ནང་ ཤེས་ཚད་སྦྱོང་མི་དང་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཐོབ་ནི་དེ་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཚུ་ ལ་གསལ་སྟེ་ཚུ་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དོན་ཚན་ལྟ་པ། རང་ཚོ་ལ་ལྷ་བ་སྦྱང་།

༤.༡ བརྟུན་དོན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་ རོལ་ལོན་འབདམ་ཡིན། འདི་གིས་ སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་རོལ་འཛིན་དང་ རང་ཚོ་ལ་ལྷ་བ་སྦྱང་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་དང་ ལག་ཅུལ་སྦྱོང་བཅའ་ དེ་བཞིན་དུ་ བར་ཚོས་དང་ མི་སྡེའི་ཤེས་ཡོན་རྒྱ་གོང་ འཕེལ་བཏང་མ་ཡིན། ཤེས་ཡོན་སྦྱང་ནིའི་ འཇུག་སློའི་ལམ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་ རང་རྒྱུ་གོང་ འཕེལ། སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་སློབ་སྦྱོང་དང་ སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་རོལ་འཛིན་གསུམ་ཡིན།

འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་རྒྱ་ལུ་ རང་ཚོ་ལ་ལྷ་བ་སྦྱང་ལུ་སློབ་བསྐྱེད་ཐབས་སྒྲིག་ནིའི་འགན་ཁུར་ཕོག་པ་ ཡིན། ཤེས་ཡོན་འཇུག་སློའི་ལམ་གྱི་གྲངས་སུ་ ཤེས་ཚད་གོང་མ་ཐོབ་ནིའི་ཐབས་ལམ་སྟེ་ ཤེས་ཚད་ འོག་མ་བཟོ་བཀོད་འབད་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་རོལ་འཛིན་འབད་ནི་ དེ་ ལས་ ལྟ་བུ་བདེ་མཐུན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་ལུགས་རྒྱ་ཚུད་པ་ཡིན།

༤.༢ རང་ཚོ་ལ་ལྷ་བ་སྦྱང་གི་ལྷན་ཐབས་གཙོ་བོ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ རང་ཚོ་ལ་ལྷ་བ་སྦྱང་དེས་སུ་སྟེ་གྲུབ་རྒྱུ་གསལ་བཟོ་མ་ཡིན། ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ མི་སྡེ་དང་ སྡེ་རྩེ་ དེ་ལས་ ལྷན་ཁག་ནང་འཁོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སྟེལ་ ཁང་རྒྱ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལུ་འབད་ནི་ལུ་ སེམས་འཇུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ དམིགས་ བསལ་གྱིས་ སློབ་སྦྱོང་པ་རྒྱ་ལུ་ཁྱེད་ཐོན་སློབ་སྦྱོང་འབད་ནིའི་ཐོགས་རམ་གྱི་རིགས་ ཡིག་ཐོག་ལུ་ ཁ་གསལ་སྟེ་བཀོད་ཐོག་ལས་རྒྱབ་སྦྱོར་འབད་མ་ཡིན། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་རིམ་ འབྲེལ་བཤད་འབད་བའི་ཚོགས་དང་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་རྒྱ་ ཤེས་ཚད་དོ་མཉམ་འབད་ནི་ནང་ ཆེན་མོ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན། འདི་གིས་ གནས་རིམ་འདྲན་འདྲ་ཡོད་མི་དང་ ལས་སྟེ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ གནང་བ་གྲུབ་པའི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་རྒྱ་ གཙོ་གཙོ་མཚུངས་གཏན་འབེབས་ འབད་མ་ཡིན། དེ་སྟེ་འབད་དགོ་མི་དེ་ཡང་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ གནས་རིམ་གཙོ་གནང་ ལས་སྟེ་སོ་སོར་གྱིས་སློབ་མི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འོང་སྲིད་ནི་འདི་གིས་ཡིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱིས་ ཤེས་ཚད་ཚུ་གི་བར་ན་ འབྲེལ་བ་བཅོ་ཞིན་མ་ལས་ མི་ངོམ་རེ་
 རེའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ ལཱ་གཤམ་གི་གོ་སྐབས་དང་ སློབ་སྦྱོང་ཐབས་ལམ་ཚུ་ བན་
 རྟོན་འབད་ཐོག་ལས་ གོགས་རམ་འབདམ་ཨིན། ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱིས་ རྩོན་སྦྲུང་ཤེས་ཡོན་ངོས་
 འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ལཱ་གཤམ་གི་ཉམས་སྦྱོང་དང་ རྐྱེར་གྱི་
 སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལས་ ཐོབ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཚུལ་ཚུ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་གོ་
 རྐྱབས་བྱིན་མ་ཨིན།

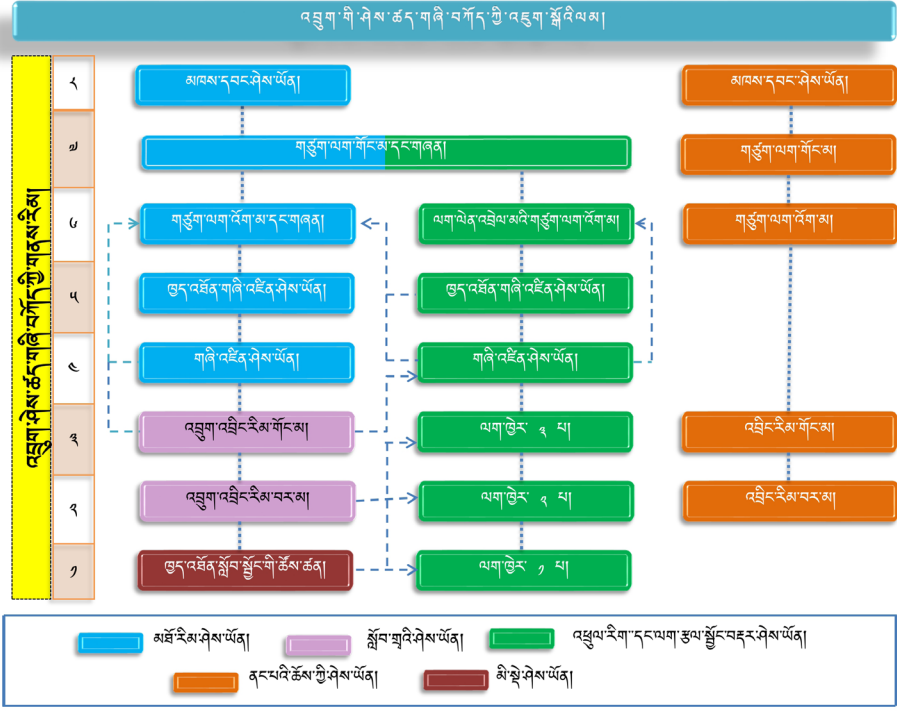
འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱིས་ ཤེས་ཚད་གོང་མ་འཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་
 ཚད་སློ་སོར་ཚུ་ རོས་ལེན་འབདམ་ཨིན། འདི་གིས་ རྩུན་མ་བཅོ་ཞིའི་རིགས་མར་ལབ་དང་ སློབ་
 སྦྱོང་གི་དུས་ཡུན་ཉུང་སྲུ་བཅོམ་ཨིན། འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་དང་ རིག་ཚུལ་ལེགས་
 ཤོམ་ཐོབ་འདོད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་དང་རིག་ཚུལ་གོང་འཕེལ་གཏང་བའི་ཁར་ གོ་
 གནས་ཡར་སེང་གི་དོན་ལུ་ ལཱ་གཤམ་གས་ཁོངས་ཀྱི་མཁོ་འདོད་དང་མཐུན་མ་སྟེ་ མི་ཚོ་ནང་ གོ་སྐབས་
 ལེགས་ཤོམ་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྩུགས་སྒྲུབ་ཡར་སེང་འབདམ་ཨིན།

༥.༡.༡ འབྲུག་སློའི་ལམ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ ལས་སྟེ་སོ་སོར་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཚུ་གི་བར་ན་འབྲེལ་
 བ་བཅོམ་ཞིན་མ་དང་ དགོས་མཁོ་དང་རྒྱབ་ཁུངས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ སློབ་སྦྱོང་པ་ཚུ་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གི་
 ཐབས་ལམ་གོ་ཡངས་སྲུ་སྟེ་བྱིན་མ་ཨིན། ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ སྤུས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་ལས་
 རྟེན་དང་ ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྟེན་བྱིན་མིའི་ལས་སྟེ་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་རྒྱ་ཚུངས་སྟེ་ འབད་
 བྱི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བྱིན་མ་ཨིན། འདི་གི་དམིགས་གཏང་ཡང་ རང་རྩོད་ལྟུབ་སྦྱང་འབད་བྱི་ལུ་ རྩུན་
 ཐབས་དང་ ཤེས་ཡོན་སྦྱང་ནིའི་ལུགས་སྟོལ་བརྟགས་ནི་འདི་ཨིན། གནང་བ་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ ཤེས་
 ཚད་ཚུ་གི་གྲངས་སྲུ་ ཤེས་ཡོན་འབྲུག་སློའི་ལམ་དང་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་སློ་སོར་ དེལས་
 རྩོན་སྦྲུང་ཤེས་ཡོན་ངོས་འཛིན་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་གིས་ རང་ཚོ་ལ་ལྷན་སྦྲུང་ལུ་ སེམས་འཁྲུག་སྤྱོད་བཅུག་པ་ཡིན་མ་
ལས་ འཇུག་སློའི་ལམ་ཚུ་ཡང་ ལོང་འོག་རིམ་པ་སླེ་གནས་དགོ་པའི་ངེས་པ་མེད། གཤམ་འཁོད་
ཐིག་ཁྲམ་ནང་ཡོད་པའི་འཇུག་སློའི་ལམ་གྱི་བཀོད་རིམ་འདི་ བརྟམ་ཚུན་ཚམ་ཡིན།

ཐིག་ཁྲམ་ , ས། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་ཚུའི་འཇུག་སློའི་ལམ

༥.༢.༢ སློབ་ཚད་སློབ་སྦྱོང་།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་གྱིས་ ཤེས་ཚད་ལེ་ལོ་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཉུང་
 འོས་གྱི་ བྱང་ས་གཞུག་ཚད་གཞི་ཚུ་ཕྱིན་མ་ཡིན། དེ་འབད་མ་དང་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བཞུག་པའི་ སློབ་
 སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཚུ་ དེའི་གྲངས་སུ་ཚུང་དེ་མེད། སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཚུ་ཡང་ ལུགས་
 མཐུན་ཤེས་ཡོན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ དེ་ལས་ སློབ་སྦྱོང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལས་ཐོབ་ཚུགས།

སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་སློབ་མོར་འདི་གིས་ མི་ངོམ་ག་ཅིག་ལུ་ ལྷབས་ཐོབ་ག་ཅིག་ནང་ཐོབ་པའི་
སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་དེ་ ལྷབས་ཐོབ་སོ་སོར་ཅིག་ནང་ རོས་ལེན་དང་བརྩི་ཁུངས་ཡོད་པ་
བཟོས་ཨིན། དེམ་ཚད་སློབ་གྲི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཚུ་ ཤེས་ཚད་གཞན་ཅིག་གི་ སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་འབྲས་
དང་མཐུན་མ་སླེ་ ཆ་འཛིག་འབད་ཞིན་མ་ལས་ སློབ་སྦྱོང་པ་འདི་ལུ་ ཆ་ཤས་དེ་ ཤེས་ཚད་གཞན་མི་
ནང་ལྷབ་མ་དགོ་བ་བཟོས་ཨིན། འདི་གིས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆ་ཤས་དང་ ཤེས་ཚད་འཐོབ་ནིའི་ དུས་ལུན་
མར་ཕབ་འབད་མ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གངས་རྩིས་དང་ ཐོ་བཀོད་བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་
སློབ་མོར་ལམ་ལུགས་ གོ་ཡངས་སུ་སླེ་ཐོབ་ཐངས་ཡོད། འདི་གི་གངས་རྩིས་ ཤེས་ཚད་བཟོ་བཀོད་ནང་གི་
སློབ་སྦྱོང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་སློབ་མོར་གྱི་ཁ་གསལ་དང་ ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བཟུང་བྱིན་ས་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱ་རིམ་ཚུ་ཡོད།

༥.༡.༣ སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་ངོས་འཛིན།

སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་ངོས་འཛིན་ཟེར་མི་འདི་ སྤར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཤེས་བྱ་ རིག་རྩལ་ བསམ་སྦྱོང་དང་
ལག་ལེན་ཚུ་ གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དེ་ཕྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ རོས་འཛིན་འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་ཚན་
གྱི་བྱ་རིམ་ཅིག་ཨིན། འདི་ཡང་ ཡུལ་དང་དུས་ལུན་ལུ་མ་ལྟོས་པར་ སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་བཀོད་
དེ་ཡོད་མི་ལས་ ག་དེམ་ཅིག་གྲུབ་ཚུགས་ཅིག་ ཤེས་ནིའི་དོན་ལུ་དང་ དེ་དང་བསྟུན་ རོ་སྦྱོང་འབད་
ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན།

སློབ་སྦྱང་ཤེས་ཡོན་ངོས་འཛིན་འདི་གིས་ མི་ངོམ་ག་ཅིག་ལུ་ ཤེས་ཚད་ནང་འཇུག་ཞུགས་ཀྱི་གོ་ལྷབས་
དང་ རྩོགས་གྲུབ་ཚང་བའི་ ལྷོག་མཐུན་ཤེས་ཚད་ཐོབ་ནི་ནང་ལྷན་ཐབས་འབད་མ་ཨིན་མ་དང་ འདི་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལཱ་གཞི་ག་དང་ རང་རྩོལ་ལྷབ་སྦྱང་ དེ་ལས་མི་སླེ་ཁོངས་གཏོགས་དང་ རང་གི་ལྷན་ཚོས་
ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་མ་ཨིན།

དོན་ཚན་དྲུག་པ། རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་གྱི་རིམ་ལུགས།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞག་འདི་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་ཐབས་རིག་ཚུ་
གིས་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་མ་ཨིན།

༤.༡ སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་གྱི་ཐབས་རིག་བཟུང་དོན།

སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་གྱིས་ ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་གཙོ་བོ་བརྟོན་མ་ཨིན། ལས་སྡེ་དེ་དེ་གི་
དོན་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་གྱི་ཐབས་རིག་ཚུ་འཛིན་སྐྱོང་
འབད་མ་ཨིན།

༡. ཚོགས་སྡེ་སོ་སོའི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་ འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་འཛིན་དབང་འཛིན་
གི་འགན་ཁུར་ཨིན།
༢. སློབ་གྲྭ་ཚུ་ འབྲུག་གི་སློབ་གྲྭའི་ཚོས་རྒྱལ་ཤེས་དང་བརྟུག་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ་དང་ ཤེས་རིག་ལྷ་རྟེན་སྡེ་
ཚན་ དེ་ལས་ སློབ་གྲྭའི་ཅ་གཞུང་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་ཁུར་ཨིན།
༣. མི་སྡེ་ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ བྱ་རིམ་འགོ་འདྲེན་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་ཁུར་ཨིན།
༤. ཚོས་སྡེ་གི་རིགས་ཚུ་ གཞུང་གྲྭ་ཚང་དང་ཚོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཨིན།

ནང་འཁོད་ཤེས་ཚད་དང་ སྐྱོང་བརྟུན་སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་འདི་ ཤེས་ཚད་སྐྱོད་མི་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཚ་
རའི་འགན་ཁུར་ཨིན།

༤.༢ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཕྱི་འདོམས་སྤྱི་ཚོལ་ཚད་ཁུངས་ལེན་ཐབས་རིག།

འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་འཛིན་དབང་འཛིན་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞག་ནང་ཡོད་པའི་
ཤེས་ཚད་ཚུ་གི་སྤྱི་ཚོལ་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་འགན་ཁུར་འབག་མི་ དབང་འཛིན་མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཨིན།
དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐབས་ལམ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་

༡. ཤེས་ཚད་ལག་ཆེན་ཨིན་མ་ རེས་བརྟན་བཟོ་ནི།
༢. ཤེས་ཚད་ཀྱི་བཀོད་རིས་དང་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་མཐུན་མ་བཟོ་ནི།
༣. ཐབས་ལམ་དང་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ སློ་སོར་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི།
༤. ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་འདས་ དེ་ལས་ ལུགས་ཡངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་རོས་འཛིན་འབད་ནི།
༥. འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་ཐོ་དེབ་རྒྱུན་སྦྱོང་འབད་ནི།

༤.༣ སྤེལ་ཁང་དང་ཚོས་ཚན་གྱི་ཕྱི་རྒྱུས་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་ཐབས་རིག་།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཤེས་ཚད་སློབ་མི་ཚུ་ ཆ་འཛོག་དང་གཞི་བརྩུགས་འབད་ནི་འགན་ཁུར་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་ཚུ་ལུ་ཐོག་པ་ཨིན། ལྷན་ཁག་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དགོས་མཁོ་མེད་པ་ ད་ དབང་ལུས་ལྷན་པའི་དབང་འཛིན་ཚུ་གི་ལམ་སྟོན་དང་བསྟུན་ ཤེས་ཚད་སློབ་མི་འཕེལ་སྤེལ་གྱི་ སློ་ བསྐྱམ་ཚོགས།

རྒྱུས་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་འགན་ཁུར་ཐོག་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བཟང་ དེ་ལས་ ཤེས་ཚད་ཅིག་ཐོབ་ནི་འདི་སློབ་སྦྱོང་རིམ་པ་ཚུ་ རྒྱུས་ཚད་ཡོད་པ་བཟོ་མ་ཨིན།

༡. མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་རྒྱུས་ཚད་ཚོགས་སྡེ་གིས་ ཤེས་ཚད་བཀོད་ རིམ་དང་ ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལྷ་རྟོག་འབད་བའི་ཁར་ ཤེས་ཚད་སློབ་མི་དང་ སློབ་སྦྱོང་ གི་རིམ་པ་ཚུ་བཀོད་པ་ཨིན།
༢. ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་བསལ་ས་ཁོངས་ དཔེར་ན་ གསོ་བ་རིག་པ་བརྒྱུག་ཅིག་ལུ་ འབྲུག་ཤེས་ ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཁྱད་རིག་སོ་སོ་འདི་ཚོགས་སྡེ་གི་ཁྱད་ཚོས་ཚུ་ བསྟུ་ ཞིན་མ་ལས་ ཤེས་ཚད་དང་ དེ་མཐུན་གྱི་ སློབ་སྦྱོང་རིམ་པ་ཚུ་ རྒྱུས་ཚད་ཡོད་པ་བཟོ་ཞིན་མ་ ལས་ གནས་ཚད་དང་མཐུན་པའི་ ཤེས་ཚད་བྱིན་ནི། དཔེར་ན་ གསོ་བ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ ཚོགས་སྡེ་གིས་ གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ ཁྱད་ཚད་དང་ལྷན་མ་སྟེ་བཟོ་ནི།

3. བཟོ་རིག་དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བཟུང་གི་དོན་ལུ་ བཟོ་རིག་དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ ཡོན་སྤུས་ཚད་ཚོགས་སྡེ་གིས་ཤེས་ཚད་བཀོད་རིས་དང་ ཡར་རྒྱས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ ལྷ་རྟོག་ འབད་བའི་ཁར་ ཤེས་ཚད་སྦྱོང་མི་དང་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཚུ་བཀོད་པ་ཨིན།

དེ་ཁར་ ད་སྟོ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་དབང་ཚད་ཅན་གྱི་ལས་སྡེ་ཚུ་ཡང་

1. བྱང་པའི་ཚོས་སྡེ་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན་གྱི་འོག་ལུ་ ཚོགས་སྡེ་མེད་པ་ལས་ ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤུས་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་འགན་ཁུར་འདི་ གཞུང་གྲུ་ཚད་དང་ ཚོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕོག། འགན་ཁུར་གྱི་གྲངས་སུ་ བྱང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ ས་ཁོངས་གཞི་ བཅུགས་འབད་ནི་དང་ ཤེས་ཚད་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་བཟོ་ནི་ཡང་ཚུད་པ་ཨིན།

2. མི་སྡེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ མི་སྡེ་སློབ་སྦྱོང་ལྟེ་བ་གཞི་བཅུགས་གྱི་ ལཱ་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ སློབ་སྦྱོང་མཚུགས་པ་བསྟུ་གི་རིང་ མི་སྡེ་སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་སྦྱོང་ནི་གི་ འགན་ཁུར་འདི་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་འགོ་འདྲེན་སྡེ་ཚན་ལུ་ཕོག།

3. སློབ་གྲའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཡོན་ལྷ་རྟོག་སྡེ་ཚན་གྱིས་ སློབ་གྲུ་ཚུ་གིས་ རང་སོའི་སློབ་ སྦྱོང་གི་རིམ་པ་དབྱེ་ཞིབ་ འབད་དང་མ་འབད་ལྷ་རྟོག་འབད་ནི། འབྲུག་གི་སློབ་གྲའི་ཚོས་རྒྱལ་གས་ དང་བཟླ་ག་ཞིབ་ཚོགས་སྡེ་གིས་ སློབ་སྤུག་གི་གནས་ཚད་དང་མཐུན་པའི་ སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་ འབྲས་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་ཨིན།

6.6 བྱང་པའི་སྤུས་ཚད་ཁས་ལེན་དང་རྒྱ་སྦྱོང་།

ལག་སྦྱོང་ལས་སྡེ་ཚུ་དང་ ཤེས་ཚད་སྦྱོང་མི་ཚུ་ལུ་ བྱང་པའི་སྤུས་ཚད་ཁས་ལེན་གྱི་འགན་ཁུར་ཕོག་པ་ ཨིན།

བྱང་པའི་སྤུས་ཚད་ཁས་ལེན་དང་རྒྱ་སྦྱོང་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཚུ་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟོན་མ་ཨིན།

1. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕལ་དང་ གསར་འཛོན་གྱི་མཁོ་འདོད་དང་འཕྲིལ་བའི་ ཤེས་ཚད་དང་ཚ་གཞུང་ གསར་བཟོ་དང་བཀོད་རིས་བཟོ་མ་ཨིན།

2. འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཅིག་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ལྡན་པའི་ ཚོས་ཚན་བཟོ་ནི།
3. སློབ་སློན་དང་ ལྷན་སྐྱུང་ དེ་ལས་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་ལག་ ལེན་འཐབ་ནི།
4. ཤེས་ཚད་རེ་རེ་གིས་ མཁོ་འདོད་བཀོད་དོ་བཟུམ་གྱི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ནི།
5. ཤེས་ཡོན་མཐར་འཁྲུལ་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ལམ་སློལ་དང་བསམ་སྦྱོང་གོང་འཕེལ་ལུ་གཙོ་བོར་བཏོན་ བྱི།
6. འགན་འཁུལ་ལུ་བཙི་མཐོང་བསྐྱེད་ནི་དང་ རང་དབང་ཐོག་ལས་ལཱ་འབད་ཚུགས་པའི་སེལ་ཁོངས་བཟོ་ བྱི།

6.4 ཕྱི་མཐུན་འབྲེལ།

ཕྱི་མཐུན་འབྲེལ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་དམིགས་གཏང་ཚུ་ རྒྱ་ཆེན་སྤེལ་བསྐྱུབ་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཡོན་ ཀྱི་སྤྱི་ཚད་དང་ སྦྱོང་བརྗེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནིའི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཡིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་རིམ་ཚུ་ གིས་ ཤེས་ཚད་དང་སྦྱོང་བརྗེ་སྦྱོང་མི་ནང་ བན་ཚུན་ ཀྱི་རྒྱུར་ལས་ཤེས་ནི་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཡར་ རྒྱས་གཏང་ཚུགས་ནི་དང་ སློབ་སྦྱོང་བ་དང་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ སར་ཚུར་སློབ་སྦྱོང་དང་ སྦྱོང་བརྗེ་ཚུ་ གི་དོན་ལུ་ འགྲུལ་བསྐྱོད་འབད་ནི་ལུ་ཡང་ཕན་ཐོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཁར་ ཤེས་ཚད་དང་སྦྱོང་ བརྗེ་སྦྱོང་ནི་དང་ སྤྱི་ཚད་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་འདི་གིས་ འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚུ་ནང་ ཤེས་ཡོན་ དང་སྦྱོང་བརྗེ་གོང་འཕེལ་གཏང་མ་ཡིན། འདི་གི་གངས་སུ་ ཤེས་ཚད་དང་སྦྱོང་བརྗེ་གི་རིགས་ དེང་ སང་གི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་ཁར་ འཛམ་གླིང་ཡར་རྒྱས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ དེ་ལས་ ལཱ་གཞི་ག་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ གཏོང་ལེན་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡུན་བརྟན་ དང་ལམ་ལུགས་ཅན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད།

གཤམ་འཁོད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་གིས་ ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྗེ་གི་སྤྱི་ཚད་ ཡར་རྒྱས་གཏང་ཚུགས།

༡. རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་ མཐུན་འབྲེལ་ཡར་རྒྱས་ དེ་ལས་ ལྷོ་གས་གྲུབ་གོང་འཕེལ།
༢. ཅུ་གཞུང་དང་ རོས་ལེན་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཁར་ཡར་རྒྱས།
༣. ་ཤེས་ཡོན་མཐར་འཁྲུལ་མི་ཡོངས་ལུ་ ལཱ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་ལེགས་ཤོམ།
༤. རྒྱལ་སྤྱིའི་གོ་བདེ་ ཡར་སེང་དང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ཀྱི་ ཉམས་ལྷོང་འཕྲོག་ཅི།
༥. རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་ལུགས་དང་བསྐྱུན་པའི་ ་ཤེས་ཡོན་སྤུས་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི་བཟོ་ནི།

ཚོག་དོན་འགྲེལ་བཤད།

ཤེས་ཚད་ཆ་འཛོལ་ཟེར་མི་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཤེས་ཚད་འདི་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་
གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཁྱད་ཚད་དང་ ཡང་ན་ དབང་འཛིན་སོ་སོར་གྱིས་གནས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་ལས་
ངོས་འཛིན་འབད་དེ་གནང་བ་གྲོལ་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན།

གནང་བ་ལྷན་ཡོད་པའི་སློབ་ལས་ ཚོགས་སྡེ་རང་རང་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་བསྟུན་ཏེ་
དབང་འཛིན་ཅིག་གིས་ གནང་བ་ལྷན་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན། འདི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་
བཀོད་ཀྱིས་ ངོས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་སློབ་མིའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཚུ་སློབ་པ་ཨིན།

ངོས་འཛིན་གནང་མི་འདུས་ཚོགས་འདི་གིས་ མི་ངོམ་ཅིག་གི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལྷན་འབྲེལ་ ། ཤེས་བྱ་
རིག་ཚུལ་ བསམ་སློབ་ ལག་ལེན་ ། དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་ཤུལ་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་ངོས་འཛིན་གྱི་
ཤེས་ཚད་ ། རྒྱལ་གྲུང་ གཞུག་ལག་འོག་མ་ ཡང་ན་མིང་གནས་ཚུ་ ། གནང་མ་ཨིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཚུ་ འགྲེལ་
བཤད་རྒྱབ་སྟེ གཅིག་སློབ་བཟོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་བཀོད་ཅིག་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ངོས་
ལེན་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆས་ཅིག་སྡེ་རྟེན་གཞི་ཚུད་ཚར་མི་ཅིག་ཨིནམ་ལས་བརྟེན་ འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་
གཞི་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཚད་ཐད་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་ལུགས་དང་བསྟུན་ཏེ་ ཚད་གཞི་ལྡན་སྡེ་བཟོ་སྟེ་
ཡོད།

མི་སྡེའི་ཤེས་ཡོན་འདི་ མི་སྡེ་ནང་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་ མི་ཚེའི་གནས་སྤངས་ཡར་རྒྱས་གཏང་ཅི་དང་ ལ་
སློང་ཤེས་ཡོན་དང་ སྦྱོང་བཟུར་ ། རྒྱལ་ཡོངས་ ལུགས་ཡངས་དང་ འཕྲོ་མཐུད་ཤེས་ཡོན་ ། བར་
འཇུལ་ལུགས་འབད་ཅིའི་དོན་ལུ་ རང་ཚུའི་ལྷན་སྦྱོང་འབད་ཅིའི་གོ་སྐབས་ཅིག་ཨིན།

ཤེས་ཚད་དོ་མཉམ་འདི་ ཤེས་ཚད་གཅིག་ ཤེས་ཚད་གཞན་དང་གཅིག་ཁར་དོ་མཉམ་འབད་དེ་ ལས་
སྡེ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ ལུང་ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚད་ནང་ཐོབ་པའི་ ཤེས་ཚད་གཉིས་ཀྱི་བར་

ན་ ། ཉེ་ཤོས་པ་ གནས་རིམ་ སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ སློབ་སྦྱང་གྲུབ་འབྲས་
སྤྲུལ་ཚད་ཁས་ལེན་ ། ག་དེ་སླེ་ཡོད་ག་ཤེས་ནི།

ལྷོགས་གྲུབ་འདི་ ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་དང་བསམ་སྦྱོར་ཚུ་ ལཱ་འབད་སའི་གནས་སྤངས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་
ལག་ལེན་འབྲུག་ཚུགས་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན།

དབང་ལུས་ལྷན་པའི་དབང་འཛིན་འདི་ ཕྱི་ནང་གི་སྤྲུལ་ཚད་ཁས་ལེན་ཚུ་འབད་ཚུགས་ནི་དང་ ཆ་འཛོག་
གྲུབ་ནི་གི་འགན་ཁུར་འབག་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན།

ཤེས་ཚད་ཀྱི་ག་ཆས་ཚུ་ ལས་ཚན་ སློབ་ཚན་ སྦྱང་ཚན་ ལྷོགས་གྲུབ་དང་ཚད་གཞི་ཚུ་ལུ་གོམ་ཨིན།
འདི་ཚུ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ ཆ་གས་རྒྱུང་ཤོས་ཨིནམ་དང་ མི་ངོམ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སླེ་དབྱེ་ཞིབ་དང་ཆ་འཛོག་
འབད་ཚུགས།

སློབ་ཚད་འདི་ སློབ་སྦྱང་གི་གྲུབ་འབྲས་མཐར་འཁྲུལ་ནི་འདོན་ལུ་ སྤོམ་ལས་བཏོན་ཡོད་པའི་སློབ་སྦྱང་
གི་དུས་ལུན་གྱི་ གཞིར་བཞག་ཐོག་ལས་ སློབ་སྦྱང་གི་ཚད་གཞི་བདེ་སྤོམ་འབད་བའི་ གྲངས་ཀྱི་
འཇལ་ཚད་ཅིག་ཨིན། སློབ་སྦྱང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་, དང་ དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་ ༡༠ འབྲུག་འབྲུག་ཨིན།

སློབ་ཚད་སློ་སོར་འདི་ མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ ལྷོགས་ཐོབ་གཅིག་ནང་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ སློབ་སྦྱང་འབད་
བའི་སློབ་ཚད་ཚུ་ ལྷོགས་ཐོབ་གཞན་གྱི་ཤེས་ཚད་ནང་ ཆ་འཛོག་དང་ངོས་ལེན་འབད་བའི་བྱ་རིམ་ཅིག་
ཨིན།

ལུགས་མཐུན་ལྷན་སྦྲུང་འདི་ རིམ་རྒྱིག་དང་ གཞི་བཞུགས་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ ། ཉེ་ཤོས་གྲུབ་དང་ སྤོམ་
ཁང་ ལཱ་གཞིགས་ཁོངས་ ། ཅན་ལུ་འབད་མ་ཨིནམ་དང་ དེ་ཡང་ སློབ་སྦྱང་ ། ཉེ་ཤོས་གསལ་ལུ་
དུས་ཚོད་ མཐུན་སྦྱོར་ཚུ་གི་ཐང་ཁང་ ། ཟེར་གསལ་ཉོག་ཉོ་སླེ་ བཞུགས་ཡོད་པ་དང་ འདི་ལུ་བརྟེན་ རོ་
སྦྱོར་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཨིན།

མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་འདི་ དབང་འཛིན་ཚུ་གིས་ ངོས་ལེན་འབད་བའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཡོད་
པའི་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱང་སའི་ མངའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གིས་གནང་མི་ སློབ་
སློང་གི་རིགས་ཚུ་ལུ་གོམ་ཨིན།

ལུགས་ཡངས་ལྟ་བུ་སྤྱང་འདི་ ཉིན་བརྟམ་གྱི་ལཱ་དང་ བཟའ་ཚང་ དེ་ལས་ ཅུས་ཚོད་སྟབས་བདེ་མ་སྤུང་
ལུ་བརྟེན་ སྤྱང་ཡོད་པའི་སློབ་སློང་གི་རིགས་ཚུ་ལུ་གོམ་ཨིན། དེ་ཡང་ དམིགས་ལུལ་དང་ཅུས་ལུན་ དེ་
ལས་ སློབ་སློང་མོགས་རམ་གྱི་ཐང་ཁར་ རིམ་སྒྲིག་དང་གཞི་བཞོན་ཚུ་མེད། ལུགས་ཡངས་སློབ་སློང་
འདི་ མང་ཤོས་སློབ་སློང་པའི་ངོས་ནས་ ཚད་དུ་གཉེར་བའི་སློབ་སློང་ཅིག་མེན།

སློབ་སློན་ཅུས་ལུན་འདི་ སློབ་གྲ་དང་མི་སྡེ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཚུ་ནང་ ཤེས་ཚད་ཅིག་ཐོབ་ནི་གི་
སློབ་སློང་རིམ་པ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ ཅུས་ཚོད་གྱི་ཐིག་ཁྲམ་ཚུ་ ལ་གསལ་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ལག་
ལེན་འབབ་ཨིན།

སློབ་སློང་སྤྱོད་འབྲས་ཚུ་ཡང་ སློབ་སྤྲུག་ཚུ་གིས་ ག་ཅི་ཤེས་དགོ་པ་ཨིན་ན་དང་ ཉ་གོ་དགོ་པ་ཨིན་
ན་ དེ་ལས་ སློབ་སློང་གི་རིམ་པ་ཅིག་ མཚུག་བསྟུ་བའི་ལུལ་ལུ་ ག་ཅི་འབད་དགོ་པ་ཨིན་ན་ཚུ་ ལ་
གསལ་རྒྱབ་མིའི་བརྐྱེད་དོན་ཅིག་ཨིན། ཤེས་ཚད་སྤྱོད་འབྲས་ཚུ་ཡང་ གནས་ཚད་དང་སྤྱོད་ཚད་ དེ་
ལས་ སློབ་སློན་དང་སློབ་སློང་གི་དོན་ལུ་ ཅ་གཞུང་གོང་འཕེལ་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཞིའི་ཐབས་ལམ་ དེ་
བཟུམ་སྡེ་ སློབ་སློང་འབད་བའི་སློབ་ཚད་ཁས་ལེན་དང་ སློབ་སྤྲུག་དབྱེ་ཞིབ་སོགས་གྱི་དོན་ལུ་ཁུངས་
གཏུགས་ས་ཅིག་ཨིན།

གནས་རིམ་འགྲེལ་ཚིག་ཚུ་ གནས་རིམ་རེ་རེ་བཞིན་ལུ་དགོ་པའི་ ཤེས་བྱ་དང་ རིག་ཅུལ་ བསམ་
སློབ་དང་ ལག་ལེན་ཚུ་ འགྲེལ་བཤད་རྒྱབ་ཡོད་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན། དེ་གིས་ གནས་རིམ་གོང་
འོག་དང་མཐོ་དམན་ཚུ་གི་བར་ན་ དབྱེ་བ་སྡེ་ཚུ་གསལ་ཨིན།

རང་རྩོལ་ལྟ་བུ་སྤྱང་ཟེར་མི་འདི་ རང་དོན་དང་ ཁུང་རིག་ལཱ་གི་དོན་ལུ་ རང་གི་སློབ་འཛིན་གསལ་ ཅུས་
རྒྱན་དུ་ ཤེས་བྱ་དང་རིག་ཅུལ་ དང་ལག་ལེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྲུག་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ལུ་ ལྟ་བུ་སྤྱང་འབད་
མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན།

ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཟེར་མི་འདི་ སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ རང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་
ནང་འཁོད་ རང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་དང་ ཡར་རྒྱས་གཏང་སའི་ལྟེ་བ་ཅིག་ཡིན། རང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་གྱིས་
ཤེས་བྱ་དང་རིག་ཅུལ་ བསམ་སྦྱོང་དང་ ལག་ལེན་ཚུ་ བརྗེས་ཐབས་ལམ་མ་འདུལ་གི་ཐོག་ལས་
གནང་མ་ཡིན། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ གཞུང་དང་ མི་སྡེ་ གཞི་ཚོགས་ རྐྱེན་གྱི་ཚོས་སྡེ་མང་
རབས་ཅིག་ཡོད་པ་དང་ ཚོས་སྡེ་རེ་རེ་ལུ་ རང་རང་སོ་སོའི་འཛིན་སྦྱོང་གི་ལམ་ལུགས་རེ་ཡོད།

ལུགས་འདས་ལྟ་བུ་སྦྱང་ཟེར་མི་འདི་ འཆར་གཞིའི་ལས་སྒྲ་ནང་ཚུད་དེ་ཡོད་རུང་ ཁ་གསལ་སྤེ་སློབ་སྦྱོང་
། དམིགས་ལུལ་ ཏུས་ལུན་དང་རྒྱུབ་སྦྱོར་གྱི་ཐད་ཁར་། ཟེར་མིང་བཏགས་ཏེ་མེད་པའི་ སློབ་སྦྱོང་
གི་གཞི་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་པའི་ངོས་ནས་ རྒྱིག་དང་མ་མཐུན་པའི་སློབ་སྦྱོང་ཅིག་ཡིན།

བསམ་ཚད་སློབ་སྦྱོང་ཏུས་ལུན་ནང་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་ ལེགས་སྦྱར་དང་སློབ་སྦྱོན་ གོས་
འཛོམས་དང་ཞིབ་འཚོལ་ སྦྱང་ལུ་དང་ལས་འགུལ་ ཅེད་སྦྱང་ལས་རིམ་དང་ རྒྱང་བསྐྱུགས་སྦྱོང་ལུ་
འགྲུལ་ལུ་དང་སྦྱང་ལུ་ དེ་ལས་ དབྱེ་ཞིབ་ག་རྒྱིག་འབད་ནི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ སློབ་སྦྱོང་དང་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་
བྱ་རིམ་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད།

སློབ་ཚན་འདི་ ཤེས་ཚད་ཅིག་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལུངས་གསལ་ཅན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་ནིའི་ཆ་འཛོགས་གྲུབ་
པའི་ སློབ་སྦྱོང་གི་ཚོས་ཚན་ཡིན།

སྲེལ་ཁང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ ལས་སྡེ་སོ་སོར་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ ལྟེ་བ་དང་སློབ་གྲྭ་ མཐོ་རིམ་
སློབ་གྲྭ་དང་ སྲེལ་ཁང་ དེ་ལས་ གཞུག་ལག་སློབ་སྡེ་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

ཤེས་ཚད་ཟེར་མི་འདི་ ཤེས་ཚད་བྱིན་མི་འདུས་ཚོགས་ཅིག་གིས་ མི་ངོམ་གང་རུང་ཅིག་ སློབ་སྦྱོང་
གྲུབ་འབྲས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ མི་ངོམ་དེ་གིས་ སློབ་སྦྱོང་གྲུབ་འབྲས་
ཚུ་ དམོས་མཁོའི་གནས་ཚད་ཁར་བསྐྱབས་ཚུགས་ཅི་ཟེར་ གཞུང་འབྲེལ་དུ་སྦྱབ་སྦྱང་ངོས་འཛིན་འབད་
མི་ཅིག་ལུ་སྐྱབ་ཡིན། དེ་ཡང་ ལག་ཁྱེར་གྱི་རིགས་དང་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན་ གཞུག་ལག་འོག་མ་
ཡང་ན་ མཚན་གནས་གཞན་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ གཞུང་འབྲེལ་དུ་ངོས་འཛིན་འབད་མ་ཡིན། གཞུག་སྦྱོང་

ལས་སྡེ་ལག་དང་ ཤེས་རིག་དང་སྦྱོང་བརྗེས་ཀྱི་ལས་སྡེ་རྒྱ་ནང་ཡང་ མི་ངོམ་རང་སོའི་སྦྱོང་སྦྱོང་གྲུབ་
འབྲས་རྒྱ་རོམ་ལེན་འབདམ་ཨིན།

སྦྱོང་སྦྱོང་ཤེས་ཡོན་རོམ་འཛིན་ཟེར་མི་འདི་ སྲུང་གི་སྦྱོང་སྦྱོང་གི་ཤེས་བྱ་ རིག་ཅུལ་ བསམ་སྦྱོང་དང་
ལག་ལེན་རྒྱ་ གནས་ཚད་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ རོམ་འཛིན་འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་ཅན་
གི་བྱ་རིམ་ཅིག་ཨིན། འདི་ཡང་ ཡུལ་དང་དུས་ལུན་ལུ་མ་ལྟོས་པར་ སྦྱོང་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་བཞེད་
དེ་ཡོད་མི་ལས་ ག་དེམ་ཅིག་བསྐྱབས་ཅི་ག་ ཤེས་ནིའི་དོན་ལུ་དང་ དེ་དང་བསྐྱབས་ རོ་སྦྱོང་འབད་ནིའི་
དོན་ལུ་ཨིན།

སྦྱོང་སྦྱོང་ཤེས་ཡོན་རོམ་འཛིན་འདི་གིས་ མི་ངོམ་ཅིག་ལུ་ ཤེས་ཚད་ནང་འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་
དང་ ལྷོགས་གྲུབ་ཚང་བའི་ སྒྲིག་མཐུན་ཤེས་ཚད་ཐོབ་ནི་ནང་ལྷན་ཐབས་འབདམ་ཨིནམ་དང་ འདི་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལཱ་གཞི་ག་དང་ རང་རྩོལ་ལྷན་སྦྱང་ དེ་ལས་མི་སྡེ་ཁོངས་གཏོགས་དང་ རང་གི་ཁྱད་ཚོས་
རྒྱ་ བོང་འཕེལ་གཏང་མ་ཨིན།

བཟོ་རིག་དང་འཕུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྗེས་ཟེར་མི་འདི་ མི་ངོམ་རང་སོའི་མཁོ་འདོད་དང་ ཡང་
ན་ ལཱ་གཞི་ག་ས་ཁོངས་ནང་མཁོ་བའི་ ལྷོགས་གྲུབ་རྒྱ་སྦྱོང་ནིའི་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ ཤེས་ཡོན་
དང་སྦྱོང་བརྗེས་ཕྱིན་མི་ཅིག་ལུ་གོམ་ཨིན།

བྱུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་།

ཨེ་ཨེས་ཨི་ཨི་ཨེན། ལྷུང་ཆེན་ཡིག་ཚང་། ། ༡༠༡༥ ། ཨེ་ཨེས་ཨི་ཨི་ཨེན་ ལྷུང་ས་གཏུགས་ཤེས་ཚད་
གཞི་བཀོད། (link)

ལྷུས་ཏེ་ལི་ཡན་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཚོགས་སྡེ། ། ༡༠༡༦ ། ལྷུས་ཏེ་ལི་ཡན་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད།
(link)

འབྲུག་རྩོམ་འཛིན་ཚོགས་སྡེ་ ། ༡༠༡༧ ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད། (link)

ཡུ་རོ་བོན་ལག་རྩལ་སྦྱོང་བརྗེས་གོང་འཕེལ་སྡེ་བ། ། སི་ཨི་ཤི་ཨི་ཨེམ་ཨོ་ཕི་ ། ༡༠༡༨ །

ཚོགས་འདུ་འགྲེལ་བཤད། ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བརྗེས་སྤུས་ཚད། ཡུ་རོ་བོན་རྩལ་ཚོགས། ལག་སམ་བརྗེས།

ཡུ་རོ་བོན་རྩལ་ཚོགས། ། ༡༠༡༩ ། ཡུ་རོ་བོན་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད། (link)

ཞི་འཇུག་ལེན་ཏེ་གཞུང་། ། ༡༠༢༠ ། ཞི་འཇུག་ལེན་ཏེ་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད། (link)

མ་ལེ་ཤི་ཡ་ཤེས་ཚད་ལས་སྡེ་། ༡༠༢༡ ། མ་ལེ་ཤི་ཡ་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད། (link)

སྤུས་ཚད་ལས་ལེན་ལས་སྡེ། ༡༠༢༢ ། ཡུ་ཀེ་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤུས་ཚད་གསལ་བཤད་ཚོགས། (link)

། ༡༠༢༣ ། རོ་ལི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད།

གཞུང་གི་ལག་གནང་བྱིན་རློན་ཚོགས། ། ༡༠༢༤ ། སི་རི་ལང་ཀ་ ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད།(link)

ཟུར་སྐྱུགས། འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱི་ཤེས་ཚད་མཚན་གནས།

ཤེས་ཚད་ཀྱི་མཚན་གནས།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་ཚུ་གེ་ར་ བཀའ་ཁམ་འཁོད་ཀྱི་མཚན་གནས་
བཏགས་ཚུལ་ལུ་གནས་དགོ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ནང་ ཚུད་དེ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཚད་ཚུ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གི་སྤྱི་མཚན་གྱི་
འགོ་བརྩུགས་པ་ཡིན་པ་དང་ དེ་གི་ཤུལ་ལས་ ས་ཁོངས་དང་སྤྱིག་གཞི་གཙོ་བོ་ རོས་འཛིན་འབད་བའི་
མཚན་གནས་ཀྱི་ཚོག་གིས་མཇུག་བསྐྱུལ་ཡིན། ཚོས་ཚན་གྱི་རིགས་ཚུ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཤུལ་མ་ གུག་
ཤད་ནང་བརྩུགས་འདི་ཡོད།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱིས་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་མཚན་གནས་ཚུ་ཡང་།

༡. གཞུང་དོན་རིག་པའི་མཁས་དབང་ / ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ མཁས་དབང་།
༢. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་གོང་མ།
༣. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་མཐོ་རིམ་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
༤. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་མཐོ་རིམ་ལག་ཁྲེད།
༥. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་གཞི་མཚོག
༦. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་འོག་མ། ། གཙོ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་མིང་དེའི་ཤུལ་མ་
འོང་ནི།
༧. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་འོག་མའི་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
༨. ཚོས་ཚན་རྒྱ་ཚེད་གས་ཅིག་གི་ གཞུང་ལག་འོག་མའི་ལག་ཁྲེད།
༩. ཚོས་ཚན་ལུ་གཡོག་ཅིག་གི་ རྒྱད་ཐོན་གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།
༡༠. ཚོས་ཚན་ལུ་གཡོག་ཅིག་གི་ གཞི་འཛིན་ཤེས་ཡོན།

- ༡༡. ཚེས་ཚན་/ལཱ་གཡོག་ཅིག་གི་ ལག་ཁྱེར་ ༣ པ།
- ༡༢. ཚེས་ཚན་/ལཱ་གཡོག་ཅིག་གི་ ལག་ཁྱེར་ ༢ པ།
- ༡༣. ཚེས་ཚན་/ལཱ་གཡོག་ཅིག་གི་ ལག་ཁྱེར་ ༡ པ།
- ༡༤. འབྲུག་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ལག་ཁྱེར།
- ༡༥. འབྲུག་འབྲིང་རིམ་བར་མའི་ལག་ཁྱེར།

ཚེས་སྡེ་ནང་གི་མཚན་གནས།

- ༡. མཁས་དབང་། ཉེ་ནང་ཚེས་ཀྱི་མཁས་དབང་།
- ༢. གཞུག་ལག་གོང་མ། ཉེ་ནང་ཚེས་ནང་གཞུག་ལག་གོང་མ་།
- ༣. གཞུག་ལག་འོག་མ། ཉེ་ནང་ཚེས་ནང་གཞུག་ལག་འོག་མ་།
- ༤. འབྲིང་རིམ་གོང་མ། ཉེ་ནང་ཚེས་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་ལག་ཁྱེར་།
- ༥. འབྲིང་རིམ་བར་མ། ཉེ་ནང་ཚེས་བར་མའི་ཤེས་ཚད་ལག་ཁྱེར་།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞག་གིས་ རྩིས་འཛིན་གནང་བའི་ཤེས་ཚད་མཚན་གནས་འདི་ཚུ་དང་འབྲེལ་དགོ།

ལཱ་གཡོག་གི་མཚན་བསྟུས།

ལཱ་གཡོག་སྤྱོད་མི་ཚུ་གིས་ ལཱ་གཡོག་གི་མཚན་བསྟུས་ ཁ་གསལ་ལ་བཞག་དགོ།

ཤེས་ཚད་ཀྱི་བསྟུས་ཚིག་ཚུ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མཚན་གནས་དང་མཐུན་དགོ་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་བར་ན་ མཚན་གནས་དང་ དེ་དག་གི་ཚིག་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མི་ཚུ་ཤེས་དགོ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་ཀྱིས་ རོས་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཤེས་ཚད་འཐོབ་པའི་ མི་ངོམ་གཅིག་གིས་
ལྷ་གཡོག་གི་མཚན་གནས་བསྐྱུས་པ་ རྒྱུ་འབྲེལ་ལྷན་ལུ་གི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཀྱི་ བསྐྱུས་
ཚོག་ རོས་ལེན་ཡོད་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ སྤྱིར་བཏང་ཤེས་ཚད་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་བརྩམ་སྟེ་ལག་
ལེན་འཐབ་ཚོག།

དཔེ་ན། འཇིགས་མེད་རྗེ་མེ། བི་ཨེ། རྒྱ་ལྷན་ལག་བར་མ། ། དཔེ་གཞན།
བི་ཨེས་སི། རྒྱ་ཁམས་རིག་པ། ། ཚན་རིག་ནང་གཞུག་ལག་འོག་མ། གཙོ་ཚབ་ ས་ཁམས་རིག་པ།
བི་ ཨི། བཟོ་ལས་འབྲུག་ལས་ནང་གཞུག་ལག་འོག་མ།
ཨེམ་བི་བི་ཨེས། སྤྲན་དང་བཤག་བཙུག་ནང་གཞུག་ལག་འོག་མ།
བི་གེད་སར་ཀྱ་ཨེ་ཀྱི། བན་དོན་དང་འབྲུལ་རིག་ནང་གཞུག་ལག་མཐོ་རིམ་གྱི་ལག་ཁྱེ།
བི་གེད་དི་པ་སྤུས་དེམ། ཡུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་ནང་གཞུག་ལག་མཐོ་རིམ་གོང་མ།
ཨེམ་བི་ཨེ། ཚོང་རིག་དང་བདག་སྐྱོང་ནང་གཞུག་ལག་གོང་མ།
བི་ཨེ་ཚཱི། གཞུང་དོན་རིག་པའི་མཁས་དབང་།

གནང་བ་དགོ་པའི་ཚོག།

ཆ་འཇོག་གྲུབ་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ སྤྱོད་བདེར་སྟེལ་ཁང་ཚུ་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་ཚོག་ཚུ་ལག་ལེན་
འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་དང་ ཚོག་འདི་ཚུ་སྐད་སྐྱར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ལས་གནང་
བ་ལེན་དགོ། དེ་ཡང་ ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བདེར་སྤྱོད་མི་རོས་འཛིན་འབད་མི་གིས་

1. ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བདེར་བྱིན་མི་སློབ་གྲྭ་དང་སྟེལ་ཁང་ མིང་བཏགས་ནིའི་དོན་ལུ་ཚོག་དེ་ཚུ་ལག་
ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན་པ་ཅིན།
2. སྤྱོད་ནི་གི་ཤེས་ཚད་ མིང་བཏགས་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན།
3. གལ་སྲིད་ སློབ་གྲྭ་དང་སྟེལ་ཁང་འདི་ ཅུ་ཁྲིམས་དང་ འབྲུག་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་
གཞི་བཞུགས་འབད་འབདམ་ཨིན་པ་ཅིན་ མིང་བཏགས་ནིའི་དོན་ལུ་ གནང་བ་ལེན་མི་དགོ།

གནང་བ་དགོ་པའི་ཚིག་གི་གངས་སུ་གཤམ་འཁོད་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

༡. འབྲུག།

༢. འབྲུག་པ།

༣. རྒྱལ་འཛིན།

༤. རྒྱལ་ཡོངས།

༥. གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ།

༦. འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཞེད་ནང་ཡོད་པའི་ ཤེས་ཚད་སོ་སོའི་མཚན་གནས།

༧. བད་བརླུང་དང་ གསར་གཏོད་ལས་ཁུངས་དང་ རིག་པ་གསར་པ་ལུ་བརྟེན་པའི་ བདག་དབང་
ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལུ་ཡོད་པའི་ མཚན་གནས་དང་ཚིག་གཞན།

བཀའ་འདྲིན་དགའ་ཚོར།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ལས་བྱེད་འབྲུག་མི།

༡. རར་བི་རེ་ཀཱ། མཁས་མཚོག་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་སྡེ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་
ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༢. ཀམ་སློ་གྲོ་སྤ། མཁས་མཚོག་ བཐོ་རིག་དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་སྡེ། འབྲུག་
ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༣. སངས་རྒྱལ་ཚེས་སློན། ལས་རིམ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་
སྡེ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༤. པར་ཀཱལ་པར་དུ། བསྐྱབ་སློན་པ་གཙོ་འཛིན། གསོ་བ་དང་འཕྲོད་བསྟོན་ཁྱད་རིག་ཚོགས་སྡེ།
འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༥. ཨོ་རྒྱལ་ལྷན་ཁྲུབ། ལེགས་སྦྲུང་བ། རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྲོལ་སློབ་སྡེ།
༦. ལྷམ་དངོས་གྲུབ་དོ་རྗེ། ཚོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཚབ།
༧. བདེ་སྦྱིད་དབང་མོ། ཐོ་བཀོད་པ། གེ་སར་རྒྱལ་པོ་གསོ་རིག་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ།
༨. པོང་རང་འཛི། མཁས་མཚོག་ སློབ་གྲུའི་ཅུ་གཞུང་སྡེ་ཚོ། སློབ་གྲུའི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས།
༩. ཚེ་རིང་ཚོས་སློན། གཙོ་འཛིན། ལས་རིམ་སྤྲུལ་ཚད་གཏན་འབེབས། རྒྱལ་གཞུང་གཙུག་ལག་
སློབ་སྡེ།

འབྲུག་གི་ཤེས་ཚད་གཞི་བཀོད་བསྐྱར་ཞིབ་ལས་བྱེད་ཚོགས་རྒྱུང།

༡. རར་བི་རེ་ཀཱ། མཁས་མཚོག་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་སྡེ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་
ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༢. སངས་རྒྱལ་ཚེས་སློན། ལས་རིམ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་
སྡེ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ཁྱད་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།

3. པར་ཀཤལ་པར་དུན། བསྐྱབ་སྟོན་པ་གཙོ་འཛིན། གསོ་བ་དང་འཕྲོད་བསྟོན་བྱུང་རིག་ཚོགས་སྡེ།
འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་བྱུང་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༤. ཨོ་རྒྱལ་ལྷན་གྲུབ། ལེགས་སྦྱར་བ། རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྟོབ་སྡེ།
༥. དཔལ་ལྷན། ལས་རིམ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་འོག་མ། ཤེས་རིག་ལས་རིམ་ལས་ཁུངས།
༦. ཏྲ་མགྲིན་དོ་རྗེ། ལས་རིམ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་འོག་མ། བཟོ་རིག་དང་འབྲུལ་རིག་ཤེས་ཡོན་
སྦྱས་ཚད་ཚོགས་སྡེ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་བྱུང་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
༧. སྐལ་བཟང་དབང་མོ། ལེགས་སྦྱར་བ། འཛིགས་མེད་སང་གོ་དབང་ལྷུག་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོབ་སྡེ།
༨. སངས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། གཙོ་འཛིན། ཚོས་རྒྱགས་སྡེ་ཚན། གོ་སར་རྒྱལ་པོ་གསོ་རིག་གཙུག་
ལག་སྟོབ་སྡེ།
༩. རྟོག་ཀར་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ། གཙོ་འཛིན། སྦྱས་ཚད་གཏན་འབེབས་དང་དབྱེ་ཞིབ།
འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སྟོབ་སྡེ།
10. དགའ་དགའ་འབྲུག་པ། ཐོ་བཀོད་པ་འོག་མ། གསོ་བ་དང་འཕྲོད་བསྟོན་བྱུང་རིག་ཚོགས་སྡེ།
འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་བྱུང་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།
11. ལྷམ་དངོས་གྲུབ་དོ་རྗེ། ཚོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཚབ།
12. ཀམ་ཚེ་རིང། ལས་རིམ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན་འོག་མ། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་འཆར་གཞི་སྡེ་ཚན།
ན་ལོན་དང་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལས་ཁུངས། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག
13. འཆི་མེད་དབང་མོ། སྐྱོང་བཟང་བཟོ་བཀོད་པ། རྩ་གཞུང་དང་བྱུང་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།
ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག
14. ཨོ་རྒྱལ། སྐར་སྡེ་དོ་ཚབ།
15. དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ། བྲ་ཚད་ལྷན་ཚོགས།

༡༤. ཉེ་མ་ལྷོ་མོ། ལས་རིམ་འགོ་དཔོན། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་སྟེ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་
ལྷན་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།

༡༥. ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ལས་རིམ་འགོ་དཔོན། མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྲུལ་ཚད་ཚོགས་སྟེ། འབྲུག་ཤེས་
ཚད་དང་ལྷན་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།

རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁའ་མཚོ་འགོ་ཁྲིད་པ། ཨེ་ཏི་ཡ་ བེ་མེན། རྒྱ་ལྷོ་གོ་ས་བསྐྱེད་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་མཁའ་མཚོ་འགོ་ཁྲིད་པ།

༡. མཁའ་དབང་ ཨེ་ཏི་ ཙོང་ སི་འོང་ ཙོང་། འཛིན་སྐྱོང་སྟེ་འཛིན། ཚོང་རིག་དང་ཁྲིམས་དོན་སློབ་
ཚོགས། གེ་ལ་རས་གཙུག་ལག་སློབ་སྟེ། མ་ལེ་ཤི་ཡ།
༢. ལི་ལི་འན་ ཀེ་ཀ་ སི་མ་ ཡི་ཀ། མདོ་ཆེན་གོང་མ། མ་ལེ་ཤི་ཡ་ཤེས་ཚད་ལས་སྟེ། མ་ལེ་ཤི་ཡ།
༣. མཁའ་དབང་ ལི་བོང་ མང་། གཙོ་འཛིན། ཤེས་རིག་གསར་རྒྱལ་དང་རིག་རྒྱལ་གོང་འཕེལ་
ལས་ཚན། ཡུ་ཞིས་ཀོའི་ ལྷ་མང་ལས་སྟེ་འི་ ལུང་ཕྱོགས་ཡིག་ཚང་། བེང་ཀོག
༤. མཁའ་དབང་ མེས་ལེ་ གེ་ཀར། གོ་ས་བསྐྱེད་གོང་མ། ཡུ་ཞིས་ཀོའི་ ལྷ་མང་ལས་སྟེ་འི་ ལུང་
ཕྱོགས་ཡིག་ཚང་། བེང་ཀོག

གོ་ས་དཔོན།

རྒྱལ་པ། མདོ་ཆེན། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་འཛིན།

བཟོ་བཀོད་ལས་རོགས།

བསོད་ནམས་རྗེ་ཇེ། བན་དོན་འབྲུལ་རིག་ལས་རོགས་པ། འབྲུག་ཤེས་ཚད་དང་ལྷན་རིག་དོ་སྦྱོར་དབང་
འཛིན།

